

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.
MINDENKÉPP:
3-hatásos heti sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitlittér ára 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvénytársaság.
Vözei főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, augusztus 4.

Vadászkürt sörcsarnok.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

f. hó 6-án, kedden este

a Vadászkürt sörcsarnok ujonnan megnagyob-
bitott kerthelyiségében

a 33-ik gyalogezred zenekara, Zellner Sán-
dor karmester személyes vezetése mellett

vonós-hangversenyt

rendez. Belépti díj 30 fillér.

F. hó 7-től kezdve naponta

Gyogyevics Mito

Aradon közkedveltségnek örvendő temesvári jó-
hirnevű zenekara

hangversenyez.

Tiszta italokról és izletes ételekről gon-
doskodva van.

A n. é. közönség b. pártfogását kérjük

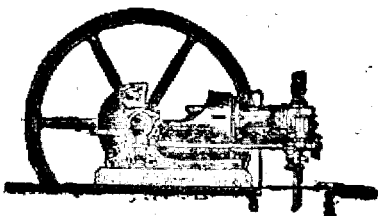
1875

Kovács és Novotny.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-féle „Gloria“
benzinmotorok és villanygyújtású
benzi. motorcséplőeszközök

csak KÁLLAI motorgyárban Budapest,
VI. Nagymező-u. 43. sz. alatt sze-
rezhetők be. 1809

Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Olcsó árak 3-5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében hasz-
nált gézgépek cserébe vételnek. Hir-
neves „GLORIA“ motoraink az
egész országban a legkitűnőbb
sikerral működnek.

Pontos cím:

KÁLLAI motorgyár
Budapest, Nagymező utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni!

1875 óta forgalomban.

Berger-féle

gyógy-kátrány-szappan.

mindennemű bőrkütegek

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

Berger-féle borax-szappan.

Minden utánzás és után-
nyomás büntetési jár.
Egyedül valódi csak.

THIERRY BALZSAM

a zöld apaca védjeggyel. Törv. védve.
Régi hírű, felülmúlhatatlan, emésztési sa-
varok, kólika, katarrhus, mellfájás, iz-
műrendszer, különösen kezdődő tüdővész stb.
ellen. 12 kis, vagy 6 duplaszagos, vagy
1 nagy speciális üveg, szab. 21 val 5 kor

THIERRY CENTIFOLIA-KENŐSÉ
Általában mint Non plus ultra l-merve
minden régi bármily seb gyógyítás sértés,
gyűlés és ágazat ellen, megkalkulja
a vérméregzést operációkat többnyire fo-
leslegesség teszi. 2 téglai ára 600 K 3. 50
Széküldi készpénzért vagy utánvétel

THIERRY A. GYOGYSS. PAREBR
Roultch-Sauerbruna melett.

Raktár Budapest en Török József t.
Léger Leo és Gy. Lugoson Vértosi L. nek

Állás! Egyedül valódi, törvényesen védett balzsamom vételeit
rendelőitől a különösen ismételadástól. A büntetőör-
vény 23 és 25 §-ai szerint mindenké, aki nem az én gyógyszer-
rémről eredő, tehát más, mint az egyedül valódi zöld apacavéd-
jeggyel törv. védett Thierry-balzsamot rendel, vásárol, különöse-
ben büntetőeljárás kiemeltlen büntetésnek és 4000 K-ig, vagy
3 évig tartó jogszabálytételnek van kitéve. Ugyanakkor a zöld
apacavédjeggyel más névű pótlékoknak megrendelése, y.
árvesztés, melyek csak a közönség károsodásának elkerülése
szempontjából, ugyanakkor büntetés vonnak maguk után.

Raktár Aradon: G. Földes Kelemen és Hajós Árpád urak gyógyszer-
tárában. 3966

Minden utánzás és után-
nyomás büntetési jár.
Egyedül valódi csak.

Tüzelő anyagokban

bár a szállítási akadályok teljesen meg-
szüntette nincsenek, mindazonáltal igen
tisztelt vevőinket értesíthetjük, hogy

raktár - készletünk

Zsilvölgyi Fütőkészén,

Porosz Salon-készén,

Porosz Légszesz Pirszén

és Porosz Dió-Pirszénben

Legjobb minőségekben

jól el van látva.

Háztartási és ipari célokra száraz, darabos,
jól kiégetett

Bükkfa-szén

állandóan nagy mennyiség készleten.

Jakarékfűzhelyben ajánljuk a kőszéntüze-
lést. Számos előnyök s jelentékenyen

olcsóbb, mint a tűzifa.

A hazaszállítást saját kocsijainkkal, a
miniszeri és főkapitányi rendeletnek meg-
felelően plombázott zsá-
kokban eszközöljük. 168

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedés szénosztálya.

Telefon 139. sz.

Telefon sz. 307. Telefon sz. 307.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon

raktárát. 1002

„Singer“, „Original Viktoria“,
Central Bobbin varrógépek csa-
ládi használatra és ipari célokra.

„Puch“, „Helical-Premier“ és
„Préciosa“ kerékpárok jutányosan
jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.
Nagy szakszerű javító műhely.

Van szerencsém ugy a helyi,
mint a környékbeli gabonakereske-
dő cégek és a dazdaközönség b.
figyelmét a cséplési idény közeled-
tével 1825

zsákkölesön-intézetemre

felhívni. Telefon 594.

A zsákok használati díját a legjutányosabb
árban számítom. Raktáron tartok eladásra külön-
böző minőségű és méretű zsákokat és ponyvákat.
Braun Miksa,
Boros Béni-tér 1. sz.

Gyógyáru üzletünkben
két tanuló
 felvétetik.

341

Vojtek és Weisz

gyógyáru nagykereskedése

== ARADON. ==

**Lábizzadás,
 hónaljizzadás**

ellen meglepő jó hatású szer a **Hajós-féle**

általános hintőpor,

szárit, — szagtalanít.

Ára egy doboznak 70 fillér.

313

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a világhírű törvényesen védett **Hajós-féle**

ANAGALLIN

használatát által. — Ára egy üvegnek 70 fillér.

„NEVER“

amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óv-
 szer. 6 db egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Poloskák kiirtására legjobb szer a **Phenolsav.**

Ára egy üvegnek 70 fill.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Azon urral, ki

ezzen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5—6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nádasdy-palotájában levő **Zinner Vilmos** mű órás és ékzerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zinner Vilmos** ékzerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

351

Hálás leszek

azon nemesszívű hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne késsek megveszti azon szép és olcsó zsebórárt, a melyet **Zinner Vilmos** mű órás Forray-utcai kirakata-ba láttam.

Kovács Soma és Társa Aradon.

Gép, műszaki és pincéfelszerelési gépek raktára.

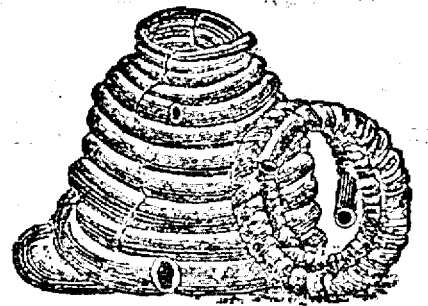
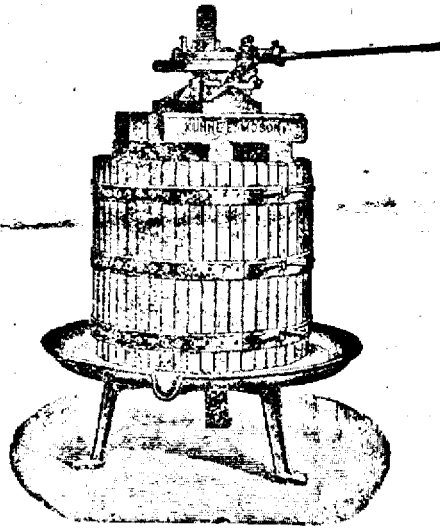
K ü h n e E.

1164

mosoni gépgyáros kizárólagos képviselője.

Borszivattyúk, szűrők, szőlőszeti gépek, rosták, konkolyozók, sack rendsz. ekék, eredeti Hungária és Mosoni drill vetőgépek.

**Malomszerek,
 Szerszámok,
 Kutak, Tömlők.**

**Mesés szép lesz
 minden hölgy**

a **Hajós-féle világhírű**

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztátlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

⚠️ **Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.**
 A bevásárlásnál csakis **Hajós-féle aradi készítményeket** tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

313

H A J Ó S Á R P Á D gyógyszertárában

Arad, Andrásy-tér 22., a megyeházzal szemben,

további Földes Kelemen, Kocsuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészeknél és Vojtek és Weisz drogeriájában.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona
 Egy hónapra 2 korona

VALJEKÉN:
 Egy évre 28 korona
 Egy hónapra 2 2/3 korona

HIRDŐTÉSEK:
 Első sorok per sor naponta 20 Ft
 Második sorok per sor naponta 15 Ft

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 167

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22 sz.
 TELEFON-SZÁM: 64

Arad, 1907.

VELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, augusztus 4

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezeroők: Ha majd a gyermek megnő.
- A kvóta.
- Betiltott aradi népgyűlés.
- A sinnélküli vonatok.
- Tömeges hűségimetszés.
- A tolvaj „szerkesztő.”
- Igazgatók egymás ellen.
- Edward király Ischlben.
- A börzianer kalandja.
- A cár és a császár.
- Ujabb kamatlábemelés az osztrák-magyar banknál.
- Szerelme és reglama.
- Hol vagy, Papp?

Ha majd a gyermek megnő.

Arad, augusztus 3.

Anyák, tanárok, orvosok és írók nem jutottak még végkép dülőre abban a kérdésben: fel kell-e világosítani a gyermekeket? Tudják-e meg a brutális valóságot, vagy maradjanak meg a naiv hazugságban, amely becsapja ugyan őket, de tovább megóvjá a kiskorúakat.

Wekerle Sándor és a kormánya azt mondja, hogy nem. Nem szabad fölvilágosítani a kicsinyeket, tudniillik a nemzet kicsinyjeit, a tisztelt népet. Napok óta ebben bölcselkednek a kormány szócsövei. Hogy tudniillik a nyilvánosságnak mért nem szabad tudni a készülő, vagy készen levő kiegyezés titkaiból, az ischli tárgyalásokról. Nem a közvéleményt nem szabad fölvilágosítani.

Nem. Hogy a közvélemény, amelyet a békecsinálás mámoros napjaiban meghódítottak maguknak, hadd higgye to-

vább, hogy a kiegyezést a gólya hozza, s annak hibájáról a kormány nem tehet. Hadd higgyen a nemzeti kormány tagjaiban tünder-hősöket, akik a legkeményebb osztrákgyűlölettel vértézve támadnak Beck Vladimírra és a hétfejű kamarillára; hadd higgyék, hogy a kormány, ha majd a kiegyezés vajadásán tulesett, ép olyan ártatlan, nemzeti, sőt negyvennyolcas, mint azelőtt. Ami: thogy a fölvilágosítatlan gyerekek se tud igazi különbséget tenni a leány és az asszony között.

Nagyobb erőssége nincs is a mai rezsimnek, minthogy igyekszik a nemzetet kiskorúságában megtartani. Darabont-mesékkal, krampuszok csatogtatásával ijesztik, hogy annál jobban huzódjon hozzájuk. Hu, most Fejérváry settenkedik az alkotmánybiztosítékok körül; ju, most Kristóffy zörög az ablakon; psszt, most apró darabontok készülnek a nemzet ellen. Szinte szerencsége a koalíciós kormánynak, hogy Kristóffy és a darabontok nem sülyedtek el, most nem lenne, hogy min fényesítgesse homályosodó népszerűségét. Pedig, ha olyan erős a kormány, kell nekünk kimustrált krampuszoktól, kóccal töltött, tehetetlen ördögöcskéktől tartani?

S elfüggönyözik a kiskorúak elől a hálósobát. Nem szabad oda nézni, ahol a kiegyezés születik, mert ezzel ártunk — a kiegyezésnek. Pedig a nyilvánosság ellenőrzése a jó dolognak, a tiszta munkának, becsületes életnek nem árthat; csak ott okozhat bajt, ahol bűnök és perverzítások történnek. A kiegyezést is két-

ségtelenül azért rejtegetik, mert — ok van rejtegetni.

S ebben a tudatlanságban hagyják az országot egyebekre nézve is. Odafönn, a kormányzók és a pártvezetők határozzák el, hogy mint egyeztetik össze a hatvanhetet a negyvennyolccal; hogy mint kapcsolják egymáshoz az elvföntartást a kvóta-megszavazáshoz, és hogy mint tartják meg a kerületeket a pártok a mai változatlan állapotban. Mindezekről a nemzet nélkül, a maguk gusztusa és kénye szerint határoznak: az ország nem tud egyebet, mint azt, hogy fölötte gyámkodni kell. Neki abba nincsen beleszólása, hogy mit csinálnak vele; ez politika: a „nagyok” dolga.

De mit csinálnak, ha a gyerek egyszerű megnő? Mert örökké nem marad kicsi, bármilyen sokáig hordatják vele a matrózkabátot és a meztelen térdű nadrágot. A mikor az értelemnek, a tapasztalatoknak ereje megadja a serdülőnek a tiszta látást s az első helyes pillantás után megérti, hogy becsapták. A gyermeknél csak egy nyomasztó kiábrándulással jár ez: de a nagykorúvá fejlődő nemzet vajjon csak ennél a szubjektív érzésnél marad?

Mert a gyerek mintha máris többet tudna, mint amennyit a kormány megenged neki. Érti himes meséinek foszladozását; a koalíciós uralom, amelyet olyan nemzetinek és olyan hatalmasnak hitt, nap-nap után gyöngébbnek, hiperlojálisabbnak és osztrákbarátnak tűnik előtte. A harc félistenei a béke idején elpuhult

A hétről.

A bíróság szerkeszt.

A szerkesztőtől nyert örök jogon
 Ez a hely itten az én birtokom;
 Keveset ér, a jövedelme pang,
 S záloghitelt nem ad reá a bank.

Enyéme a kinnal préselt sorok,
 Mikben az ember rimmel humorog;
 S tréfába márija mindazt, a mi száraz. —
 Bizony, nálam taposó munka már az.

Ez a hely mindent elméssé rutit,
 Bohózat-hössé Kolompár Tutit.
 És kabaré-vé, bármilyen se'ét,
 A vakok leendő intézetét.

S veszélybe van most ez a hely, e jószág;
 Mert ráteheti kezét a bíróság,
 Mely bűnök ellen védi meg a földet
 S a lapban ítéleteket közöltet.

Ha a bíróság egy komolyat int,
 Közölni köll azt, ámde szószertint:
 Ugy a hogy van: a miszerint-je sok
 És lejtnek benn' a §§-ok.

S hogy éreztesse annak erejét:
 A bíróság jelöli meg helyét;
 Az szabja meg: amoda, vagy ide,
 És annak ott kell megjelennie

S az ítélet, a sűrűn összerótt,
 Kiszorítja az öreg cicerót;
 Egy másik ujságban pedig, ha kell,
 A híreknek helyét rabolja el.

Az A miről beszélnek kireked,
 Kizargatja a válsághíreket,
 S hol a börzéről szólnak új tanok:
 Ma, avagy holnap ítélet van ott.

S én irnék, döngicsélnék fürge vágyban,
 Hogy mi a humoros az orvossztrájkban,
 S buzgón kiszivnám én, az angyalát,
 A kvótának humoros oldalát.

Megírnám — s a nép szörnyen is kacagna,
 Hogy erre nincsen-e néppárti akna?
 És az hogyan ejti veszélybe itt
 Nemess Zsigának elnökségeit.

És egyebet, mi most fordult elő. —
 De azt üzenheti a tördelő:
 „A heti versre nincs hely egy falat:
 Ítélet jön ma a vonal alatt.”

Hiszen máskor . . . a témák saükiben
 Még kedvemre jöhetne az ilyen.
 Ha a helyet a bíróság elcsente,
 Nekem is jutna *dolce far niente*.

Sőt egyik másik nsp, kivált a nyáron,
 Ha esemény nincsen a szemhatáron,
 A bíróság, ha már kedvet kapott,
 Igy teleszerkeszthetné a lapot. . . .

Forgács.

A nagybecskereki közös konyha.

Irta: Hollóné Grobois Nandin.

Országszerte nagy föltűnést keltett nemrég az a hír, hogy több nagybecskereki család az élelmiszerek egyre fokozódó drágaságától kényyszerítve, közös konyhát rendezett be. A hír hatása nem volt mindenkire egyforma. Voltak, a kik örömmel fogadták a kezdő lépést, mert gazdasági hasznát nyomban észrevették, de sokkal többen idegenkedéssel fogadták, mert azt hiszik, ez az első nagy lépés a családi kör lerombolásához.

Kétségtelen, hogy nemcsak az örvendezőknek van igazuk, hanem némiképen az intézménytől idegenkedőknek is. Az ember hűségesebb természetű, mint azt tartozik, hogy ragaszkodik az ősidőktől fogva kipróbált intézményhez, a családi élet teljességéhez s a családi tűzhely

kényuraknak látszanak; a harc céljáról meg is feledkeztek, s a hazafias önzetlenség dandáiraiból mind szaporábban válnak ki, akik sietnek aprópénzre, hivatalra váltani az érdemeiket. És a hősök nyomát követi az árnyék, amely egyre messzebbre terjeszkedik, a klerikalizmus.

Nő a gyermek, nő. Hiába féltik tőle a a kiegyezés miszteriumait, meg az egyéb titkokat. És ha egy nap mindent meg fog tudni: a csalódás dühét vajjon nem azokon fogja kitölteni, akik őt a maguk érdekeinek kedvéért oly tüntetést hosszú ideig kiskorúságban tartották?

A kvóta.

A késedelem oka.

Mentegetik a kabinetirodát.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 3.

A kvóta, amelyet tudvalevőleg csak a napokban állapított meg a király kézírata az eddigi arányban, eddig a legsötétebb homályban volt. Mindenki tudta ugyan, hogy a királyi kézirat jön, de hiába tudta. A kézirat késett, később, később. Erről a sajátságos esetről elmélkedik most a félhivatalos Magy. Táv. Iroda a következőkben:

Egyes lapoknak az a közleménye, hogy a kvóta megállapítására vonatkozó legfelső elhatározás a kabinetirodában késleltetett, nem felel meg a valóságnak. A kabinetirodában soron kívül és sürgősen lett az ügy kezelve és a kormányok előterjesztése alig néhány nap alatt legfelsőbb elhatározással ellátva, visszakerült. Az igaz, hogy a kvóta kulcs nem lett július 1-ére megállapítva. Ennek oka azonban az, hogy a reichsrat képviselőháza újra választatván, a regnikoláris bizottságok az osztrák képviselőház megalakulása előtt nem voltak kiküldhetők.

Másik oka az, hogy midőn a bizottságok nem egyeztek meg, azt is be kell várni, míg a magyar országgyűlés és a reichsrat tudomásul veszik az erre vonatkozó jelentéseket, mert csak ezáltal van konstatálva, hogy a két or-

szággyűlés nem egyezik meg és így ő felsége döntési jogának előfeltételei megvannak. A később bekövetkezett döntés azonban semmi tekintetben sem teremtett törvényen kívüli állapotot.

A közös költségek a költségvetésben megvannak ajánlva és a törvényességre nézve ez a döntő. Miután a közös költségek havi részletekben adatként át a közös pénzügyminiszternek, legfeljebb az lehetett vitás, hogy addig, míg a legfelsőbb döntés meg nem történik, minő aránykulcs szerint adassanak át.

Eltekintve attól, hogy a két kormány az aránykulcsra nézve már július elseje előtt megállapodott, az aránykulcsnak ő felsége által később történt megállapítása még forma szerint nem okozott bizonytalanságot abból az egyszerű okból, mert a hadügyminiszter a megajánlott költségekből annyival kisebb részleteket vett eddig igénybe, hogy jogszerűen igénybevehető hátralékos hitelei sokkalta nagyobb összeget tesznek ki, mint a közös költségeknek júliusi részlete.

Betiltott aradi népgyűlés.

Vészelyben a közrend!

Ingerültek a kedélyek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3.

Az aradi rendőrség ma hivatalos bizonylatot állított ki arról, aminek szerencsére alig van valami alapja, hogy t. i. Aradon ingerült a munkaadók és a munkások kedélye. E hivatalos megállapítás abból az alkalomból született, hogy az aradi szociáldemokrata munkások holnap népgyűlést kívántak tartani a politikai és gazdasági helyzetnek, valamint a földmunkások helyzetének megbeszélésére, a hatóság azonban nem akarta a népgyűlés bejelentését tudomásul venni. A betiltást tartalmazó végzésben hozakodott elő a hatóság azzal az indokollással, hogy a mai ingerült kedélyállapotok mellett a népgyűlés megtartása a társadalmi béke és a közrend megzavarására vezetne, aminek a betiltással elejét kell venni.

Dicséretes dolog és mindenkor elismerendő, ha a hatóság preventív intézkedésekkel meggátolja a város nyugalmanak megzavarását. A rendőrség most hozott határozatánál azonban éppen az a kérdés, hogy alkalmas-e a szabadság-téri népgyűlés a közrend veszélyeztetésére? Szerintünk éppen nem. Ha egy két helybeli szociáldemokrata nagyság a napirend első pontjánál, az általános politikai és gazdasági helyzet fejtegetésénél — igaz, hogy nem glaszékeztetés kézzel — neki is ront a kormánynak és a ma uralkodó rendszernek s ha a második tárgyszó pontjánál, a földmunkások helyzetéről szólna, kellemetlen dolgokat vagdosnak a nagybirtokosság fejéhez: ettől ugyan még nem háborodik meg Aradváros nyugalma, amint azt a hivatalos végzés megállapítja.

A betiltásról szóló határozat teljes szövegében a következő:

Gallovich Károly aradi lakosnak és társainak ama bejelentését, hogy e hó 4-én délután fél 6 órakor a Szabadság-téren népgyűlést szándékoznak tartani a következő napirenddel:

1. a politikai és gazdasági helyzet,
2. a földmunkások helyzete,

tudomásul nem veszem és annak megtartását a jogkövetkezmények terhe alatt betiltom.

Indokolás:

A kérdéses népgyűlést azért kellett betiltanom, mert a munkaadók és a munkások között már hónapok óta dúló harc a társadalmi ellentéteket annyira kiélesítette, a munkaadók és munkások kedélyét annyira ingereltette, hogy a társadalmi béke megzavarásától és a közrend és nyugalom megzavarásától alaposan tartani lehet.

Miről bejelentők nevében Gallovich Károlyt azzal értesitem, hogy jelen határozatom ellen 15 napon belül Arad város polgármesteréhez felebbezést nyújthat be.

Greén Nándor,
tb. főkapitány.

A bejelentők természetesen nem fogják e határozatot megfőlebbezni, minthogy a holnapra egybehívott népgyűlést az elsőfokú határozat megsemmisítése esetén sem lehet egy későbbi időpontban megtartani.

melegéhez, amelynél olyan sok évszázadot éltek át eleink! Nem ok nélkül félnek a közös konyha ellenzői azoktól a következtetésektől, amelyek az új intézmény az átmeneti időben feltétlenül ránk zudít: ki üdvözölné örömmel a hideg konyhát és kihűlt tüzhelyet s ki látná szívesen kivészni a tüzhely körül kialakuló kedves bizalmasságát a családi életnek? Bizonyára senki. És még sem állhatunk a közös konyha ellenzői közé. Ha a jelent nézzük, kívánnunk kell, mert ma holnap ez lesz az egyetlen módja annak, hogy a magyar nép jövedelmű közéosztály megfelelően táplálkozzék, s ha a jövőbe vetjük tekintetünket, akkor nem rezignációval, hanem megnyugvással fogadjuk az új intézményt. Miért? Mert ismerjük az ember természetét és tudjuk, hogy a mi életének bizalmasabb részéhez tartozik, a mi érzelmi világának határára belül van, azt idővel ugyanis megszokja, megszereti, s lelkének kincseivel úgy fölékelíti, úgy megaranyozza, hogy utóbb nem is emlékszik rá, miért idegenkedett tőle eleinte. A közös konyha, nyugodt lehet föléle mindenki, igen rövid ideig lesz lelkünknek idegen. Megszokjuk, megjavítjuk, kellemetlenségeit kiirtjuk, kellemességeit és hasznát pedig fokozni fogjuk.

A társadalom haladása az emberi munka növekvő kollektivitásán alapszik. Az egyének összefüggő tevékenységének eredménye: az erők egyesülése. Ez az egyesült erő az embereket oly munka elvégzésére képesíti, a melyt nem tudnának egyedül teljesíteni. A kollektív háztartás is ilyen egybekapcsolása az erőknek. A háztartási munkához, ha középpontokba tereljük, sokkal kevesebb egyénnek sokkal rövi-

debb munkája szükséges: a hol ma negyven gazdasszony, negyven háztartásban, legalább negyven cseléddel majdnem egész idejét a háztartás szükségletének elkészítésére fordítja, ott az erők egyesülése ugyan azt a munkát kevesebb költséggel, sokkal rövidebb idő alatt végzi. A fölösleges erő így fölszabadul olyan munkára, a melyre több kedve és tehetsége van. Ezzel növeli a világ termelő erejét. A családok egyesülése közös tevékenységre nem jelenti a bizalmas otthoni kör zárt bensőségének megbontását, a mitől a tájékozatlanok félnek, hanem jelenti a háztartás eddig követett módszerének üdvös megváltoztatását.

Azt tartják ugyan, hogy itt a változás csak rosszat jelenthet, annyira megvannak győződve a mostani módszerek helyességéről, a tüzetesebb vizsgálódás azonban megmutatja, hogy korántsem felelnek meg a róluk elterjedt jó véleménynek. A meghitt, bensőséges otthonra szükségünk van: de nem a vele összefüggő sokféle bajra, ehhez tehát nem kell ragaszkodnunk. A napról-napra fokozódó drágaság és a kínos cselédmizéria ólomsúlyként nehezedik a háztartásra. Eddig alig gondolkodtunk azon, vajjon nem lehetne-e a háztartáson mindannyiunk megelégedésére változtatni és az élelmiszer dolgát megjavítani, pedig utóutófélen találkozunk az elégedetlenség számtalan példájával. De e jelenségeket mindig az érdekelt felek saját hibájának és bajának tekintjük s tovább is bizunk az intézmény sérthetetlen tökéletességében. Nagy hibánk, hogy mindenütt úgy szeretünk, a hogyan megszoktuk és életmódunk legkisebb változásától is irtóznak. Így a legtöbben valami visszataszító találnak a

házonkívüli főzésben, még ha otthon találják is az ételt. Ez onnan van, mivel az otthon való főzés háztartástanul kifejlesztette az egyéni ízlést, a mely természetesen attól fél, hogy a megszokott ételt nem kapja meg olyan jó minőségben, mint a hogyan kedveli. Bármily változatosan állítja is össze a házonkívüli konyha az ételsort, nem ad annyira módot az egyéni ízlés szerint való válogatáshoz, mint a házi konyha. De hát, — régi közhely, — az ember nem azért él, hogy egyék, hanem azért eszik, hogy élhessen. És a házi főzés képelt értéke is nagyot veszít, ha figyelembe vesszük a következőket: A cselédek többsége tudatlan fiatal lányokból áll, a kik a főzés művészetében gyakorlatlanok. A házi főzés csak akkor éri el a tökéletesség fokát, ha maga a gazdasszony, aki igazán tud főzni, áll a tüzhely mellé és a főzőkanalat ő veszi a kezébe, vagy ha a család olyan jómódu, hogy nagy fizetésű, hivatásos szakácsnéval vagy szakácsccsal főzethet.

Ilyen jómódu család a kollektív-konyha. Amit egy kis háztartás nem bír el, együttes erővel több kisebb háztartás megbirja. Olvasóink emlékezhetnek rá, hogy a Budapesti Hírlap egy alkalommal már foglalkozott a nagybecskereki tömeg-háztartás megalapításával, de rövid időre rá jelentették, hogy az eszme nem vált be a gyakorlatban, az anyagi egyensúly felbillent s az egyesület csődöt mondott. A közös-konyha vállalatának elnöke erre cáfolatot küldött, amelyben hangoztatta, hogy az új intézmény nemcsak hogy bevált, hanem mindjobban fejlődik és virágzik s tagjainak száma tetemesen megsaporodott. Igaz ugyan, hogy az első hat heti záró-

A sinnélküli vonatok.

Az első próba.

Buttyin öröme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3.

Az Arad csanádi egyesült vasutak legújabb próbálkozása, a sinnélküli vonati járatok meghonosítása elé nagy várakozással néznek az egész ország szakkörében. A Renard rendszerű motorokkal már eddig is történtek ugyan kísérletek, de a vaskalaposág és az ujtásoktól való félelem eddig nem hagyta érvényre jutni ezt az életre való találmányt. Az Arad-csanádi vasutak áldozatkészsége és Sármezey Endre világzárta elismert műszaki zsenialitása kellett hozzá, hogy a Renard-rendszerű motorok használhatósága bizonyuljon. Segédkezett nyújtott ebben a munkában Sármezeynek Fábry Sándor dr., az Acsev. fáradhatatlan agilitású vezérigazgatója is.

Ma tartották meg a borossebes—buttyini vonalon az első bejárást a Renard motor által vont vonattal. A bejáráson megjelentek a környékbeli hatóságokon és érdeklődőkön kívül Fábry Sándor és Sármezey Endre is. A vonat Borossebes vasuti állomástól a buttyini főtér közepéig közlekedik s már hétfőn végleg meg is kezdte a rendes üzemét. A motorhoz három, a villamos kocsihoz valamivel kisebb személyszállító kocsi van csatolva. A kocsi teljesen arra a formára vannak berendezve, mint a rendes vasúti személykocsik.

A mai próba teljes sikerrel járt. A vonat minden fennakadás nélkül tette meg az utat s a buttyini piactéren három kocsiával együtt meglepő biztossággal fordult meg. Maga a motor csak az első két kerekén van gumí talppal ellátva; a hátsó két kerék széles vas talpon halad. A sinnélküli vonat személy- és teherszállításra van berendezve. A teherszállításnál minden, egy méterhátsónál súlyosabb küldeményt házhoz szállít a vonat.

A Renard motor a Borossebestől Buttyinig terjedő utat, amely kocsi körülbelül féórát

vesz igénybe, tizenhat perc alatt tette meg. Buttyin lakossága, amely ilyenformán minden hozzájárulás nélkül modern és gyors közlekedéshez jutott, nagy örömmel fogadta a sin nélküli járó vonatot.

Itt említjük meg, hogy a *Műszaki Világ* című könyvben az Aradi Közlöny híradása alapján megemlékezik a Renard-motorjáratok életbeléptetéséről s azt írja, hogy az Acsev. ezzel akarja közlekedését gyorsabbá tenni. Világos dolog, hogy az Acsev. ezeket a motorjáratokat csak olyan helyeken fogja életbeléptetni, ahol még nincsenek sinek lerakva. A kételkedő kicsinylés elhallgattatására pedig elegendő, ha rámutatunk, hogy annakidején a motorközlekedés eszméjét szintén kételkedéssel és gáncsoskodással fogadták. A következmények azonban akkor is igazolták az Acsev. ujtását s minden valószínűség szerint igazolni fogják most is.

Tömeges hasfelmetszés.

A vérengző örült.

Pánik New-Yorkban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 3.

Berlin lakosságát napokon át borzalmas rettegésben tartotta egy elvetemült gonosztevő, aki elhagyott utcákon megleste a gyanútlanul járkáló kis leányokat és kegyetlenül megölte őket. Hat gyermek esett így az örült gonosztevő áldozatául. A berlini rendőrség éjjel-nappal üldözte a gyilkost, akit igen sokan láttak, de mindig idejekorán sikerült elmenekülnie. Köpenickben, — mint megírtuk — elfogták a gyilkos örültet, amint éppen rávetette magát egyik áldozatára. Most New-York város lakossága retteg ismét egy kétségtelenül szintén elmeháborodott gonosztevőtől, aki azonban asszonyokat és felnőtt leányokat végez ki gyilkos késével.

Hétfőn történt, hogy egy magánfogadó előcsarnokában, a felvonógép mögött feldarabolva találtak egy női holttestet. Nagy volt a szen-

záció, mert az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkos a hasfelmetsző Jack módjára végzett szerencsétlen áldozatával. Irtózatossá haláltusát vívhatott a boldogtalan asszony: a gonosztevő a szegény teremést szobájából lejövet lephette meg, torkon ragadta, a lift mögé vonszolta és ott megfojtotta: a nyakon megtalálták a bestia keznyomatát és az orvosok elképedve mondták, hogy ekkora nagy kéz valóban ritkaság. Ez az egyetlen bűnjel, amelynek alapján a newyorki rendőrség kutat, de eddig még hasztalanul.

Az áldozat hasa egyetlen hatalmas vágással fel volt hasítva. Látszott, hogy az örült gonosztevő letépte a védtelen nőről a ruhát. Mikor évekkor ezelőtt Londonban a félelmetes hasfelmetsző Jack végezte borzalmas cselekedeteit, az áldozatokat lefényképezték és ezeket a fotografiákat megküldték a világvárosok bűnügyi rendőrségeinek. E fényképeivételek alapján konstataáltak most New-Yorkban, hogy a ruhát is úgy szelítette le a tébolyodott vérengző, mint annak idején a londoni hasfelmetsző.

A meggyilkolt asszony személyazonosságát nem lehetett megállapítani, mert az arca összevissza volt marcangolva és nem lakott a kérdéses fogadóban; talán látogatóban járt ott vagy még valószínűbb, hogy az örült gonosztevő valami módon odacsalta áldozatát. Az áldozat, akinek ruhája felette elegáns volt, körülbelül 25 éves lehetett. Irást, tárcát vagy olyasvalamit, amiből kilétére következtetni lehetne, hiába kerestek nála.

Másnap egy külvárosi ház félreeső helyén ugyanazon körülmények közt meggyilkolva találtak egy fiatal 12—14 éves leányt. A ruhája letépvén testéről, hasa fölívva, arca összevissza hasítva. A nép dühe ekkor már nem ismert határt. Lányos szülők nem mertek munkába menni, a férfiak törrel és revolveresen házaik körül ólálkodtak és leselkedtek a vérengző örültre.

A német atlanti kábelén érkezett newyorki távirat jelenti, hogy kedd óta napról-napra ijeszten szaporodnak a merényletek asszonyok és leányok ellen. Tegnap és tegnapelőtt megint több leányt és asszonyt találtak megfojtva és

számadás ötszáz korona hiánnyal végződött, de ez a kezdet gyakorlatlanságának és tapasztalatlanságának tulajdonítható. Ezen a bajon azonban akképpen segítettek, hogy fölemelték az előfizetés árát tíz koronával, úgy, hogy az egy porciós ebéd és vacsora most hatvan korona helyett hetvenbe kerül az egész hónapra. Ha az intézmény jelenleg még nem is elég tökéletes, idővel azzá fog fejlődni. Egy kis jóakarattal s apróbb engedményekkel a tagok részéről átsegítik a kezdet nehézségeit. Hozzáértő, erőskezű vezetés megteszi a többi. Régi közmondás, hogy a gyakorlat teszi a mestert. Vegyük csak például, hogy a fatörzsből vajt csónaktól a modern gőzhajóig s a poros országuton döcögő postakocsitól a száguldó gyorsvonatig milyen nagy fejlődési utat járt meg az emberiség. Ezért a közös-konyha döntő jelentősége a háztartás jövőbeli alakulására elvitázhatalan. Nagybecskerekben az első tömeg-háztartás fényesen bevált.

Az igazgatása ugyan még kissé nehézkes, de ha a vezetők gyakorlat közben megismerik a hibákat módjukban lesz majd, hogy változtassanak rajtuk. Az intézmény főnállása óta már is sokat javítottak ezeken a hibákon. Azt hiszem, nem lesz talán érdektelen, ha e helyütt az első magyar tömeg-háztartást, a nagybecskereki közös-konyhát a magam tapasztalásából nagy vonásokban ecsetelem.

A közös konyha szervezete.

A közös konyha létesítésének eszméjét a türhetetlen drágaság és az örökös cseléd-mizéria adta. A cselédek nagy része Amerikába vándorol ki, a ki meg itt marad, az mezőgazdasági munkába áll, ahol hatvan koronát is megkeres

egy hónapban a tavaszi és nyári időben. Ezzel az összeggel aztán inkább otthon a falujában tengődik, mintsem szolgálatba lépjen. Az a kevés pedig, aki szolgálni megy, olyan lehetetlen követelésekkel áll elő, amelyeket a gazdasszony a legjobb akarattal sem tud teljesíteni. A közös konyha eszméjét élelmes és áldozatkész férfiak fölkarolták és fáradhatatlan ambícióval s szívós akarattal megvalósították. Mikor már a választmány megalakult, kibéreltek egy szép tágas helyiséget amelyet a konyhához szükséges eszközökkel felszereltek, megfogadták a személyzetet és megnyitották az első közös konyhát Magyarországon, amely már is valóssággal áldásos munkásságot végez.

Aki a közös konyha tagja akar lenni, az fölvetelért jelentkezik a titkárnál. A jelentkezéskor igazolja, hogy a felszerelési költségek díját, husz koronát, már lefizette. Ugyanekkor bejelenti, hogy hány teljes vagy fél porció ételre van szüksége s ebédet és vacsorát kíván-e, vagy csak vacsorát. A közös konyhának egyénileg meghatározott tagszáma nincs. A konyha egyelőre hatvan porció étel előállítására van berendezve. A választmányoknak azonban joga van hozzá, hogy az ételporciók számát fölemelje vagy leszállítsa.

Az élelmezés áll ebédből és vacsorából, vagy csupán ebédből. Az, aki ebédet és vacsorát fizet és az, aki csak ebédet jegyzett, egyformán fizeti a felszerelési költségeket.

A konyha négy tál ételt ad délután: levest, húst mártással és köritéssel, peccsenyét vegyes salátával vagy főzeléket sült s kirántott hussal és tésztát. Az ételsort mindig az éppen szezonoszerű ételek beillesztésével állítják össze. Este

két tál ételt osztanak: peccsenyét köritéssel és ismét sült vagy főtt tésztát.

Az étel kiosztása.

A porciók bőségesek. Egy porció annyi, mint a vendéglőben másfél. A levesből és főzelékből körülbelül kétszerannyit adnak. A főzelékhez azonkívül még a hussal vásárolt ráadást, disznó-bokát, fülét és a többi is adják, a mi magában megfelel egy tál ételnek, de ezt az étlapon nem is említik. Egy szép libából négy porciót osztanak, a csirkéből kettőt, de mert többen panaszkodtak, hogy a csirke még apró és így kevés, a jövőre több csirkét adnak. A marhahusból és peccsenyből két jókora szeletet, a töltött tojásból nyolc darabot és a tésztából négyet adnak egy porcióba. És a mi a fő, az étel kitűnő jó. Bőségesen és majdnem pazarul főznek: például a főtt tésztához és réteshez finom libazsirt használnak. Egy egész héten keresztül mindennap megízleltem az ebédet és vacsorát és egyetlenegyszer sem találtam semmi kifogásolni valót. Azaz mégis kifogásoltam valamit, még pedig azt: hogy nagyon is fényűzően főznek, és ezért meg is kérdeztem, hogy nem dolgoznak-e deficittel? Az elnök azonban minden tekintetben megnyugtató és kijelentette, hogy legvégső esetben egyszerűsítik a „menüt“, de nem hiszi, hogy erre rákerüljön a sor. Ok bátran főzhetnek így, mert először is mindent nagyban és a termelőtől vásárolnak, másodsor pedig nem dolgoznak haszonra.

Hogyha a tagok közül valaki hosszabb-rövidebb időre elutazik, de ez időre a szövetségéből nem akar kilépni, távozását egy nappal

rettenetesen megcsönkítva. A rendőrfőnök kijelentette, hogy a rendőrség nem képes megakadályozni az ilyen büntetteket. Felszólította ennélfogva a szülőket, hogy gyermekeiket ne engedjék egyedül az utcán. A lakosság körében az izgalom igen nagy.

A tolvaj „szerkesztő.”

Egy aradi ujtó.

Elfogott hölgydetektív.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3

Ma már a legtöbb könyvvigéc újságírónak adja ki magát, hogy könnyebben csinálhasson üzleteket. A szélhámosok apraja nagyja újságíró néven működik és a sajtótisztesseges munkáit kompromittálja. Eddig csak férfiak éltek vissza az újságírói hatalommal. Most már ezen a téren is beállott az emancipáció. Legutóbb egy aradi asszony veszélyeztette a környéket, ahol lapszerkesztőnek, riporternek és végül detektívnek adta ki magát. A „lapszerkesztő” nő, ahol csak megfordult, meglopta a hiszékeny embereket, míg végül a csendőrség elfogta és bezáratotta Aradra.

A letartóztatott asszonynak, aki foglalkozására nézve különben szakácsnő, mindössze annyi köze van az újságíráshoz, hogy egy volt aradi hírlapíróval, aki már régen nyomtalanul eltűnt Aradról, közös háztartásban élt. A szélhámos szakácsnőt a volt barátja térítette a bűn ösvényére: a volt gazdája nevére csalást követett el, ami miatt eljárás van elene folyamatban. A bűnös asszony a törvény büntető keze elől szökött meg Aradról, ahová má délután két szuronyos csendőr kísérte.

Az élet mélységeiből való bűnesetnek előzményeit és részleteit az alábbiakban ismertetjük;

Ozv. *Vormittag* Andrásné, zül. Szabó Lujza valamikor szakácsnő volt *Mandl* Vilmos dr. aradi ügyvédnél. A szolgálatból remégiben eltávozott és mosásból tengődött. Valahogyan megismerkedett *Kabos* Jenő volt aradi hírlapíróval s az ismeretség nemsokára benső barátsággá fejlődött. *Kabos* és a szakácsnő közös háztar-

tásba léptek s talán még most is együtt élnének boldog megelegedésben, ha közbe nem jön egy olyan dolog, amely a büntető törvénykönyvbe ütközik.

*Kabos*nak elfogyott a fehérneműje, jobban mondva nem is volt egyebe, mint a rajta levő inge és egyéb fehérneműje. Másikat venni pedig nem igen volt pénze. Nagy volt a hőség s *Kabos* abban az egy fehérnemű kollekcióban járkált, amely ugyszólván már lerohadt a testéről.

Egy este az asszony hat új inget, lábravalót és lábbelit hozott haza s *Kabos* azonnal toalettet csinált. Néhány nap múlva azután kiderült, hogy a fehérneműkhöz Szabó Lujza bűnös uton jutott *Buchsbaum és társa* férfitáru cég ugyanis család miatt feljelentést tett Szabó Lujza ellen a rendőrségnél. A cég elmondta, hogy Szabó Lujza beállított az üzletbe és *Mandl* Vilmos dr. számlájára 72 korona értékű fehérneműt vásárolt. A cég bizott az asszonyban, akiről tudta, hogy *Mandl* dr. szolgálatában van. Nemsokára azután elküldték a számlát az ügyvédnek, aki kijelentette, hogy ő nem vásárolta a fehérneműt.

A bűnügyi osztály megidézte Szabó Lujzát, aki a kihallgatás során beismerie, hogy az árukat tényleg ő vásárolta az ügyvéd számlájára. A kihallgatáson azonban feltűnő dolog került napvilágra. Szabó Lujza ugyanis bevallotta, hogy őt *Kabos* Jenő fényes rábeszélő képességével rábirta, hogy rendelje meg az ügyvéd számlájára a fehérneműt, mert tovább nem járhat a rajta levő ingben. Az asszony végre is megsajnálta *Kabos* és elkövette a csalást.

A rendőrség kihallgatta *Kabos* is, aki úgy adta elő a dolgot, hogy ő pénzt adott az asszonynak azzal, hogy hozzon neki fehérneműt. Arról, hogy a szakácsnő milyen uton jutott az árukhoz, neki nem volt tudomása. Ezzel szemben Szabó Lujza kijelentette, hogy *Kabos* neki egyáltalában nem adott pénzt, mert nem is volt neki pénze. A rendőrség erre *Kabos* ellen *orgazdaság* miatt hivatalból megtette a feljelentést. Szabó Lujza ellen pedig család vétsége miatt folyamatba tették az eljárást.

Kabos időközben nyomtalanul eltűnt Arad-

ról. Még a vele közös háztartásban élt asszony sem tudja, merre ment *Kabos*. Nemsokára Szabó Lujza is eltávozott Aradról. Hol itt, hol ott tűnt fel a megyében. Majd *lapszerkesztőnek*, majd riporternek és detektívnek adta ki magát. A derék asszonyság ellátogatott többek között Pankotára, ahol egy *Takácsy* Ilona nevű nőtől három aranygyűrűt lopott. Innen Barackára utazott s itt egy *Verik* Gergely nevű szőlőmunkástól 70 korona készpénzt emelt el. Majd a *nagyiratosi* gróf *Nádasdy*-pusztán bukkant fel. Itt *Vass* András kocsisól 60 korona készpénzt lopott. Az aranygyűrűk közül kettőt egyik rokonánál, *Vass* Andrásnál, a borossebesi főszolgabíró kocsisánál helyezett el megőrzés végett.

Szabó Lujza bebarangolta ugyszólván az egész vármegyét. Tegnap Glogovácon felült a hegyaljai motorosra és Aradra akart utazni. A glogováci állomáson éppen őrszolgálatot teljesített a glogováci csendőrőrs. *Római* Lázár csendőrőrmester előtt gyanusnak tűnt f-l Szabó Lujza és igazolásra szólította fel. A „lapszerkesztő” megszeppent a csendőröktől és nem tudta magát igazolni. *Római* csendőrőrmester és *Doszpot* Mihály csendőr erre leartóztatták Szabó Lujzát és bekísérték Aradra. A csendőrök a tolvaj asszonyt felkísérték a rendőrségre, ahol felismerték benne a szélhámos mosónőt.

Szabó Lujza beismerie az összes lopásokat, amelyeket a megyében elkövetett. A motoros alkalmával az egyik lopott gyűrűt és a lopott pénzből 50 korona 64 fillért találtak nála. A csendőrök ezután átkísérték az ügyészségre.

Igazgatók egymás ellen.

A megsértett hiúság.

Perlekedő tanfériak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3

Az egyszerű tanítóból országos híré szakemberré vált *Roboz* József temesvári siketnéma intézeti igazgató ellen *Elias* Jakab aradi siketnéma intézeti igazgató ma feljelentést adott be

előbb bejelenti a titkárnál. Így távolléte idején, az élelmezés díjának csak tíz százalékát fizeti. A visszaérkezését szintén egy nappal előbb köteles a titkárral tudatni.

Egy teljes porció ételnek, ebédnek és vacsorának egy hónapra hetven korona az ár. A csak ebédből álló teljes porció negyvenöt koronába kerül. A kik egy-két napra a rendes porciónál többet kívánnak, azok a többletért azt fizetik, a mi az egyhónapi teljes porciós élelem árából egynapra esik.

A porciók olyan bőségesek, hogy egy öttagú családnak (három felnőttnek és két gyermeknek) teljesen elég a másfél porció ebéd és vacsora. Nem is hozatnak többet az ilyen családok.

A konyha igazgatása.

A konyha személyzete áll: szakácsnéból, segítő szakácsnéból, cselédleányból és az udvarosból. Ez a létszám azonban a viszonyokhoz mérten apasztható, esetleg emelhető. Az alkalmazott személyzet teljes ellátást és megfelelő fizetést kap. (A szakácsnő száz koronát egy hónapra.) A fizetést esetről-esetre a választmány határozza meg és a költségvetésben a közgyűlésnek bejelenti.

A szakácsnét és udvarost az elnök fogadja föl. A segítő szakácsnét és cselédleányt a gazda.

A konyha élén a gazdasszonynak kellene állani, de mert erről még nem gondoskodtak, pedig égető szükség volna rá, az első szakácsnő és a gazda intézik a konyha belső ügyeit. A konyha összes vagyonáról leltárt vezetnek. A hulladékot: faggyút, tollat, csontot és a többit összegyűjtik és a gazda tudtával értékesítik.

A zsiradék-maradékból és faggyúból pél-

dál a szakácsné kitűnő szappant főzött, amelyet a tagok olcsó pénzért megvásárolhatnak.

A konyhának mindazokat az ügyeit, amelyek nincsenek a közgyűlés elé utalva, a választmány látja el. A választmány áll az elnökön, titkáron és pénztároson kívül négy tagból, fele nő fele férfi. Elnöke: a közgyűlés elnöke, jegyzője: a titkár.

A választmány jogköre: új tagok felvétele, annak meghatározása, hogy a konyha hány porció ételt és mennyi fogást készítsen. Az alkalmazottak fizetésének megállapítása. A számadás és költségvetés előleges megvitatása. Az elnök feladata és jogköre: a konyhát kifelé képviselni. A leveleket és szerződéseket aláírni. A konyha vagyoni ügyeinek ellenőrzése. Ő az elnök a közgyűlésben is. Az ő kezében összpontosul minden jog, a mely nincs a közgyűlésnek főtartva. Az elnök csupán csak az elnököt helyettesítheti. Ez esetben mindazok a jogok megilletik, mint az elnököt. A titkár feladata az írásbeli munkák ellátása s az elnöknek való segédkezés. A nyilvántartások s bejelentések vezetése és rendeltetési helyére juttatása. A titkár a közgyűlés és választmány jegyzője. A gazdának feladata: mindaz, a mi egy gondos házigazda kötelessége. A pénztáros a pénzt kezeli. A költségvetést minden év decemberében az elnökhöz juttatja, míg a számadást a következő év márciusáig adja be. Fizetnie csak utalványt és nyugta ellenében szabad.

A megbízottak fizetést nem kapnak, de munkájuk esetleges elmulasztásáért méltányos kárpótlást kapnak.

A közgyűlés megbízását vagy választását visszautasítani nem lehet. Az esetleges kifogá-

sok dolgában a közgyűlés határoz. A közgyűlést a közös konyha összes tagjai alkotják.

Az étkezési idő: délben tizenkét és két óra között van, este hét és nyolc óra közt. Vasárnap és ünnepnapokon az étkezés csak tizenkettő és egy óra között van. Vacsora-idő nincsen vasárnap, mivel a vacsorát, többnyire sült húst sült tésztaival, mindjárt az ebéddel együtt osztják ki.

Az ételt minden család maga viteti haza. A sorrendet illetőleg az kap előbb, aki előbb jött. Hogy ez pontosan megállapíttassék, mindenki számot kap amikor jön.

A szövetkezett családok mostani száma harmincnyolc: (a többi nyaral vagy fürdőzik) három katonatiszt, négy ügyvéd, három patikáros, négy özvegy, huszonegy állami és vármegyei tisztviselő, három tanító és tanár. Ezek a tagok összesen ötvennégy porció ételt hozhatnak ebédre és vacsorára.

Most pedig tekintsük meg közelebbről a közös konyhát.

A konyha házatája.

Akáclobos udvarra lépünk. A levegő telve van a friss sütemény és peccsenye illatával. Déli tizenkét óra van, a tálalás ideje. A konyha előtt levő széles tornácra csoportokba verődve ácsorognak az ételhordó cselédek. Mindegyik egy-egy számot szorongat a kezében, azzal bocsájtják be a konyhába. Egyszerre csak négyen mehetnek be ide.

Az érdekelt családokat majdnem mind meglátogattam. Egyetlenegy sem panaszkodott a közös konyhára, ellenkezőleg, valamennyi boldognak érzi magát, hogy a konyhától és a szakács-

az aradi kir. büntető bíróságán. A feljelentés mellett egy széthányt betűkkel megirt levél huzódik meg szerényen, amelyben egy megmagyarosított nevű és hiúságában mélyen megsértett ember minden keserősége megnyilatkozik.

E különös levél megírására az adott alkalmat, hogy Elias Jakab az aradi siketnéma iskoláról írott értesítőjében rövidesen csak úgy emlékezett meg az intézet alapítójáról, Roboz Józsefről, hogy: *az iskolában először egy Roboz (Rosenberg) József nevű izraelita tanító tanított.* Ez az egyetlen mondat törzsurásként hatott a boldogtalan emberre, aki három oldalról látta magát ez egyetlen sornyi írással megtámadva.

Legelőbb az fá t neki, hogy régi, becsülettel hordott, de kissé idegenül és gyanusan hangzó nevét felhánytorgatta Elias Jakab, aki e mellett elég tapintatlan volt kiemelni azt is, hogy Roboz *izraelita*. Ez ugyan alapjában véve se nem becsületsértés, se nem szégyen, de Roboz Józsefnek kellemetlen volt, mert hiszen már régebben elhagyta apai vallását s a római katolikus hitre tért. Törzsurás volt végre az egyszerű „tanító” szó is neki, aki eszével és vasszorgalmával kivívta, hogy a siketnéma tanításának terén az ország egyik legtekintélyesebb emberévé lett.

Mindezen okoknál fogva tehát megírta azt a bizonyos levelet, amely Elias Jakabra vonatkozólag elejétől végéig a legsúlyosabb becsületsértő kifejezéseket tartalmazza. A levél tartalmánál csak a helyesírása és mondatfűzése borzalmasabb s meglátszik rajta, hogy egy dühtől remegő ember kezeirása.

A levél több becsületsértő kifejezés után a következőleg folytatja a piszkolódást:

„No te ugyan szépen kiszíneztél engem az értesítőben. Azt irtad rólam, hogy az aradi Rosenberg tanító volt az, aki először tanított az iskolában. (Igen erős kitétel.) No hát ez nem áll, mert én egy kitünő siketnéma oklevelet szereztem a Roboz név alatt és szeptember elsején e név alatt kezdtem a tanítást. És akkor már r. katolikus voltam.” (Ujabb becsületsértés), stb.

nétől megszabadult. Az egyik asszonykát nagy kosár avult harisnya mellett találtam, a melyet nagy buzgón foltozgatott. Körülötte két bájos kis leánykája ugrándozott. Az asszonyka rámutatott a kosárra:

— Lásza kérem, erre azelőtt soh'se jutott az időmből, most meg a picikék ruháskáit is én varrom. Két cselédet tartottam, mégis le volt kötve az egész időm. A szakácsné természetesen fölöslegessé vált, csak a szobaleányt tartottam meg. Ha leszámítom a szakácsné bérét és ellátását, a mi minimálisan véve hatvan koronába került, akkor az egész mostani élelmezésem csak nyolcvan koronával kerül többbe, pedig a cseléddel együtt öten vagyunk. Nem is képzelem, milyen áldás, hogy ezekkel a nőekkel nem kell vesződni, a kiknek az ember soha sem tudott eleget adni. Azután meg, nem kell korán reggel a piacot járni, mézáróssal, fűszerrel veszekedni. Ebéd után az a kevés fehér edény hamar le van mosva. Nincs hamu, zsir, korom, a mi piszkítja a lakást.

A másik családban beteges asszonynyal találkoztam, a kinek három pici gyermeke van.

— Nem tudtam cselédet kapni, — panaszkodott az asszony. — nem akarnak három apró gyermekhez szegődni, kénytelen voltam magam főzni mosogatni és a mellett a kicsinyeimet is ellátni. Ez tett beteggé. Az Isten áldja meg azt, a kinek fejében a közös konyha eszméje támadt. Nem tartok cselédet, a takarítást elvégzi egy bejáró asszony, a ki az ételt is hozza. En meg ráérek a gyermekeimmel törődni és a háztartásom sokkal kevesebbe kerül, mint azelőtt s sokkal jobban táplálkozunk.

Elias Jakab az értesítőben tehát tévedett s amint a fenti levélből kiderül, meglakolt érte. Miután azonban a helyreigazítás hangja kissé modorosabb is lehetett volna, megtette a bűnvádi feljelentést igazgató kollegája ellen, aki ez egyszer valószínűleg ráfizet a hiúságára.

A cár és a császár. Találkozás a tengeren. Valami készül.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 3.

Ma találkozott egymással a svinemüdei öböl vizén II. Vilmos német császár és II. Miklós, a minden oroszok cárhoja. Néhány órával a két uralkodó találkozása előtt még a legteljesebb titoknak homályában volt az entrevuenek nemcsak célja, hanem ugyszólván a körülményei is, a helye: nyílt tengeren lesz-e vagy az öbölben?

A körülmények hozzájárultak még a két uralkodó törekvéséhez, hogy tudniillik minél előreláthatatlanabb, kifürkészhetlenebb legyen ennek az entrevuenek minden egyes részlete. Mint két haruspex, akinek füstre, homályra van szüksége, hogy annak árnyékában végezzék csodálatos és ijesztő munkájukat, amely megdöbbsentse majd a rájuk figyelő hiveket, úgy jelenik meg most a két uralkodó. A félhivatalos lapok utján, de úgy hogy senki el ne higgye, azt a szint igyekeznek adni a találkozásuknak, mintha tisztára személyes jellege lenne. És közben tudják, hogy éppen ez az ártatlan színezet az, amely mögött a rájuk figyelő politikai Európa a legtöbbet sejt, a legtöbbet kombinál és riasztó rémeket színez ki, akár a bűnös lelkiismeret.

Lehet, hogy a két császár találkozásának csakugyan személyes a jellege és semmi olyanról nem lesz közöttük szó, ami Európának mai szövetségi konstellációját érintené. Az entrevue előkészítése azonban olyan titokzatos volt, maga a találkozás annyira rejtelmes, hogy alkalmas arra, hogy mumusként ijessze Európa békéjét. Ha ez is volt a cél, akkor inkább Vilmos császár érdekében állt, mint a cárnak. Vilmos részéről sakkhuzás ez Angolország és Franciaország izolálási politikája ellen. Amíg ennek a két országnak külpolitikája odairányul, hogy Németországot elszigetelje, Vilmos császár megmutatja, hogy ez az izolálási kísérlet nem eredményes, amíg Germánia Oroszországra számíthat.

És csakugyan észre is veszik, konstaltálják ezt az angol és francia lapok. A Times a két császár találkozásából egy újabb szent szövetség feltámadására következtet és máris mérlegeli ennek esélyeit, a francia ujságok pedig valamivel kevesebb fantáziával dolgozva, azt emlegetik, hogy a francia-orosz viszony elhídegülése és a mondvacsinált hármasszövetség felbomlása után nem lehetetlen a Lengyelországgal határos két hatalomnak: Németországnak és Oroszországnak szövetsége, amelynek előkészítő munkájába vág most a svinemüdei találkozó.

Az entrevueről a következő távirataink számolnak be:

Svinemünde, augusztus 3. Az idő boros, épp úgy mint tegnap, de kevésbé szeles. A Hohenzollern yacht előkészületeket tesz rá, hogy a cár elé menjen. A tartományi tanácsos egy rendőri gőzöst küld, melynek fedélzetén az orosz konzul és más hivatalos személyiségek foglalnak helyet, hogy a cárt üdvözljék.

Heringsdorf, augusztus 3. A Hohenzollern-yacht éppen most indul ki a kikötőből és nyugat felé haladva, csakhamar eltűnik a szemek elől. A Hohenzollern yachton a német császári lobogó, a tengernagy lobogó és az orosz tengerészeti lobogó leng. Valamennyi hadihajó fel van lobogóva: a német hadilobogó és az orosz tengerészeti lobogó leng rajtuk. A tenger viharos. A külső kikötőben az időjárás még rosszabb, mint tegnap. Számos hajó 30 óra késéssel érkezett.

Svinemünde, aug. 3. A Hohenzollern-yacht a hadihajószemle után reggel 8 óra 10 perckor elhagyta a kikötőt, hogy az orosz cár yachta elé menjen.

Svinemünde, augusztus 3. Délután fél 2 órakor a *Hohenzollern* yachton diszebed volt, a melyen a fejedelmi személyeken kívül mindkét kíséret is résztvett. Fél 3 órakor a cár és kíséreléte visszatért a *Standard* yachtra, 3 órakor pedig mindkét uralkodó megtekintette a *Deutschland* hajót. A cárné holnap névnapja alkalmából a cár yachtján diszebed lesz.

Szerelem és reglama.

Lelőtt utászkatona.

Csókolódzás közben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 3.

Csütörtökön este nagy riadalom verte fel a szegedi Boldogasszony sugárut csöndjét. Két lövés reszkettette meg a levegőt, jajszó hangzott fel s azután újra némaság borult az utcájára. A katonai őrző egy utászkatonát akart elfogni. Ez azonban nem akart engedelmessé válni az őrzővezető káplár parancsának, elfutott, mire a káplár tüzet vezényelt s az egyik golyó belefuródott a szerencsétlen katona bordájába.

Csütörtökön este, a takarodó előtt egy kőzlegény oront ki az utászkatanya kapuján. Hosszabb idő óta kaszárna afogságot szenvedett és ezért nem találkozhatott szerelmesével, aki még a múlt hónap végéig egy szegedi kereskedőnek volt a cselédje. Elsején azonban kilépett a szolgálatból s miután nem kapott új alkalmazást, természetesen, hogy szabad idejét nagyon szívesen töltötte volna el a szeretőjével. Azonban a katona hiába kapta a szerelme hívogató, drága leveleket, a regula tilossá tette a boldogságát, mert hiszen még a kaszárnyát sem hagyhatta el a szegény.

De a szerelem mégis erősebb volt a regulánál és a sóvárgó katona — nem törődve a következményekkel — csütörtökön este kilenc óra előtt kiszurrant a kapun. Mikor azonban a szobainspekciós később vizsgálatot tartott, észrevette, hogy egy legény hiányzik a cimerekből. Nyomban kiküldték az őrzővezetőt, hogy kerítsék elő a kiszökött katonát. Az őrzővezető már éppen hazafelé akart tartani, amikor a káplár a Boldogasszony-sugárut egyik fája alatt ülkező párt vett észre. A férfi utászkatona volt.

— Állj, ki vagy?! — kiáltotta feléje németül, mire a fehérség a mellékcúzába szaladt, a katona pedig éppen utána akart futni, amikor a káplár tüzet vezényelt s egyszerre két lövés dördült el. Az egyik golyó érte a szerencsétlen katonát, aki összerogyott. A golyó oldalbordájába hatolt. Bevitték a laktanyába,

ahol pénteken délelőtt megvizsgálta az orvos és sebéet *veszélyesnek találta*.

Pénteken délután két órakor hordágyra tették s két oldalt fegyveres katonák őrizete alatt beszállították a szegedi csapatkórházba. A golyót ki fogják operálni a testéből s ha majd ezt is átszenvedte, csak akkor fog vele leszámolni a könyört nem ismerő katonai szigor.

Hol vagy, Papp?

Egy házlebontás akadályai.

Zavarok a torony alatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3.

Köztudomású dolog, hogy Aradon hej, van számos utca és minden utcában vannak házak. Olyan ház azonban, amilyen a Miklós utcában van, alig található egyebütt. Ez a ház olyan, hogy a szemlélőnek önkénytelenül eszébe jut Petőfinek költeménye a Kutyakaparó-hoz címzett csárdáról. A falak düledezőfőlben vannak, a szalmafedelét egy erősebb szélroham leseperte, a kéménye ferde, mint a pisai torony s az udvart felverte a gaz, mert emberfia időtlen idők óta be nem tette oda a lábát.

A városi mérnöki hivatalnak nem lévén egyszer egyéb dolga, gummirádleron kiméltóztatott fáradni a Miklós-utcába, a düledező házhoz. A mérnök urak a kellő hivatalos szakértelemmel vizsgálgatták a ferde, összeropadott falakat és végül arra a következtetésre jutottak, hogy ideje volna már lebontani a viskót.

A mérnöki hivatal annak rendje és módja szerint jelentést tett a dologról a városi tanácsnak, amely mindenben igazat adott a mérnöki hivatalnak. A tanács ki is mondta, hogy a tulajdonos tartozik a házat lebontani. Ezt a határozatot kiadták a kapitányi hivatalnak azzal, hogy kézbesítse a tulajdonosnak.

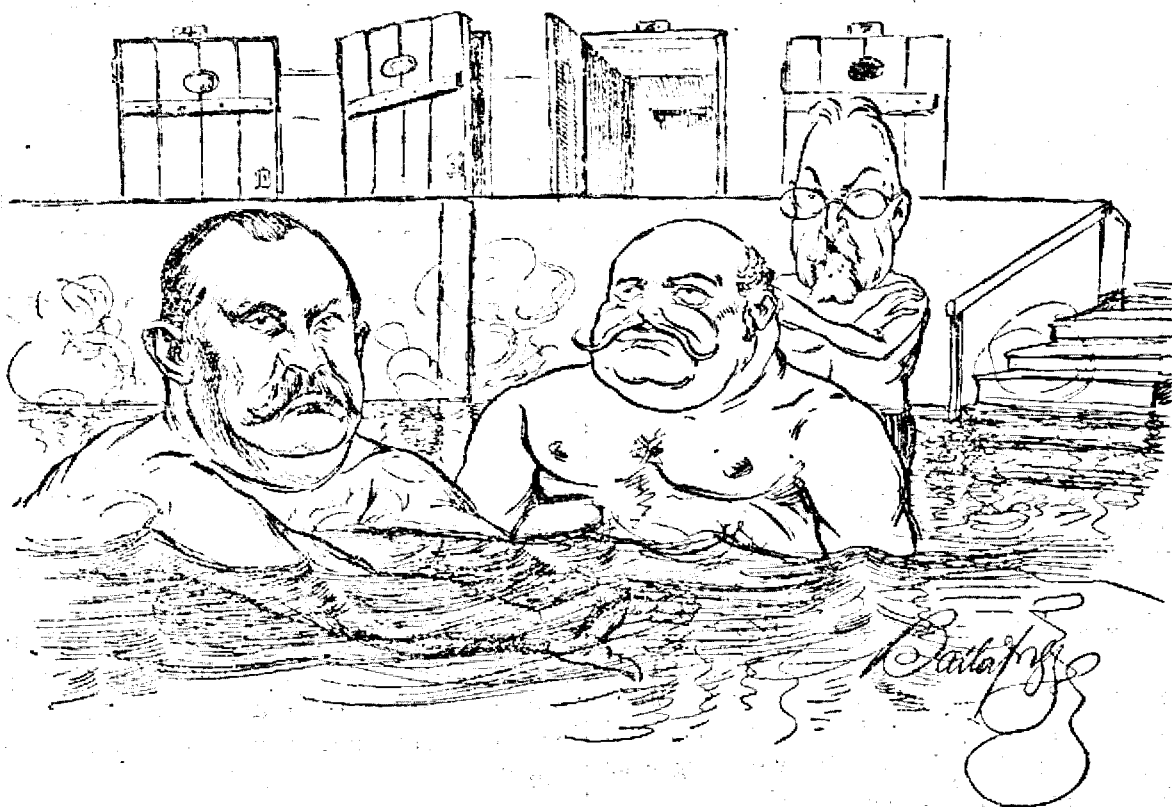
A kapitányi hivatal lázasan kutatót a tulajdonos után. A kézbesítő elment a kérdéses házhoz, bekopogtatott, de csak a romokon keresztül visító szél válaszolt a kézbesítőnek. Diktum-faktum, a ház tulajdonosát nem lehetett feltalálni. A kapitányi hivatal el is panaszolta ezt a tanácsnak.

A tanács azonban nem azért tanács, hogy ilyen csekélységek miatt kétségbeessék. Már sokkal nagyobb kellemetlenségek is érték és még sem vesztette el a fejét. Nincsen annál egyszerűbb dolog, mint egy háznak a tulajdonosát kipuhatolni. Csak be kell tekinteni a telekkönyvbe, az mindent megmond. Jött az utasítás a rendőrséghez, hogy tekintsen csak be a telekkönyvbe, amely szükség esetén elég jó bejelentő hivatal. A rendőrség megcselekedte a betekintési műveletet és kiderítette, hogy a Miklós utcai ház Papp Albert és neje tulajdonát képezi.

Nagy volt az öröm a torony alatt a nevezetes felfedezésre és siettek kikeresni a bejelentő hivatalban, hol is lakik hát az a bizonyos Papp Albert és a neje. A bejelentő hivatal abszolút semmit sem tudott Pappékról. Ismét a kétségbeesés ütött tanyát a városházán. A rendőrség pontosan eleget akart tenni a tanács utasításának és elhatározta, hogy a föld alól is előkeríti Pappékat.

Ez azonban nem sikerült, mert Pappék mélyen a föld alatt vannak. A halálozási anyakönyvből ugyanis kiderült, hogy Papp Albert és neje már husz éve elhaltak. Erről a kapitányi hivatal jelentést tett a tanácsnak, amely mai élésén újból kimondotta a Miklós-utcai ház lebontását.

A kiegyezés alkalmából.

Kossuth, Sztérényi és Barabás (Herkulesfürdőn tanácskoznak a kiegyezésről):

— Mi mossuk a kezünket!

Edvárd király Ischlben.

Megbeszélük a Balkán kérdést.

A látogatás programja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 3.

Immár bizonyos, hogy Edvárd angol király e hó 15-én Ischlbe érkezik Ferenc József látogatására. A látogatásnak nagy jelentőséget ad, hogy az angol királyt Sir Hardinge Charles miniszter kíséri és a vendégjárásnál jelen lesz Aerenthal báró külügyminiszterünk is. Egy diplomata a látogatásról eként nyilatkozott:

Edvárd király ischli látogatása a beavatott köröket is meglepte, mert bizonyos, hogy még rövid idő alatt senkinek tudomása e szándékról nem volt. Edvárd király még nemrég értesítést kapott Ferenc József királytól, hogy nála vizitel Marienbádban, viszonzván Edvárd király látogatását két év előtt. E közlést sűrű sürgönyváltás követte a két uralkodó közt; majd a magyar felség rendelkezett, hogy Aerenthal báró fontos állami ügyben e hó 15-én őt meglátogassa.

Az angol király mostani látogatása sokkal jelentősebb a két év előttinél. A találkozás indító oka az a beszéd, amelyet Sir Eduárd Gray tartott legközelebb az angol alsóházban.

E beszédjében az államtitkár hangsúlyozta Anglia és Magyarország együttes érdekét. Sok minden lesz a tanácskozás tárgya ezen a tanácskozáson, de bizonyosan a legfontosabb a Balkán-kérdés lesz. Súlyt ad a tanácskozásnak az is, hogy néhány nap előtt Aerenthal és Tittoni megegyeztek, hogy ebben a kérdésben egyezően járnak el. Anglia is hozzájárul e megállapodásokhoz és az ischli konferencián e megállapodások pontozatait szövegezik meg. Javára válik e megállapodásoknak még az is, hogy Anglia viszonya jelentékenyen javult Németországhoz is és bizonyos, hogy az angol király találkozása a német császárral Wilhelm-höhen ezt a viszonyt megizmosítja.

Bécsi távirat jelenti, hogy a *Fremdenblatt* közli Edvárd király ischli tartózkodásának programját. Ferenc József király augusztus 15-én

reggel különvonattal utazik Edvárd király elé Gmundenbe, ahonnan a két uralkodó délelőtt 10 órakor érkezik Ischlbe. Edvárd király a Hotel Elisabetben száll meg, ahol őt Montenuovo herceg főudvarmester fogja fogadni. A délelőtt folyamán az angol király látogatásokat fog tenni az uralkodóháznak Ischlben időző tagjainál. Délben a császári villában dejeuner és marsall-tábla lesz, amely után a két uralkodó Ischl vidékére két órás sétakocsizást tesz. Este 7—8 óra között az uralkodók színházba mennek, ahol Strass Oszkárnak „Die lustigen Niebelungen“ című operettjét fogják játszani. Este 8 órakor a császári nyaralóban udvari ebéd lesz, amelyen Luitpold és György bajor hercegek, Gizella bajor hercegnő, Ferenc Szalvátor és Frigyes főhercegek, valamint Mária Valéria és Izabella főhercegnők leányaikkal együtt szintén részt vesznek. A sötétség beálltával az Ischl környező hegysegeket kivilágítják és hatalmas tűzijátékot rendeznek. Augusztus 18-án délelőtt fog Edvárd király Linzen és Budweison át Marienbadba utazni. Báró Aerenthal külügyminiszter az angol király ischli látogatása idején szintén Ischlben fog tartózkodni.

Éhenhalt ügyvéd.

A hipnózis áldozata.

Halálos szellemidézés.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 3.

Mindenki előtt emlékezetes még az a tragédia, amelynek egy ragyogó szépségű urileány, Salamon Ella áldozatul esett. A szerencsétlen leányt Neukomm újvidéki kutfuró hipnotikus álomba ejtette, melyből a szép leány nem is ébredt fel többé. Meghalt. Megölte a hipnózis.

Körülbelül hasonló, de részleteiben sokkal rejtélyesebb esetről ad hírt fővárosi tudósítónk. Ebben az esetben egy ügyvéd lett a hipnózis áldozata. Az eset körülményeiről az alábbi részletes tudósítást adjuk:

Mintegy 3 héttel ezelőtt temették el Eránosz István dr. budapesti ügyvédet. Nyomban a gyászszertartás után suttogták, hogy az elhalálozásnál titokzatos körülmények játszottak közre. Az ügyvéd ugyanis tagja volt egy négy

Tönkreteszik a népet!

Kétszáz magyar család romlása.

Milliók parcellázás Aradmegyében.

Furcsa manipulációk.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 3.

férfituból álló, hipnozissal foglalkozó társaságnak és széanszokon állandóan mint médium szerepelt. Eránosz már esztendőök óta folytonosan arról beszélt, hogy *varázs alatt van, örök van benne*, még pedig nem hidegen és közönyösen, hanem szenvedőleg. Az is bizonyos, hogy a 45 éves ember *valósággal éhenhalt*. Szuggerálták beléje, hogy ne egyék, vagy ő fogadta meg saját jószántából, annyi bizonyos, hogy az ügyvéd heteken át nem evett és éhenhalt.

Az elhunyt hozzátartozói egy hírlapíró előtt a következőket jelentették ki:

— Eránosz István dr. 8 hét előtt halt meg. Cukorbajos volt, ehhez kétség nem fér, de az is bizonyos, hogy ezzel a bajával élhető volt még 20 esztendeig. Nem is e miatt halt meg, hanem másért. *Szuggerálták neki a halált*, ami nem egyedül álló dolog, mástól is hallottunk már ilyesmit. Egész bizonyos, hogy Eránosz esztendőök óta négy tagu szellemidéző társaságnak volt tagja, hipnózis alatt állott és azt tették vele, amit akartak. Ennek a barátságának köszönhető, hogy az ügyvéd egy fillér hátrahagyása nélkül halt meg. Biztos tudomásunk van arról, hogy az ügyvéd két hónap előtt 5000 koronát kapott Máramarosmegyéből és *ez a pénz is eltűnt*. A beteg nem költötte el, mert betegsége alatt alig költött el 200 koronát.

A család följelentést akart tenni a szellemidéző társaság ellen, de ennek útját állja az egyezkedés, amely a család és a társaság között folyik. Nincs kizárva, hogy valaki eltulajdonította az 5000 koronát, vagy pedig hipnotikus uton vették rá az ügyvédet, hogy odaajándékozza az összeget.

Semmi kétség sem férhet tehát ahhoz, hogy Eránosz hipnózis hatalma alatt állott, amit az orvos is igazolt. Hogy résztvett széanszokon, amit maga mondott el mindenkinek és hogy örültje volt a tulvilági hatalmaknak és szellemeknek, emiatt nem evett és halt meg éhen.

A hipnotikus társaság tagjai csupa kifogástalan urlemberek, akik nem tagadják, hogy Eránosz István, a gyöngye idegű ügyvéd résztvett a széanszokon, de azt állítják, hogy ők nem szuggeráltak bele semmit, hanem ellenkezőleg rá akarták venni, hogy gyógykezeltesse magát.

A társaság egyik tagja, egy ismert fővárosi vívómester így adta elő a dolgot:

— Eránosz István jó barátom volt, akit nagyon szerettem. Tényleg résztvett a széanszokon, amelyek neki nem ártottak, sőt használtak. Nevetséges vád, hogy mi valami anyagi érdeket próbáltunk szerezni a vele való barátságából. Mi önzetlenül fogadtuk magunk közé, mert szegény gyöngye idegzetű, fáradt ember volt. Nem tartom kizártnak, hogy *ártott neki a sok hipnózis*, mert én nem tudom, hogy miféle célokra használta föl a szellemekkel való ismeretséget. Hallom, hogy nem evett, azt hajtogatva, hogy az *angyalok parancsoltak rá, hogy ne egyék*.

Az ügyvéd háziorsosa szerint Eránosz cukorbetegségben szenvedett, de az is igaz, hogy idegessége és szivgyöngesége mellett is *éhenhalt*.

Ma délelőtt 11 órakor különben árverést tartottak az elhalt ügyvéd lakásán.

MULATSÁGOK.

(=) A Máv. dalegylet hangversenye. Ma este tartotta meg dalestélyét a Máv. aradi dalegylete a Kovács és Novotny-féle vendéglő kerthelyiségében. A szépen sikerült estély minden egyes száma nagy tetszést aratott. Az egylet tagjai nagy precizitással énekelték el a műsor számait.

Eppen tegnap emlékeztünk meg Glac Antal biharmegyei főispán egy rendeletéről, amely a parcellázások körül folyó dolgokra hívja fel a közigazgatási hatóságok figyelmét, óvatosságra intve a magánvállalkozókkal szemben az érdekelt feleket.

Ez a rendelet Aradmegyében legalább is annyira aktuális lett volna, mint Biharban. Az alábbiakban ugyanis egy nagyarányú, milliók parcellázás körül felmerült ügyekre kell felhívunk a hatóságok figyelmét. Kétszáz magyar család végromlását, teljes tönkremenését jelenti ez a nagy szabású magánvállalkozás, amelyben két vállalkozó szerencsétlen spekulációjának a földre éhes kisemberek adják meg keserves árát.

Ebben az ügyben sürgős és erélyes intézkedésre van szükség. Sürgősre, mert minden pillanat veszedelmet jelent: magyar családok veszedelmét. A hatóságok nem nézhetik tétlenül, hogy szemük látára kétszáz jóhiszemű magyar család legyen egy spekuláció áldozata.

Az érdekes és részleteiben széles köröket érintő, szerencsétlen parcellázási akcióról alábbi tudósításunk számol be:

Az eladó Sigray-birtok.

Mikor a múlt év elején köztudomásúvá vált, hogy a Sigray-féle birtokot tulajdonosa, gróf Sigray San-Marzano Józsefné el akarja adni, az aradi gör. keleti román szentszék elhatározta, hogy a hatalmas birtokot megveszi, s mint az egyház egyéb ingatlanait, kisebb nagyobb részletekben bérbeadja. E célból előbb levélileg, később pedig két megbízottja által érintkezésbe lépett a grófnővel, de nem sok eredménnyel. A szentszék megbízottjai ugyanis, akik múlt év február elején Rómában jártak, nem tudtak megegyezésre jutni a tulajdonosnővel, s a birtokvétel mintegy kétszáz ezer koronás árkülönbözet miatt meghúsult.

A szentszék ajánlatát hamarosan két magánember ajánlata követte, akikkel a grófnő megegyezésre is jutott, s megkötötte velök az adásvételi szerződést. E két magánember Világossy József dr. budapesti ügyvéd és többszörös házgondnok és Pap József szegedi magánzó volt, aki főleg földbirtokok adásvételét szokta közvetíteni. A vételár három millió ötszáz ezer koronát tett ki, amelyet a vevők jórészt már ki is fizettek. Ennek dacára azonban az új birtokosok ugyszólván semmit sem fektettek a rengeteg üzletbe, mert a vételt egy bajai és egy budapesti pénzintézet finanszírozták.

A nagy területű birtokot — körülbelül 7000 magyar hold — a vevők távolról sem azért vették, hogy házilag kezeljék, hanem, hogy spekuláljanak vele. Ez ellen ugyan senkinek sem lehet kifogása, mert jogos tulajdonokkal úgy rendelkezhetnek, amint tetszik. Az a mód azonban, ahogy ezt a spekulációt végrehajtani igyekeznek, olyan mélyreható kőve kezmenyekkel járhat már a közel jövőben, hogy most, amikor még esetleg elejét lehet venni a katasztrófának, nem lehet szónéklül hagyni

azokat az üzelmeket, amelyek e birtok körül idestova már másfél év óta folynak.

Spekuláció nagyban.

Amint Világossy József dr. és társa átvették a Sigray-féle birtokot, legelső gondjuk az volt, miként lehetne azt illő haszonnal értékesíteni? Előbb természetesen egy tagban próbálták tudni a dominiumon, s a mint a két spekulánssal közelebbi összeköttetésben álló urlemberek mondják, az államnak ajánlották fel telepítési célokra. Beszéli azt is, hogy magas összeköttetések révén körülbelül biztosra vették, hogy sikerül az állam nyakába varrni a tekintélyes nagyságu területet, de a kísérlet kudarcot vallott.

Miután az állam esetleges birtokvásárlásairól az aradi államjósággazgatásának okvetlenül tudnia kell, az Aradi Közlöny egyik munkatársa felkereste Jánossy Győző jósággfelügyelőt, s kérdést intézett hozzá az állam által Aradmegyében újban tervezett telepítések és a Sigray-féle birtoknak tervezett megvétele dolgába. A jósággfelügyelő kijelentette, hogy hivatalosan nincs tudomása arról, hogy az állam alkudozásokat folytatott volna a Sigray-birtokra, de nem is tartja valószínűnek, hogy ez a miniszteriumban még csak szóba is jöhetett.

Az állami telepítésekre az 1904. évi VI. t. c. értelmében ugyanis hat millió koronát bocsátott a földmívelésügyi miniszter rendelkezésére a törvényhozás, amely összeget a miniszterium már fel is használta. A telepesektől eddig befolyt összegek pedig távolról sem tesznek ki annyit, hogy holmi újabb és ily nagyarányú telepítés egyelőre szóba kerülhetne.

Ha tehát Világossyék tényleg tettek lépéseket a miniszteriumban a Sigray birtoknak állami telepítésekre való eladása céljából, nyilvánvaló, hogy ott is a jósággfelügyelő által előadott indoknál fogva utasították őket vissza. Tekintettel arra, hogy a hazafias misszióknak feltüntetett magyar telepítés az állam útján nem sikerült, — mint egy másik, egyelőre ellenőrizhetetlen forrásból tudjuk — a nagyváradi román püspökségnek ajánlották fel a birtokot. A nagyváradi püspökség állítólag azért alkudott a 7000 holdra, mert parcellázva a román parasztság között akarta haszon nélkül értékesíteni. A nagyváradi püspökség által ajánlott összeget azonban a birtokosok nem fogadhatták el, s így, ha csak nem akartak belebukni a nagyarányú vállalkozásba, másuton kellett, még pedig a lehető legsürgősebben értékesíteni a Sigray birtokot. Így jutottak arra az eszmére, hogy a volt nemesi birtokot ők maguk parcellázzák és magyar telepeseknek adják el.

A „csodajó” föld.

A csanádmezei magyar községekben s Aradmegye több vidékén megindult tehát a lázas munka. Ugyanőkkel árasztották el a két megyét, akik a jó provízió reményében buzgón fáradoztak a telepesek toborzásán. Amit nem tudott elérni az élőszo, megtette a nyomtatott betű s a „megbizott” aknak ugyancsak volt gondjuk rá, hogy a birtok parcellázási hirdetések kellő mennyiségben jussanak a föld-

éhes emberek kezei közé. A borzalmas magyarsággal megirt hirdetés szövege, amely a földéhes paraszt étvágyát ennek dacára is képes volt felkelteni, szövege szerint a következő:

Birtok parcellázás és eladási hirdetés.

Aradmegyébe egy nagybirtokot parcellázva örökárban elárulom és pedig: 10 holdtól akár 1000 holdas részletekben. A birtok talaja fekete, omlós (humos) elsőrendű föld, *ennél jobbat az isten nem teremtett.* A fizetési feltételek a legkedvezőbbek, részletekben törlesztendő. A ki ily jó föld vételeibe bele nem megy az *önmagának nagy ellenése*, mert ilyen csoda jó földet nem minden esztendőben árussítatik.

A ki venni óhajt, az forduljon hozzám, az alulírothoz minden felvilágosításért és szóbeli alkukötésért.

Az eladás 1907. május hó 15-ig tart, tehát addig siessen mindenki magának *egy jó darabot lefoglalni ebből a csuda jó földből.* Muszkán, 1907. április 6 án.

Angelina Tivadar,
mint megbízott.

A hirdetés nagyhangu ígéretei révén számos vevő akadt, s főleg Pécska, Battonya, Kovácsháza, Palota, Nagykamarás, Almás Kamarás, Bánhegyes, Kunágota, Lőkősháza, Kis-Tompa, Kis-Varjas, Medgyesegyháza és Mácsa, községekből mintegy *háromszázhusz magyar család jelentkezett* a „megbízott”-aknál. Világossyék *öt százhatvan* koronáért adták a föld magyar holdját. A csanádmezei magyar paraszt, aki olcsón remélt a jó föld birtokába jutni, készséggel megadta holdanként a husz korona előleget, s bár biztosítékul egy talpalatnyi földet sem kapott, a *megvásárolt parcella vételárának egy harmada erejéig váltót is adott.*

320 magyar család veszedelme.

Világossy József dr. és Pap József ily módon tehát a telepesek és kezesek által aláírt, körülbelül *egy millió háromszázezer korona értékű váltókat kaptak*, amiből hozzájárult az a 140.000 korona, amit a telepes jelöltek foglalként készpénzben adtak. A birtokosok kezében tehát már másfélmillió korona volt anélkül, hogy a telepesek bármilyen uton biztosítottak volna. A birtok átadás egyelőre nem is volt sürgős, mert az eladási feltételekben benne volt, hogy az legkésőbb csak ez év őszén, október végén történhetik meg. Később, a sok sürgetésre a közelmúltban megtörtént a birtoknak a 320 telepes nevére való telekkönyvi átíratása, de különösebb biztosítékot az átadott váltók ellenében *még máig sem kaptak*

Rendkívül komikalja és megnehezíti a birtok átadását az a körülmény, hogy gróf Sigray San-Marzano Józsefné birtokát állandóan bérlőknek adta ki, akiknek bérleti szerződése *1911. november 1-én jár le.* A telepesek e körülményt *tudták*, de ennek ellenére még is belementek a parcella vásárlásba, mert Világossy József dr. megnyugtatta őket, hogy a bérlőkkel ez év őszéig okvetlenül kiegyezik s a birtok átadásnak semmi akadályja sem lesz. A bérlőkkel való kiegyezésre különben a spekulánsokat maga a grófnő is kötelezte, aki a Világossyékkel kötött adásvételi szerződés 11-ik pontjában intézkedett eziránt.

A szerződés e) pontja így szól:

„Alulírott vevők kijelentjük, hogy a haszonbérlőkkel az eladó által kötött és fennálló szerződéseket és leltárokat ismerjük és azokat magunkra nézve is kötelezőnek elismerjük és azokat 1911. évi november 1-éig fentartjuk és amennyiben a bérleti szerződésből kifolyólag a bérlők által bármiféle kártérítési igény támaszthatnék, eziránt teljes szavatosságot és a haszonbérlőket kártalanítani tartozunk.”

Tusakodás a bérlőkkel.

E szerződési pont következtében még a múlt év őszén megkezdtek a bérlőkkel az al-

kudozást és *Bele* Jánossal, aki 2400 holdat bérelt, hamarosan meg is egyeztek. *Bele* hajlandó volt 150.000 korona kártérítés ellenében a bérletéről lemondani, s miután 50.000 koronát még múlt év novemberében kapott, azonnal ki is ment a bérletből. A hátralékos 100.000 koronát május 31-én kellett volna Világossyéknek megfizetni.

A telepesek közül tehát azok, akik előbb jelentkeztek, ezt a 2400 holdat azonnal átvehették, de a többi 4600 hold vevőit veszedelmes helyzetbe sodorta a könnyelműségük. A birtokosok a 4600 hold bérlőivel, *Zsulán* János és *Szelezsán* Demeter (1800 hold), az azóta gondnokság alá került *Gantner* Károly (2400 hold) és *Regyis* Illés kerülősi parasztagzával (mintegy 400 hold), nem tudtak egyezsége jutni, akik pedig most már szigorúan ragaszkodnak a gróf Sigray San-Marzano Józsefnével kötött és Világossyék által is elfogadott szerződéshez és *semmi szín alatt sem hajlandók a bérletből 1911. november 1-je előtt kimenni.* Aki csak távolról is ismeri a viszonyokat, az előtt már ebből is világos, hogy amennyiben ő-zig a kiegyezés a bérlőkkel nem sikerülne, a parcellavétel a telepes magyar parasztok teljes tönkremenésével fog végződni.

Egy szenzációs bírói zárlat.

Világossy József dr. ugyan *Zsulán* János és *Szelezsán* Demeterrel 123.000 koronában, *Gantner* Károlyval pedig 150.000 koronában állapították meg a kártalanítás összegét, miután azonban ez összegek erejéig a bérlők biztosítékot nem kaptak, nem is mentek ki a bérletből. E közben egyéb bajok is történtek. Elérkezett a május 31-ike és *Bele* Jánosnak esedékes lett a 100.000 koronája, Világossyék pedig nem tudtak fizetni. *Bele* János ügyvédje, *Momák* Déme dr. utján többször felszólította őket a fizetésre, miután azonban erre nem igen mutattak hajlandóságot, *Bele* nem sokat mókázott és zárlatot kért a *Sigray* uradalomra, amelyet a *Kisjenői* járásbíróság júniusban foganatosított is.

Nagy volt erre az ijedelem a spekulációban utazó „földbirtokosok” között s rövidesen előteremtették és kifizették *Bele* Jánosnak a 100.000 koronáját. A zárlatot ennek következtében a bíróság feloldotta s most már a spekulánsok minden erejük megfeszítésével a többi bérlővel való kiegyezésen dolgoztak. A felajánlott, nevetségesen csekély összegek miatt azonban a többször megkísérelt egyezés dugába dőlén, Világossyék pert indítottak a három makacs bérlő ellen a budapesti VIII—IX. kerületi járásbírósnál a bérletek megszüntetése iránt.

Az első veszített per.

A keresetet 1907. Sp. V. 383. szám alatt ígtatták. a megtartott tárgyaláson azonban Világossyék *elvesztették a pert.* Ennek dacára, mikor legutóbb a telepesek közt jártak, azt híresztelték, hogy a bérlők ellen a bérlet megszüntetése miatt indított *per biztos és hogy a bérlőket rövidesen kifogják dobatni.* Mindenestre különös, hogy ezzel egyidejűleg megjelentek *Marsieu* Jusztin dr. nál, *Zsulán* János és *Szelezsán* Demeter ügyvédjénél és 40.000 koronát ajánlottak fel a feleinek, ha a bérlet megszüntetésébe beleegyeznek.

A telepesek pedig három héttel ezelőtt, vasárnap, éppen Világossyék megnyugtatóására aláírták a szerződéseket. Még ekkor sem nyílt ki a szemök, s miután Világossy József dr. szerződésileg kötelezte magát, hogy a vételár kétharmad része erejéig amortizációs kölcsönt szerez nekik, meg is voltak elégedve a vássárral.

A bérlők ellen indított hadjárat tehát ed-

dig pozitív eredménnyel nem járt. A bérlőkkel sem per, sem egyezés útján boldogulni nem lehetett, s miután valószínű, hogy ez októberig sikerülni fog, igen szánalomra méltó helyzetbe jut a telepesek tekintélyesebb része, mintegy 200 telepes gazda. Ezek a gazdák ugyanis már eladták azokat a földjeiket, amelyeket Csanád-vármegyében birtak, s alig várják, hogy átvehessék a megvett parcellákat. Mi történik ezekkel az emberekkel, ha közvetlen a tél előtt régi birtokaikból kicseppennek s az ujba, nem tudnak belemenni? Felélik azt a kevés pénzt, amijök megmaradt, s azután mehetnek koldulni. Vigasztalhatja őket azonban az a tudat, hogy a volt Sigray féle uradalomból néhány hold az ő nevükön áll a telekkönyvben, szóval *földbirtokosok.* Hogy nagyobb legyen az illuziójuk, még bérlők is lesznek, akik a régi bérleti szerződés értelmében holdanként *10 azaz tíz koronát* fog-nak nekik fizetni.

Faragják a koldusbotot.

Hát nem kedvező auspiciumok ezek a jövőre? Különösen, ha tudjuk, hogy a telepes gazda holdanként 560 korona után 5%-os kölcsön mellett *28 koronát fizet a megvett parcella holdjáért.* Tehát testvérek között is tisztán ráfizet a bérlőre holdanként és évenként *18 koronát.* Az összes telepesek évenként tehát ráfizetnek a bérletükre — 200 szerencsétlen telepest és 4600 hold földet vé e alapul — nyolcvankétezernyolcszáz koronát és hogy tovább folytassuk a számoknak ezt a kétségbeesett játékát, a bérleti szerződés lejártáig több mint *háromszázharmincezer koronát.* Ki hiszi azt komolyan, hogy ezek az egyszerű földmunkások, akik nem foglalkozhatnak jövedelmező grünelással, képesek lesznek négy év alatt ezt a horribilis összeget lefizetni — *semmitől?* Ugyebár okvetlenül tönkre kell menni valamennyinek.

De tegyük fel, hogy sikerül a bérlőkkel megállapodásra jutni, s november 1-én átvehetik a telepesek a földjeiket. A helyzet a telepesekre nézve ekkor sem változik egy maku-lányit sem. Holdanként akkor is 28 koronát — *ha ugyan nem jóval többet* — kell fizetniök s ebbe a 28-as számba valamivel később, de matematikai pontossággal belepusztulnak Köztudomásu ugyanis, hogy egy magyar hold évi jövedelme a legeslegjobb esetben *harminc korona.* Lezámítva ebből a csupán 5 százalékkal vett kamatot és amortizációt (pedig lesz a kamat 7—8% is), marad a telepes gazdának holdanként *hét korona.* Ki hiszi azt komolyan, hogy ebből az összegből az a paraszt ember megél, sőt adót is fizet? Hát nincs már mostan készen az a vándorbot, amelyet az a magyar paraszt nemsokára a kezébe fog, hogy családjával együtt kivándoroljon Amerikába, hogy a köszénbányákban elpusztítsa testileg is magát?

Mit szól majd ahhoz a közvélemény, ha megtudja, hogy ezen a négy millió kétszáz ezer koronán a telepeseknek eladott birtokon *már is öt millió teher van?* Mit szól a szerződéshez, ha nyilvánvaló lesz, hogy a telepesekkel olyan szerződést írtak alá, amelyben *egyetemlegesen kötelezettséget vállaltak egymásért?* Az a szerencsétlen ember tehát nemcsak magáért, de Péterért, Pálért is felelős anyagilag. Ki tudja azt kiszámítani, mennyijébe fog kerülni annak a tudatlan embernek ez a parcellavétel, ha a kormány haladéktalanul nem lép közbe s meg nem menti még idejében azt a néhány száz magyar családot. Mert ha ez meg nem történik, olyan szenzációs kiadása még nem volt a Budapesti Közlönynek, mint amilyen az a száma lesz, amelyben egyszerre 320 magyar telepes ellen tüzik ki az árverést.

Csalás vagy üzlet?

De ne értsenek félre még azok sem, akiket illet. A Sigray-féle parcellázás ügye *nem csalás*. Távolról sem az. Egyszerűen csak egy *nagyon jó üzlet*. De ilyen üzletet kötni, általában az üzlet ridegsége mellett is, — lelketlenség. Olyan üzlet, amely tudatlan és rövidlátó embereknek nem is a bőrére, hanem életére megy, erkölcsi alap híján van, pedig ennek az alapnak sohasem szabad a társadalom egyik rétegében sem hiányozni. Még az üzletkötés közben sem szabad elfeledni, hogy a másik szerződő fél is ember s ha csak egy kis hazafias érzés van a szívében, azt sem hogy — magyar ember.

A telepesek ügyében tehát sürgősen intézkedni kell a hatóságoknak. Arad vármegye már eddig is mulasztást követett el, mikor téllenül nézte, hogy egy ily nagy akció, mint ez a telepítés, minden hatósági ellenőrzés nélkül történik. A telepesek aggodalma, zugolódása már nem titok a megyében. Sajnos, hogy eddig csak a megye nem vett tudomást róla. Haladéktalanul pótolni kell tehát azt, amit elmulasztott, s ha saját hatáskörében nem teheti, sürgősen intézkedni kell, hogy a kormány figyelmé kellőképpen reá irányíttassék arra a gyilkos dilemmára, amely előtt ez a háromszázhusz magyar család áll.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Strófák a szerelemtől.

A szerelmet tanulni kell,
Bár nem is oly nehéz dolog!
Könnyebb, mint a betűvetés,
Csókból állnak ott a sorok.
Netn kell hozzá más tudomány,
Csak a fordított egyszerű —
Mit meg nem fejt sok vén tudós,
Hogy: két szív összeadva egy!

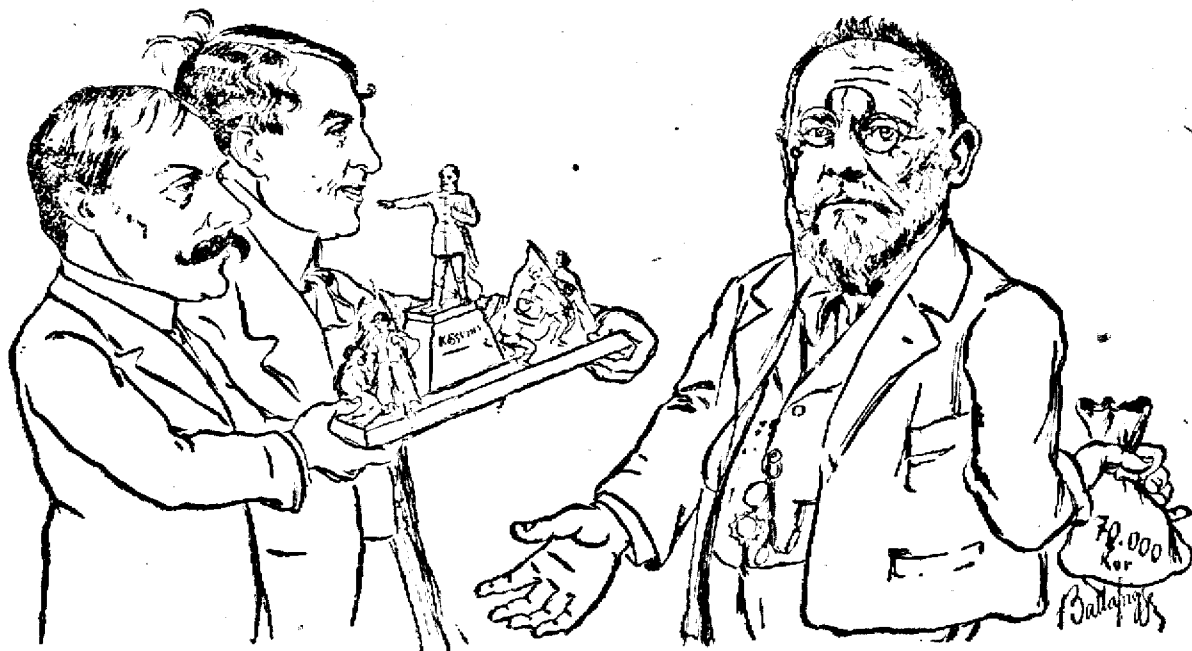
A szerelmet ismerni kell,
Elrejtik azt titkos falak,
De a legelső csók után
Lehull a bűbajos lakat.
Kedvesem két karja között
Alom, mese valóra vál' —
S míg keblére hajtom fejem,
Királyné vagyok s ő király . . .

A szerelmet siratni kell,
Kiment divatból már nagyon . . .
Eltet adtak érte egykor,
Most nem kell hozzá csak: vagyon . . .
Velenye bűvös éjszakája,
Villany és délszaki virág —
Csillagfényvel ki beéri
Jót nevet azon a világ . . .

Mányiné Prigl Olga.

* **Mozgósínház az arénában.** Nagyszabású előkészületek után holnap *vasárnap* délután *három* óraker tartja meg bemutató előadását a nyári szinkörben az Edison mozgófénykép színház. *Szendrey Mihály* ez alkalommal a legkiválóbb, mozgófénykép vállalatot saerződttette. A legötletesebb felvételeket a legkifogástalanabb vetítésben mutatja be az Edison színház, mely más mozgósínházától eltérőleg egy és fél órán át tartja előadásait. A szinkör helyérei tetemesen olcsóbbak az Edison színház előadásai alkalmából. A legdrágább helyek jegyeit 80 fillérért, a karzat és olcsó helyek árait 20 fillérért árusítják. A nyári szinkörben naponként új műsorral gondoskodik a színház igazgatósága a közönség szórakoztatásáról.

Hoci — nesze!

Hetvenezer koronára
Van szabva a szobor ára
És hogyha a szobor áll mán,
Kiadja a gázsit Kálmán

Míg a szobor készen nincsen,
Rajt ül Nagy Kálmán a kincsen;
Semmiképen nincs előleg:
Órizni a pénzt kell főleg.

Ha majd a városház-téren
Áll a szobor, áll majd készen,
S jó majd a fizetség napja:
Szobrász a pénzt akkor kapja.

Pénztelenség tengerében
Mégfulhat a szobrász szépen,
Kiöltheti majd a nyelvit:
Hoci — nesze! — ez az elv itt,
Azt a ragyogós keservit!

A börziáner kalandja.

Végrehajtás az utcán.

Ne viselj gyémántgyűrűt!

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 3

Karlsbad fürdő magyarjainak finom mulatsága akadályozódott. A multság elsőrendű látványossága volt a fürdőnek, olyan, amilyent a legötletesebb fürdőigazgatóság sem tudna kiészni. Csak éppen zeneszerző kellett volna hozzá, aki kottába szedje a történetet, meg egy dalköltő, aki néhány nótát írjon hozzá s kész lett volna a legötletesebb operett, amilyent alig termeltek az operett legvirágosabb virágkorában is.

A szereplők: két budapesti fürdővendég, W. ékszerész és K. börziáner, — mindkettő jól ismert alakja a Lipótvárosnak — egy furfangos osztrák ügyvéd, a végrehajtó és két detektív.

Karlsbadban történt a napokban az eset. A Mühlbrunn felé párjával haladó diszes vendégsereg közt volt W. budapesti ékszerész, kezében poharával, melyet készentartott, hogy belemerítse a kut vizébe. Szórakozottan nézett szerzetét a vendégseregben s amint már a foglalozása hozza magával, szeméi folytonosan a butonos füleken s a gyűrűs ujjakon pihentek meg.

Amint szét nézett a vendégseregen, egy előtte álló uriember kezén akadt meg a szemé. A kézről egy hatalmas gyémánt gyűrű szórta sugarait a halavány reggeli napsütésbe. W. urnak megtetszett a gyémántgyűrű, mely valószínűleg remeke volt az ékszerész-művészetnek. Sokáig nézte a gyűrűt, majd a tulajdonosát vizsgálta, akiről meg a jólét sugárzott le.

Egyszerre eszébe ötlött, hogy ezt az embert már látta valahol, sőt ismeretségben van vele. Hamarosan kiderítette, hogy a gyémántgyűrűs ur, aki előkelően szituált férfiúnak látszik, *tartozik is neki*, sőt amaz adósa sorába tartozik, akiken nem tudja behajtani követelését. Rövid go dolkozás után az is eszébe jutott, hogy K. urral szemben, aki börzeüzletekkel fog-

lalkozik Budapesten, megítelt követelése áll fönn, melyet csak azért nem tudott behajtani rajta, mert K.-nak semmiféle lefoglalható vagyona nincsen.

Karlsbadban azután tudakolódzott vagyoni viszonyai felől. Megtudta, hogy K. a fürdőhely legelőkelőbb részében, az angol negyed legelső szállodájában lakik, s nagy urí módon költekezik. Eszébe jutott, hogy hátha Karlsbadban behajthatná követelését rajta. Rögtön elment egy karlsbadi ügyvédhez, aki fölvilágosította, hogy az osztrák végrehajtási törvény megengedi a *testi zálogolást* is, s ennek alapján a ruhája kivételével mindent lehuzathat a végrehajtóval az adósáról.

Az ügyvéd tanácsa értelmében rögtön intézkedett, hogy a követelés megítéléséről szóló végzést küldjék el neki Budapestről s amikor ez megtörtént, hozzálátott a végrehajtás előkészítéséhez.

Egy végrehajtót és két detektívet vett magához s lesbe állt velük annak a szállodának ajtaja előtt, ahol K. börziáner lakik. Amint K. a portás nagy hajlongása közben kilépett a szálloda ajtáján, elébe állt a két detektív; igazolták magukat, s egyikük megfogta a meglepett börziáner kezét, s a másik *lehuzta róla az értékes gyémántgyűrűt*. A végrehajtó hivatalos komolysággal fölvetta a jegyzőkönyvet K. ur tiltakozása közben, s követelte, hogy adja át a lakáskulcsát is, mert a végrehajtást folytatni akarják.

K. ur nem volt hajlandó beereszteni a végrehajtót a szobájába, ahol meglehetősen summa pénzt őrzött. Dulakodni kezdett a detektívekkel, kiszabadította magát a kezeik közül s felrohant a lépcsőn. Közben *betörte az orrát*, egy nagy esés közben nadrágja fölrepedt s villogó fehérneműje kandikált kifelé nagyszámú nézőközönség kacagása közben. A szobájába érve, magára reteszelte az ajtót s semmiféle dörömbözésre nem nyitotta ki.

Egy darabig megpróbálták kibőjtölni a bezárkózott börziáneret, mikor azonban látták, hogy ez nem sikerül, a gyémántgyűrű zsákmánnyal eltávoztak a csatatérről.

A furfangos ügyvéd azonban ekkor újból

közbelépett. Azt a tanácsot adta W.-nek, hogy jelentse fel K.-t *hatóság elleni erőszak miatt* a büntető járásbírósnál. Az ékszerész meg is tette a feljelentést s kijelentette a börtölnöknek, hogy csak abban az esetben hajlandó a feljelentést visszavonni, ha kifizeti a tartozását.

K. meg is ígérte ezt, azonban akár kifizeti az adósságot, akár nem, a büntetés nem marad el, mivel a hatóság elleni erőszak hivatalból üldözendő cselekmény. A nyaralás tehát mindenféleképpen emlékezetes lesz K. urra nézve s ezentul osztrák fürdőben bizonyára csak akkor ékeskedik gyémántgyűrűvel, ha előzetesen kiis fizeti az árát.

Különbőség.

— Az ischli találkozáshoz. —

— Mi a különbség az Edvárd király ischli látogatása és azon látogatása között, melyet a bécsi Jockey-klubban tesz?

— Az ischli udvariaságból adott vizit. A Jockey-klubban Edvárd király szenvedélyből adott vizit.

Ujabb kamatlábemelés az osztrák magyar banknál.

Milliókra menő értékpapír-veszteségek.

A magyar közgazdaság válsága.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3.

Alig egy hónapja, hogy az osztrák-magyar bank a kamatlábat bankváltóknál öt, lombardkölcsonöknél pedig hat százalékra fölemelte, máris mind határozottabb formában terjed a hír, hogy a közös bank a közeli hetekben ismét fölemeli a kamatlábat. Pénzügyi körökben valósággal konsternációt kelt a jegybanknak már megérelődött és namarosan életbe léptetendő határozata, amelylyel lezáródnék a jelenlegi közgazdasági depresszió epochája és bekövetkeznék az, amit ellenségeink oly epedve várnak: *Magyarország gazdasági válsága.*

Nem szívesen festünk a legsötétebb színekkel és magasabb érdekek sokszor parancsolólag követelik, hogy az igazság rovására rózsásabbnak tűntessenek föl közgazdasági viszonyaink, nehogy az amugy is minimális vállalkozási kedv még jobban megbéníttassék. Ma azonban, a débaclel fenyegető pénzügyi helyzet ismertetésénél lehetetlen teljes nyíltsággal meg nem emlékezni azokról a katasztrófális tünetekről, amelyek napjainkban a magyar közgazdaságot jellemzik és amaz okokról, amelyek a mostani áldott állapotot teremtették.

Pénzszüke mindenfelé.

Legfőbb oka az általános közgazdasági feszültségnek a *rendkívüli pénzdrágaság*, amely az utóbbi napokban szinte *pánik-szerű pénzszükévé fejlődött*. Erre vezethető vissza, hogy ugyszólván valamennyi pénzügyi intézet resztringált, vagyis a legszükségesebb folyósításokra szorította üzleti tevékenységét. A nagyobb intézeteknek ez az eljárása első sorban bizonyos tartózkodásban nyilvánult vállalkozási akcióktól, másod sorban pedig hitelmegvonásokban, amelyek a legsúlyosabban a kisebb pénzügyi intézeteket és a hitelszövetkezeteket érintették. A pénz megtagadásának káros hatása természetesen nem állott meg a közvetlenül

sújtott intézeteknél, hanem eljutott az addig hitelt élvező kiskereskedők, kisiparosok és mágnások köréhez is, amelyeknek most még nehezebb a megélhetési küzdelmük, mert csekély áruhitelük mellett elvesztették a pénzhitelt is.

Pénzügyi intézeteink resztringálási folyamatára jellemző, hogy egy elsőrangú fővárosi bank, amelynek több millió erejéig angázsmánya volt egy jól jövedelmező erdőipari részvénytársaságnál, nemrégiben éppen a pénzszüke miatt visszavonult e vállalkozástól, aminek most az lett a következménye, hogy a részvénytársaság kimondta a fölszámolást.

Az erdőüzlet föllendülése különben szintén egyik oka a nagy pénzdrágaságnak. Napjainkban országszerte folynak az akciók az erdők kihasználására, mert a tüzelőfa és főként a szerszámfa árának emelkedésével az erdők exploatálása kitünően jövedelmező üzletnek bizonyul. Ezek az erdőértékesítések roppantul igénybe veszik a pénzügyi intézeteket, amelyek szívesen nyújtanak segédkezet e műveletekhez, de éppen ezért viszont más hiteltkeresőket kénytelenek kielégítetlenül hagyni.

A visszadobott magyar értékek.

A pénzdrágaság szorosan összefügg azzal az ellenséges irányzattal, amelyet Magyarország a külföld részéről mostanában tapasztal és amelynek kifolyása a magyar értékek visszavetése a külföldi pénzpiacokról. Nagyobb intézeteink erőforrásainak jó részét leköti az Ausztriából és a külföldről visszaszármaztatott értékpapíroknak megvétele és e vásárlásoknál a bankok sokszor föláldozzák magukat, hogy „tartsák a kurzust” és elejét vegyék a magyar presztízisének hanyatlását, értékpapírjainknak még az eddiginél is nagyobb árnyatlását.

A magyar értékek az utóbbi hónapokban amugyis annyira estek, hogy pénzügyi körökben a legnagyobb megdöbbenéssel tárgyalják az országot ért veszteségeket. A legjobbbanknak tartott bankpapírok, közlekedési vállalatok értékei, fővárosi lokális papírok, amelyeknek fölsorolásába nem akarunk bocsátkozni, állandó árnyatlást mutatnak, úgy hogy sok millió koronára rug az az összeg, a melyet a papírokon vesztek.

A legnagyobb veszteség természetesen azokat a pénzügyi intézeteket érte és éri, amelyeknek nagy értékpapír-állományuk van. Tájékoztatás céljából közöljük, hogy az aradi nagyobb bankok és takarékpénztárak értékpapír-tárcája, amely mintegy *hatodfél millió a rug, közel 300,000 korona veszteséget szenvedett a magyar értékek csökkenése révén*. E veszteséget az intézetek külön nem fogják majd kimutatni, de azért nyoma lesz az értéknyatlásnak a nyereség- és veszteség-számlánál, amely az általános üzleti eredményt tünteti föl. Magát a veszteséget az árfolyam-veszteségek pótlására alakított speciális tartalékalapból fogják fedezni és ezért részvényeseink már ma számolhatnak azzal a tényvel, hogy a folyó üzleti év eredményéből nagyobb összeget kell majd juttatni az árfolyam-veszteségek fedezésére végett föntartott alapnak.

A fekete-sárga bank „emel”.

A vészes pénzügyi viszonyok mellett az ország föltehetette, hogy a hitelgények kielégítésére föntartott közös bank segítő

akcióval közbelép a gazdasági helyzet tarthatatlanságának megszüntetésére. Ennek azonban éppen ellenkezője fog történni. Beavatott körökből jelentik, hogy az osztrák-magyar bank már szeptemberben *újbol föl-emeli a kamatlábat* és így a félszázalékos kamatemelésnek az lesz a következménye, hogy a magánkamatláb ismét legalább másfél százalékkal magasabbra szökken.

A magyar érdekekkel egyáltalán nem számoló közös banknak kamatemelése már valósággal krízis elé vinné az országot. A mostani depressziót fölvaltáná az üzleti élet megakadása, a vállalkozási kedv teljes megszűnése, számtalan üzletágban, számtalan existenciának elpusztulása és sok ezer munkáskéz szélnek eresztése.

A közeljövő e vigasztalan helyzetének fölisméréséhez bizonyára eljut a közös bank is, de politikáján változtatni és a végzetes bonyodalmaknak elejét venni úgy látszik *nem akar*. Osztrák érdekek szolgálatában állván, talán még szívesen is veszi, ha Magyarországot minél előbb és minél súlyosabb megrázkódtatásnak teszi ki. Ezt kell hinnünk annak a következetesen folytatott irányzatnak láttára, amely a bank elhatározásaiban megnyilvánul.

Igaz, hogy a németbirodalmi bank elnöke, Koch dr. a minap kijelentette, hogy a pénzpiacra ily időtájt még sohasem uralkodott akkora feszültség, mint most, minélfogva a bankkamatláb leszállítására — Németországban is 5 százalék — gondolni sem lehet. De Ausztria-Magyarország és különösen Magyarország hitelgényei más elbírálást követelnek, mint Németországiéi. A magyar ipar és kereskedelem nem olyan fejlett, mint a német, a magyar közgazdaság sokkal zsebébb és sokkal inkább szorul a jegybank támogatására, mint a német és ezért nálunk végzetes katasztrófát fölidéző mulasztás az, aminek elmaradása Németországban alig érezteti kellemetlen hatását.

A kiegyezés mindent orvosolhat

A nyomott pénzügyi és általában az egész közgazdasági helyzetnek hamaros javulása már csak egy módon érhető el és pedig úgy, hogy a kormány befejezi a kiegyezési tárgyalásokat és *nyelbeüti az Ausztriával való vámszerződést*. Epedve várja ezt az ország és a külföld, mert mindaddig, amíg a kiegyezési mű befejezve nincsen, nem szűnik meg a magyar értékeknek piacra dobása és nem tekintik konszolidáltaknak a magyar közgazdasági viszonyokat. Elismerjük a kormány jogát, sőt még szükségét is a nyári pihenésre, de amikor a nemzet existenciális érdekeiről van szó, akkor háttérbe kell szorulniok a kényelmi szempontoknak és még e hónapban *dülőre kell vinni a kiegyezés ügyét*.

Tudjuk meg már, hogy béke lesz e a monarchia két áltama között vagy készülünk-e a legkimételetlenebb öldöklő harcra? Mert most már ideje véget vetni annak az ámitó komédiázásnak, amely miatt az ország milliókra menő károsodást szenved és a közgazdaság egész gépezete megakad.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi iparosok első betegsegélyző és temetkezési egylete vasárnap d. u. 3 órakor a Magyar-utca 4. s ámu saját házában hivatalos helyiségben rendes havi ülést tart, melyre a választmányi tag urakat ezuton is tisztelettel meghívja Rosmanith Ablert elnök. Ugyanekkor havi befizetések eszközölhetők, valamint új tagok is felvételnek.

HIREK.

Királyrandevúk.

I.

Szólott Vilmos: Randevura!
Jót tesz a tengeri túra.
Az *Es ist erreicht* bajuszom
Jól áll, ha tengeren úszom!

Szólott Miklós: A jachtomba
Nem fenyeget semmi bomba.
S mert ez nekem meg nem árthat,
Megölelem a kartársat,
Megcsókolom a kartársat!

S szól a sajtó: Birbli készül!
Isten óvjon minden véstül!
Rettegjük a harcok vészét:
Sokat említik a békét!

II.

Lássa édes: hogyha egyszer
Ta'álkára, hívna engem,
Nem szólnék én, ön se szólna
Együtt volnánk szép, csendben.

A sajtó se írna rólunk
Noha én királyi módon
Átalölelném magácskát,
S ajkán csattanna a csókom.

III.

Találkozunk ma este nyolckor
Találkozunk a parkba lent!
Ah, ön nem sejtli azt, kisasszony,
Hogy ez a pár szó mit jelent.

Ön egyszerűen ki sem ejti
A fentebb vázolt szavakat,
S ebből folyólag árva szívem
Tovább is árva, bús marad.

Pedig. — a példa ím mutatja, —
A randevú királyi tett:
Oh nagyság, mily bájosan int a
Svinemüdben látott minta:
Szánja meg árva szívemet!

— zab.

Arad Stefánia-utja.

Arad, augusztus 3.

A torony alatt évtizedek óta az a nóta járja: modernné kell tenni a várost. A város urai azonban meg se mozdulnak, az újhódás szelleme nem hatja át őket. Ők hirdetik az ígét, de nem követik, hanem nyugodtan maradnak a régiben. Mindössze a tömeges aszfaltozásban vétek eleget tenni a modernségnek. Minden értelem nélkül aszfaltoltatták a mellék-utcákat, de arra nem gondoltak, hogy a Szabadság-teret is bevonassák kellő burkolattal.

Pedig a torony alatt van fogékonyság és érzék a modernség iránt. Csakhogy mindig meg kell valakinek azt bolygatni, hogy megmozduljon. Mindig idegen embernek kell valami eszmével előhozakodnia s a város urai felocsudnak álmukból és észhez kapnak, hogy ime ez és ez modernné tenné a várost. Így volt ez a közúti közlekedésnek automobil omnibuszokkal való lebonyolításánál. Így a hirdetői oszlopoknál és így van most egy olyan újításnál is, amely hivatva lenne a város szívének fővárosias színezetet adni.

Egy aradi polgár, Weisz Félix

ugyanis beadvánnyal fordult a tanácshoz, engedné meg neki, hogy az Andrassy-téri hársfasorban a Hungaria-kávéháztól a minoriták templomáig székeket helyezhessen el. Természetesen minden szék után hat fillért szedne a közönségtől, mert a székeket nem kapja ingyen.

A tanácsnak felette tetszett az eszme. Szépnek, gyönyörűnek találta a tervet, amit egy egyszerű polgár vetett fel. Hogyne, hiszen olyan képe lesz az Andrassy-térnek, hogyha fővárosi ember végigjár rajta, akár a Stefánia-uton érezheti magát. A tanács örömmel üdvözölte a tervet, egyelőre azonban a közlekedésiügyi bizottsághoz utalta, mond, on véleményt róla.

Ennek a bizottságnak előreláthatólag az lesz a véleménye, hogy valósítsa meg maga a város ezt a gyönyörű eszmét. Különben a mai tanácsülésen is megpendítették ezt a tervet.

Az életre való ötletet csak helyeselni lehet. Helyeselni lehetne a házikézelést is, ha véletlenségből a torony alatti koponyákban születik meg. Azt azonban nem lehet helyeselni, hogy a város más ember eszméjét tegye magáévá és ezt fitogtatva, leplezze a maga cselekedni nem tudását. Csak hadd állítsa fel maga Weisz Félix a székeket, ha megtalálja a számadását. A hirdetői oszlopokat is magán-vállalkozók létesítették, mert övék volt az újítás érdeme.

— **A horvát zavarok.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Supilonak és vezértársainak sikerült a horvát kedélyeket teljesen fölízgatni. Zágrábban forróbb a Magyarország iránt való gyűlölet, mint valaha és az agitáció, a féktelen izgatás nem szünetel egy pillanatra se. *Drahobeczky* püspök ellen ma már minden vonalon érvényesül a kimondott bojkott. Tegnap a Krizevicei gazdasági egyesület alelnöke, titkárja és pénztárnoka lemondtak állásukról, mert *Drahobeczky*vel — aki elnöke az egyesületnek — nem akarnak egy testületben szerepelni. A tegnapi nappal egyébként sorompóba léptek a horvátországi állatorvosok is, akik passzív rezisztenciával felelnek a magyar kormányra az intézkedésére, hogy a határállomásokon magyar állatorvosokat alkalmaz. Az állatorvosok mozgalmá előreláthatólag kudarcra fog végződni; eredményekről beszélni sem lehet. Mégis ez a folytonos mozgolódás kihívja a magyar kormány figyelmét és állandóan aktuálisá teszi a horvát kérdést. Békés meggyezésről alig lehet a történetek után szó és minden jel arra vall, hogy a horvát obstrukció a parlamenti évad elején teljes erővel ki fog törni.

— **Az idej hadgyakorlat.** Az idén nyáron csak a harmadik gráci és tizenegyedik insbruki hadtest végez nagy hadgyakorlatot. A többi hadtestnél csak a szokásos dandár-, hadosztály és hadtestzárógyakorlat lesz. A budapesti negyedik hadtest a negyvenedik és negyvenegyedik honvédhadosztályal s egy honvédlóvasdandárral Budapest és Hatvan közt gyakorolatoszeptember tizenegyedikéig. A pozsonyi ötödik hadtestből a tizenegyedik közös és a harminchetedik honvédhadosztály szeptember

hetedikéig Nyitra környékén, a harmincadik közös hadosztály Zirc és Bakony között, a lóvasdandár Nagy-Igmándnál végez gyakorlatot. A kassai hatodik hadtest a harminckilencedik honvédhadosztályal szeptember hetedikéig Rimaszombat és Putnok közt gyakorol. A *hetedik*, temesvári hadtest gyakorlata *szeptember tizen-nyolcadikáig tart*, a huszonharmadik honvéd- és a harmincnegyedik közös hadosztály Lugosnál, a tizenhetedik közös hadosztály Belényes-Szokány Remete között végezi a gyakorlatot. A tizenkettedik nagyszabemi hadtest Szerdahely-Vingárd között szeptember hetedikéig gyakorol. A tizenharmadik zágrábi hadtest a negyvenkettedik honvédhadosztályal s a horvát honvédhuszárezreddel gyakorolatoszeptember tizenharmadikéig. Boszniában a hadgyakorlat csak augusztus huszonnyolcadikáig, a plevjei dandárnál augusztus huszonhar-
nadikáig tart.

— **Kossuth Ferenc nagybeteg.** *Herkulules-fürdő*-ről táviratozzák, hogy *Kossuth Ferenc súlyos betegen* fekszik szállásán. Tegnap este a fürdő közönsége szerenád-
dot adott a beteg miniszternek.

— **Főispán és képviselő véres kardpárbaja.** *Déva* ról táviratozzák, hogy *Bornemissza* Lipót báró, Hunyadmegye főispánja és *Szentiványi* Gábor országgyűlési képviselő ma kardpárbajt vívtak, amelynél *Bornemissza* kezén és karján *súlyosan megsebesült*. A főispán karján egy öt centiméter hosszú vágást kapott, míg *Szentiványi* csak lapos vágás érte. A párbaj oka politikai természetű összeszólalkozás.

— **Automobil-szerencsétlenség öt áldozattal.** *Bordeaux*-ból táviratozzák: *Bordeaux*-ban most automobil-verseny van, a melyről az a hír kelt szárnyra, hogy nagy szerencsétlenség történt. A hír ellenőrzése végett *Amigue* és *Herbert* hírlapírók, a *Le Bordeler* munkatársai automobilon kimentek az állítólagos szerencsétlenség színhelyére. A rendkívül hevesen száguldó automobil a nagy porban összeütközött egy a versenyben résztvevő automobilal. Mindkét automobil fölborult, a versenyjármű *három utasa* és az újságírók automobiljának *két sofőrje nyomban meghalt*. *Amigue* a kórházban haldoklik és *Herbert* is igen súlyos sérüléseket szenvedett.

— **A temesvári kiállítás oklevelei.** A temesvári orsz. háziipari és műkedvelő kiállítás rendezősege ez u'on kéri fel a kiállítás aradi ki-tüntetettjeit, hogy diplomáikat *Heim J.* szabadságtérli fohérmű üzletében átvenni sziveskedjenek.

— **Katasztrófa egy német tárnában.** *Hamburg*-ból táviratozzák: A mittelbex-bachi király-tárnában bányaléggrobbanás történt, amelynél *18 ember életét veszítette* és *11 bányász könnyen megsebesült*.

— **A nagyváradi tankerület új főigazgatója.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Vass Bertalan* dr. cisztercita-rendi áldozó papot, a pécsi kat főgimnázium igazgatóját a nagyváradi tankerület főigazgatójává nevezte ki.

— **Eljegyzés** *Pichler* Sándor holnap jegyzi el *Pollák* Hajnalka kisasszonyt, *Pollák* Gyula leányát Aradon.

Kádas Lajos dr. ügyvédjelölt eljegyezte *Budapest*-ről *Vargha* Margitka urhölgyet, *Vargha* ny. min. tanácsos bájos és nagyműveltségű leányát.

— **A bélyeglopás.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A *Spitzer* Bernát és *Társ*a cégnél történt bélyeglopás ügyében *Czövek* rendőrfő-galmazó csaknem egész éjjel folytatta a vizsgálatot, amely megállapította, hogy *Mozsigai* Irma és *Valentin* sokkal nagyobb összeggel

károsították meg a céget, mint ez gondolta. Valósággal csodaszámba megy, hogy egy budapesti nagykereskedői cégnél az ilyen éveken át folytatott sikkasztás és lopás lehetséges. Megállapították azt is, hogy Valentin nemcsak bélyegeket, hanem készpénzt is lopott, mivel pedig az ő becslése szerint körülbelül százezer korona a cég károsodása, a két tolvaj pedig egyáltalában nem költsékezett, a házkutatás alkalmával pénzt alig találtak, a tolvajok, gondoskodva a jövőről, a pénzt valahol elrejtették. A lopásban büntársuk nincsen, de alapos a gyanu, hogy orgazdájuk van, akinél a pénzt elrejtették. Ez okból küldött ma a vizsgálatot vezető rendőrfogalmazó vidékre detektíveket.

— **A honvédhuszáraktanya kantinja.** A városi mérnöki hivatal valami építészeti okból kifolyólag arra a meggyőződésre jutott, hogy a honvédhuszáraktanya kantinját be kellene zárni. A mérnöki hivatal megkereste a városi tanácsot, hogy ez irányban tegyen előterjesztést a szegedi ezredparancsnokságnak. Az ezredparancsnokság referált a honvédelmi miniszternek, akinek válaszával ma foglalkozott a tanács. A miniszter kijelentette, hogy a város kívánságát disziplináris okok miatt nem teljesítheti. A tanács javaslatot tesz a közgyűlésnek, írjon fel a képviselőházhoz a kintin bezárása ügyében.

— **Stampfl Gusztáv nyomorog.** A mai napon keserű panaszokkal telt levelet kaptunk Stampfl Gusztávtól, aki közli velünk, hogy spiritizta pályáján még sohasem volt ilyen nyomorban része. A spiritizmus egyáltalában nem képes eltartani Stampfl családját, amelyet a pénztelenségen kívül a betegség is meglátogatott Trombita utca 21. szám alatt levő lakásán. Stampfl ezután fordul a közönséghez, hogy családját az éhenhalástól és elpusztulástól mentse meg.

— **Magya abba!** Vizvári Gyula mesélte ezt a históriát, amely még vándorszínész korában esett meg. Egy vidéki városban egy derék csizmadiamesternél lakott a művész, a ki hamarosan jóba átságot kötött a házigazdájával. Reggelként, amikor Vizvári fölöltözött, megreggelizett és vette a kalapját, botját, a csizmadiamester sohasem mulasztotta el megkérdezni tőle:

— Hová megy a művész ur?

— Próbára! — felelte a művész minden reggel.

Mikor már vagy két hétig minden istenáldotta reggel azt a feleletet kapta a csizmadiamester, hogy a művész próbára „megy”, egyszer csak kifakadt:

— Ugyan mi az isten csudájának próbálja annyit a művész ur? Ha látja, hogy nem megy: miért nem hagyja abba??

— **Leégett vendéglő.** Reformátusközségéről jelenti tudósítónk: Tegnap délután öt órakor eddig ismeretlen okból kigyuladt özv. Hedvig Lajosnének a Fő-utcán levő vendéglője. A kivonult tűzoltóságnak csak nehéz küzdelem után sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni és így a szomszédos állami iskolát megmenteni. A korcsma tetőzete, a butorok és az italok a lángok martaléka lett. A kár mintegy 1800 korona, amely összeg biztosítás révén megtérül.

— **Tüntetés a szerzetes-rendek ellen.** Rómából táviratozzák: Speziában tegnapelőtt nagy népgyűlés volt, a melyen több ezer ember vett részt. A népgyűlésen a szerzetes rendek és a szerzetesi népoktatás eltörlését követelték. A gyűlés után a szalézi szerzetesek kolostorában a tömeg zavargást rendezett, úgy hogy a katonaságnak kellett közbe lépnie, a mely fegyvert is használt. Egy ember meghalt és egy súlyosan megsebesült. — Rómából jelentik nekünk: Speziában a munkások ma megkezdték az általános sztrájkot, hogy tiltakozzanak a katonaságnak a rendőrségnek a tegnapi antiklerikális tüntetés alkalmából tanúsított magatartása miatt.

Eddig rendzavarás nem történt. Azon a helyen, ahol tegnap a tüntetők elestek, oltárszerű emelvényt állítottak föl, amelynek tetejére egy urnát tettek az elesettek hozzátartozói javára szánt adományoknak. A rendőrség az emelvényt szétszedte. — Mantuában a szociálisták antiklerikális tüntetést rendeztek. Ez alkalommal összeütközés történt a munkások és a karabélyosok között. Egy karabélyost készszerűen veszedelmesen megsebesítettek, egy másikat lefegyvereztek és megverték. A rendőrség egy szociálistát és két anarkistát letartóztatott.

— **Az Aradi Hitelbank r. t. cégjegyzése.** Lapunk mai számában Egy cégjegyzés viszontagságai cím alatt közölt cikkben azt írtuk, hogy az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár r. t. részvénytőkéjének 30 százalékos befizetését a budapesti Józsefvárosi takarékpénztár és hitelszövetkezetnél eszközölte. Az Aradi Hitelbank ma annak kijelentésére kérte fel lapunkat, hogy a 30 százalékos befizetést a József és Ferencvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság félmillió korona alapőkével bíró fővárosi pénzügyintézet — számlakivonataival igazolta.

— **Magyar nevek.** Singer István, Endre és László. — Singer Sándor aradi divatárkereskedő fiait nevüket a belügyminiszter engedélyével Székely-re magyarosították.

Schreier Sándor aradi lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel Sashegyi-re változtatta.

— **A dánosi rablógyilkosság.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A pestvidéki törvényszéken ma minden csöndes. A vizsgálóbíró ugyan felhívta magához néhány percre Balog Jánost, aki a cigányok között a leggyanusabb, de csak azért, hogy néhány pótlólagos kérdést intézzen hozzá. Egyébként téves a lapoknak az a közlése, hogy a dánosi vérengzés ügyében vizsgálat folyik. Csak nyomozat folyik és csupán előzetes letartóztatások voltak. Ezidőszent összesen 17 cigány van a pestvidéki törvényszék fogházában. Behoztak ugyan sokkal többet, de azokat, akik ellen komolyabb gyanuok nem forgott fenn, kiszállították a toloncházba, ahol ujjlenyomatokat vettek tőlük és a személyazonosságukat állapították meg. Egyebet a vizsgálóbíró nem tehet csak ügyészi indítványra, ilyen indítvány pedig még most nincsen.

— **Renitens képviselőtestület és előjáróság.** Lippáról írják lapunknak: A hosszusói gör. kel. román népiskola valósággal botránys állapotban van és mivel az iskola fentartóját, az aradi gör. kel. román egyházmegyei hatóságot háromszor sikertelenül hívták fel a bajok orvoslására, a vallás- és közoktatásügyi miniszter — a temesmegyei közigazgatási bizottság javaslatára — elrendelte, hogy Hosszuszon községi iskolát állítsanak fel. A községi képviselőtestület azonban vonakodott megszavazni a telekvételhez és az épi és céljaira szükséges összeget. Temesvármegyei törvényhatósági bizottsága ennek folytán utasította Hosszuszon község előjáróságát, hogy vásárolja meg Avrameszku József telkét, a telek 1400 kor. árát vegye fel kölcsönkép a község takarékmegtartási alapjából, a 14,251 kor. építési költséget pedig törlesztéses kölcsönnel fedezze. Az ottani román pópa erre annyira felháztította a község lakosságát, hogy Bildár Pál közs. bírósági és Tomeszku Vazul közs. pénztáros nem akarták végrehajtani a rendeletet. Baróthy Ferenc főszolgabíró ennek folytán a bírót és a pénztárost felfüggesztette állásuktól. A képviselőtestület más bírót és más pénztárost helyettesített, de utasította őket, hogy ne merészeljék végrehajtani a vármegyei rendeletét. Nem is hajtották végre, mire a főszolgabíró a helyettes bírót és a helyettes pénztárost is felfüggesztette állásuktól. Ha a község

megmarad renitenciája mellett, valószínű, hogy felfüggesztik a község autonómiáját és a község lakosságának keserves oka lesz megbánni, mert felült a pópája hazafiatlan izgatásainak.

— **Egyházi rendkívüli közgyűlés.** Az aradi ág. ev. egyház f. évi aug. 4 én d. e. 11 órakor a bérház-kölcsonre vonatkozó végleges megállapodás és az esperességi gyűlésre kiküldendő képviselők megválasztása tárgyában rendkívüli közgyűlést tart. E közgyűlésre az egyháznak minden szavazattal bíró férfitagja jogosult. Az egyházi elnökség.

— **Személyi változások az állami tanítóképzőben.** A vall. és közokt. miniszter az aradi áll. tanítóképzőnél a Pókász Imre áthelyezésével megüresedett tanszéket Marczéllly Kornél képesített tanítóképzőintézeti tanárral töltötte be, aki helyettes tanári minőségben fog működni és a köztartást fogja vezetni. Internátusi nevelőkül az 1907—8. isk. évre Becht József és Torbits Mihály okl. polgári isk. tanárokat alkalmazta a miniszter.

— **Menettérti jegyek a radnai népünnepélyre.** Az Aradhegyaljai h. é. motoros vasút f. évi augusztus hó 4 én Arad és Pankotáról M. Radnára a Faller Gyula radnai vendéglős által a vendéglő helyiségében ezen napon rendezendő táncestélylyel egybekötött népünnepélyre egy koronás menettérti jegyeket engedélyez, mely a jegyváltás napjára érvényes. Esti 10 órakor Radnáról Arad és Pankotára a résztvevő utasok részére külön vonatot bocsájt rendelkezésre. Az igazgatóság.

— **A rejtelmes briliáns gyűrű.** Budapesti tudósítónk jelenti: Tegnap délután egy munkás asszony állított be Weisz Lipót Thököly-ut 30. szám alatti zálogházába és két darab ezer koronát érő briliáns gyűrűt akart elzalogosítani, negyven koronára. A zálogosnak gyanus volt az asszony, rendőrt hívott, aki az asszonyt bevitte a főkapitányságra. Itt megállapították, hogy gyűrűkkel hazaló asszony Nagy Sándorné született Frankovics Teréz 37 éves vásári zenésznő. Arra a kérdésre, hogy hogyan jutott az értékes briliáns gyűrűkhöz, azt vallotta, hogy Bécsben egy zálogházban vásárolta. Ennek igazolásul hivatkozott a vele együtt élő Kovács István 26 éves kintornásra, akit a detektívek fel is kerestek a Fehérvári-uton lévő Klein-féle korcsmában, ahol megszószállott. Kovács megint, egészen más mesével állott elő. Végül mindaketten egyetértelműen azt vallották, hogy a Barokeldi cirkusz előtt a parkban találták a briliáns gyűrűket. A sok hazudozás után kétségtelenség lett, hogy az ékszereket lopták. Erre Nagy Sándornét és Kovács Istvánt letartóztatták. Most kutatják, hogy kié a gyűrű.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter Róna Sándor ipari segédfelügyelőt, aki rövid idő előtt még az aradi kerületi iparfelügyelőségénél működött, a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába iparfelügyelővé nevezte ki.

— **Az ujszentannai háborúság.** Az ujszentannai állami polgári fiúiskolánál Eötvös Mihály polgári iskolai tanár és három tanártársa ellen vezetett fegyelmi ügyből folyólag a palánkai illetve huszti polgári iskolához áthelyezett Eötvös Mihály és Lulay Mihály polgári iskolai tanárok helyére az ujszentannai polgári fiúiskolához a közoktatásügyi miniszter Kiss Gábor kolozsvári lakos és Papp Sándor marosvásárhelyi lakos, okleveles polgári iskolai tanárokat nevezte ki. Eötvös Mihály és társai ellen megindított és lapunkban annyiszor ismertetett fegyelmi ügy a két tanár elhelyezésével még befejezést nem nyert.

— **Gyorgyevics Mita a Vadászúrtben.** Kovács és Novotny jóhírű sörcsarnokában, a pompás kert-helyiséggel kibővített Vadászúrtben augusztus 7-étől fogva Gyorgyevics Mita, a kitűnő temesvári cigányprimás fog egész zenekarával hangversenyezni.

— **Birtokcsere.** Az aradi kir. törvényszék telekkönyvében az elmúlt héten a következő

Nagy választék
vegyszeri és fizikai ki-
sérleti üvegedényekben:

**Lombikok,
Gőzegek,
Woulff-féle palackok,
Mérceüvegek,
Fedlemezek,
Próba és fűvegcsövek.**

**Valódi
Auer és benold-gáz
égőhálókat.**

Villamos izzótesteket.

**Üveg és porcellán,
mosdó és egyéb
készletek. — Va-
lódi nikkel főző-
és diszedények**

a legnagyobb választékban és
legolcsóbban 224

Gebhart Testvéreknel

ARADON,

Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)

Városi és megyei telefon 451.

25 koronát meghaladó készletek után 3% pénztárgedményt nyújtunk.

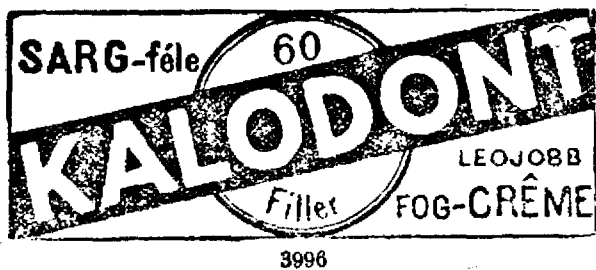
tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: Dóczy János eladja az aradi 1008. sz. tjkvben felvett Damjanics-utca 16. sz. házat 2300 koronáért Veres Juliannának. — Horák Brunó eladja az aradi 6178. sz. tjkvben felvett Knezich Károly-utca 18. sz. házat 11000 koronáért Dr. Bereczky Imre és neje Novák Emmának. — Pintér Lajos és neje Engelhardt Katalin eladják az aradi 7120 sz. tjkvben felvett Gál László-utca 3. sz. házat 4800 koronáért Sávolt Józsefnek. — Burger János és neje Weltpillich Erzsébet eladják az aradi 1749. sz. tjkvben felvett Illés-utca 126. sz. házat 2000 koronáért Serb Györgynek. — Mészáros János eladja az aradi 6391. sz. tjkvben felvett Borona-utca 49b. sz. házat 3000 koronáért Czako Lajosné Sütő Mártának. — Herzel Bernát eladja az aradi 6855. sz. tjkvben felvett Erzsébet királyné körút 18. sz. házat 67500 koronáért Dr. Konopy Kálmánnak. — Pozezanaz Márton eladja az aradi 1334 sz. tjkvben felvett Árok-utca 7a. sz. házat 3600 koronáért Paladics György és neje Barta Etelnek. — A békéscsabai takarékpénztár egyesület eladja az aradi 2522 és 2523 sz. tjkvekben felvett Illés-utca 65. és 66. sz. házakat 8000 koronáért Nagy Sándornak.

— Csak jó áru kapható Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszerek és fodrászkellékek kereskedésében, Aradon, Andrássy-tér 15. Nagy választék valódi angol tenniszverők, tenniszlapda, football, gummi-lapda, utazó kosarak, francia és angol illatszerekben. 1259

— Rovarpor, bohák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb Vojtek és Weisznál. 201

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Kasza Géza.

TANÜGY.

(-) Az eleki elemiiskola államosítása. Az állami kezelésbe átvett s így államosított eleki községi elemi iskola tanítóit, névszerint: Kehrer Károly, Schramm Tamás, Schächter András, Zsák Antal, Faulháber Ferenc, Mittnacht József, Klarik Ferenc, Hesz Jenő, Dostál Stefánia, Juracek Mária és Tóth Rózát a közoktatásügyi miniszter 1907. évi szeptember hó -tól számított hatálylyal eleki, most már állami iskolához állami tanítókká, illetve tanítónőkké nevezte ki és az igazgatói teendők ellátásával az iskola államosítása körül nagy érdemeket szerzett Kehrer Károly tanítót bizta meg. A hivatali esküt nevezettek f. évi augusztus hó 31-én fogják Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő előtt letenni.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonaüzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósításától. —

Arad, augusztus 3.

A cséplési munkálatok a kedvező időjárás mellett gyorsabban teljesíthetők.

A hozatalok mindinkább nagyobbodnak. A szezonbeli élénkség lassan-lassan kifejezésre jut.

A gabonaüzlet szilárd, az árfolyamok tartják magukat.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 3.

Amerika 1 magasabb. Változatlan áruk.

Az áruk 50 kilonként számítva:

	Déli sárlat	5 órai sárlat
Buza októberre	11.58—11.59	11.55—11.56
Zab októberre	8.24—8.25	8.19—8.20
Rozs októberre	8.93—8.94	8.94—8.95
Tengeri 1908 májusra	6.54—6.55	6.58—6.59

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	649 50
Magyar hitelrészvény	750 50
Osztrák-magyar államvasutó részvény	656 —
Déli vasutó	158 75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 3 —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 134—135 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban 136—137 fillérig; könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 137—138 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Sertéslétszám: Augusztus hó 1. napján volt készlet 38,321 darab, augusztus hó 2. napján felhajtott 724 darab, augusztus hó 2. napján elszállított 100 darab, augusztus hó 3. napjára maradt készletben 38,945 darab. A hízott sertésüzlet irányzata: Kellemes.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

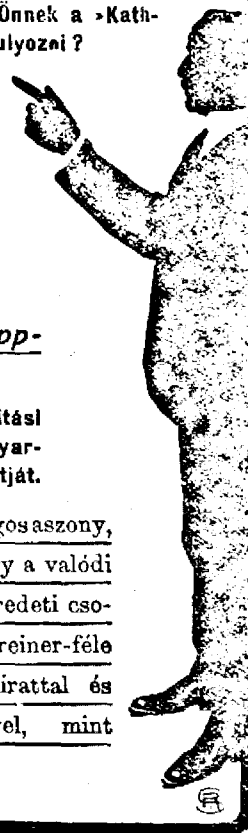
Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétszáz évtől utánzatot kap, mely a »Kathreiner«-t kiüzentető, minden előnyt nélkülöz.

Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

birja, különleges előállítás módjára révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztatásukért Nagyságos asszony, jól emlékeztetése vérsni, hogy a valódi

»Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gy. E. (Borosjenő.) Az a cikk annak a rendszeres és gyűlölködő hajszának volt egyszerű eredménye, amelyet az illető a sajtó ellen már régóta folytat. A jogi kérdésekkel a cikk írója annál is inkább tisztában volt, mert maga is jogász. Ő csak a régi, meggyülemlett keserűségnek adott szavakat egy — talán nem is olyan lényeges, — alkalomból folyólag.

F. A. (Szemlak.) Az illető intézet a legszolidabb alapokon nyugszik. Az Aradi polgári jótékony egyesület tartja fenn.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 3. —

Fehér Kereszt-szálloda. Monpeur N. bankár és neje Páris. — Semo Demeter igazgató Bukarest. — Maner György kir. törvényszéki bíró Pancsova. — Rumbácz Pius dr. Budapest. — Veitzenfeld Lipót igazgató Budapest. — Kránitz Kálmán kanonok Veszprém. — Szentos A. dr. tanár Zirc. — Galambos Béla kereskedő Budapest. — Kiss Gábor tanár és neje Nagybánya. — Popovits Emil huszárhadnagy Kikinda. — Juhász József huszárhadnagy Kikinda. — Pollak A. kereskedő Kisjenő. — Sebessy Ernő dr. orvos és neje Ungvár. — Bodnár Lajos és neje Temesvár. — Soorer Ede gyáros Bécs. — Hady Sándor hivatalnok Budapest. — Sebő Istvánné és leánya Déva. — Neufeld Herman Szeged. — Krista Antal és családja Kunszentmiklós. — Horvát Lajos birtokos Kecskemét. — Járay Alfréd mérnök Nagyvárad. — Grossz József fakereskedő Magyarbányhegyes. — Deutsch Lipót utazó Budapest. — Rózsa Benő utazó Budapest. — Sajó Arpád utazó Budapest. — Ritter Henrik utazó Budapest. — Glück Lipót utazó Budapest. — Grünfeld Andor utazó Budapest. — Glück József utazó Budapest. — Rosenfeld Manó utazó Budapest. — Goldman Károly utazó Budapest. — Lang Emánuel utazó Budapest. — Stern Izsó utazó Budapest. — Kozma Gyula utazó Bécs. — Fleischer Lipót utazó Bécs. — Frankl Iván utazó Bécs. — Huszár K. utazó Bécs. — Goldman Károly utazó Bécs. — Schäffer S. utazó Bécs. — Heller Nándor utazó Bécs. — Hegedüs Emil utazó Temesvár. — Neuman Kálmán utazó Makó.

Központi szálloda. Bauer Ernő igazgató és neje Boroshebes. — Bienenstock Jakab bérlő Boroshebes Mencez Ignác kereskedő Ligetfalu. — Schöner János ügyvédjelölt Pozsony. — Weisz Kálmán kereskedő Kolozsvár. — Glück Ödön kereskedő Budapest. — Mikó Béla kir. főmérnök Nagybánya. — Ausch Jenő dr. ügyvédjelölt Kolozsvár. — Dr. Pilişy Béláné és leánya Szeged. — Szentpály Kázmér erdőmester Oravicabánya. — Eisenstadter L. M. birtokos Nagybecskerek. — Jungman Zsigmond kereskedő Bécs. — Hevessy Zsigmond mérnök Budapest. — Dános Mór kereskedő Budapest. — Manusits M. magánzó Budapest. — Kleman Sándor igazgató és neje Vinga. — Markovits Miksa kereskedő Budapest. — Falk Antal kereskedő Debrecen. — Lócs Rezső kereskedő Budapest.

Pannónia szálloda. Hajász Béla mérnök Budapest. — Hollós József kir. tanácsos Budapest. — Parepeanu Demeter ügyvéd Bukarest. — Vladvián Péter ügyvéd Bukarest. — Mihaciu Demeter ügyvéd Bukarest. — Stefu Alexa kereskedő Bukarest. — Mészáros Boriska Szeged. — Schwartz Ignác utazó Budapest. — Vimer Ferenc titkár Temesvár.

Patent gyermek harisnyák

női- és férfi harisnyák, keztyűk elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen szabott, olcsó árak mellett
Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. Vidéki megrendeléseket legpontosabban intézem el.

A nyaraló és fürdőző közönség szives figyelmébe!

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Szemere Gy.: A Forray család, Dickens: A Pickwick Club, Lavedan: Az ágy, Gárdos M.: Az igazság az élet, Dessewffy: Mi a spiritizmus?, Pulszky F.: Jellemrajzok, Boyesen: Goethe Fausja Ribot Th.: A lelki átöröklés, Emerson: Az emberi szellem képviselői, Ratzel dr.: A föld és az ember, B. Szt. Hilare: A filozófia viszonya, Cherbuliez V.: Művészet és természet, A görög Petz: tragédiája, Csizmadia J.: Fogházi levelek, Marsch R.: A tulvilági ember, Spencer: Filozófiája, Marczali: A legujabb kor története, Gáspár F. dr.: Kelet- és Hollandus-India, Vitorlával Azsia körül, Gabányi: Öt év Mandzsuriában, Abonyi L.: Pásztortűz, Tarlóvirágok, Böhme: Egy tévedt nő naplója, Thury Z.: Az ember, aki hazaballagott,

Németben: Willy: Annies Geständnisse, (Forts. der Claudine), Stilgebauer: Der Börsenkönig, Bahr: Wien, Hillern: Doppelleben, Ganghofer: Komödiengeschichte, Tanera K.: Sonhisa Annia, Salburg: Judas im Herrn, Zobelitz H.: Lichterfelderstr. No 1, Leffler Ch. A.: Eine Sommergegeschichte, Blicher Cl.: Kjeld, Boy Eed J.: X, Die säände Hand, Um Helena. Das A. B. C. des Lebens, Sieben Schwerter, Böhme: Dida Ibsens Geschichte, (Eine Finale zum Tagebuch einer Verlorenen.) Reuter G.: Das Problem der Ehe, Dr. Bloch H.: Sexualleben unserer Zeit, Wedekind: Frühlingserwachen, Bernhard M.: Opfer, továbbá francia és angol ujdonságok.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A könyvek ujak és tiszták!
Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,
vagy füzetenként 14 fill.

Fucik: Fest und treu, Scotto: A szalmaözveggy, Gr. Vay L.: Négy magyar népdal, Hiess C.: Mädel, Mädel, lassdich küssen!, Kálmán: Dal a Móziról, Penn: Két piszkos kezecke, Cukor és légy, Zerkovitz: Taps-nóta, En vagyok a Józsika, Belezay: Költőzik a darumadar, Heidelberg: Dal a kis kadettről, Benedict: Katrinchen, Reinhardt: Sorgenfrei Fall: O kleiner Chauffeur, Holländer: Der Teufel lacht dazu! Dal a szív beszéde, Puccini: Madama a Butterfly, Ilintsch: Trink ma noch a Flascherl.

Antiquar könyvek

legnagyobb raktára.

Irógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

NYILTTER.*

Fővárosi mulató

a Mikádó-kertben, kedvezőtlen idő esetén a kávéházban. Naponta változó műsor.

Ma

két kacagató bohózat.

Bővebbet a hirdetési oszlopokon.

Vasár- és ünnepnapokon 60 fillér belépti-díj.

Hétköznapokon szabad bemenet.

Hétfőn először a 1881

Kalabriász-párti

Tisztelettel:

Tauber Márton.

Ki akar nevetni?

Ki akar nevetni?

Több 100 orvos

véleménye szerint legkötőbb szer

fog-, száj- és garat ápolásra

Dr. DEMBITZ **ASEPTOL** szájvíz-pasztil-fogorvos **lál és fogpora.**

Aseptol szájvíz-pasztilillák 1 doboz 2 kor. fogpor 50 fillér. Kaphatók gyógyszárakban, drogeriákban és illatszertárakban.

Központi főraktár: Dr. Dembitz „fog- és szájápolószerek laboratoriuma” Budapest, Kerepesi-ut 10. Aradon: Földes Kelemen gyógyszárában. 3956 Orvosi vélemények minden dobozhoz mellékelve.

Aseptol-szájvíz-pasztilillák pohár vízbe dobva szén-sav képződés mellett önmaguktól oldódnak; antiseptikus, adstringens, desodoráló hatásuknál fogva a fogak romlását gátolják, a fogakat és a foghúst edzik, a száj kellemetlen szagát megszüntetik, a szájat illatosítják, a garatot edzik. Torokhajok ellen a legkötőbb óvószert. Tuberkulotikus és más fertőző betegségeknél a betegségnak a szájon át való terjedését gátolják és a környezetet védik. Prophyl. ceticus hatása gyermekek t. rokkantaimat illetőleg orvosiilag elismervé.

„ASEPTOL” fogpor közbűnteti a fogakon képződő ártalmas savakat, gátolja a fogak képződését; for. öntenni és edzi a fogakat és foghúst visszazsereli a fogak eredeti színe és fényét. 3955

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnek, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bor és Lithion tartalmu

Salvator-forrás

kitűnő sikerrel használtatik. Előforrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz

és

diätetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesekövek és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Szinye-Lipóczy Salvatorforrás Vállalat
Budapest, V. Rudolfparkpart 8.
1107

Vasárnap, augusztus hó 4-én
a tüzoltó-laktanya udvarán
egy hordó benzin lesz
tüzbe téve,

kérem mindazokat, kik robbanó folyadékok elárúsításával foglalkoznak, ezen tüzpróbát megtekinteni.

A robbanás mentes tartályok feltalálója:

1838

Glück.

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

A dugó égetése
közömbösít
a bor savanyúságát,
és kellemesebb pezsgő.
Nem teszi a bort.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Dél előtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbe felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás 1907. augusztus 3-án.

ÜRESEDÉSBEN LEVŐ ÁLLÁSOK:

Kereskedelmi végzett egyének alkalmazást nyerhetnek.

Vidéki bornagykereskedés részére a magyar, német levelezésben és könyvelésben jártas fiatal egyén kerestetik.

Helybeli játék és rövidáru üzlet részére segéd kerestetik.

Helybeli díszmű és rövidáru üzlet részére segéd kerestetik.

Vidéki vaskereskedések részére segédek kerestetnek

Aradi fűszerkereskedő cég részére egyes segéd kerestetik.

Vidéki divatáru üzlet részére fiatal szakmabeli segéd kerestetik

Vidéki városokba, rőfös-áru üzletekbe segédek kerestetnek.

Vidékre több, a német és román nyelvben jártas fiatalabb vaskereskedő segédet.

Vidéki kisebb városba kézműáru-segédet, a ki a román nyelvben jártas.

Több vidéki vas- és fűszerüzlet részére a román nyelvben jártas segédet.

Vidéki rövidáru üzlet részére a román vagy tót nyelvben jártas segédet.

Több vidéki kézműáru-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel.

ÁLLAST KERESŐK:

Mérlegképes könyvelő, az összes irodai teendőben otthonos egyén a délutáni órákra foglalkozást keres.

Irodai teendőben jártas egyén a délutáni órákon bármely állást szerény feltételek mellett elvállal.

Nyugdíjazott állami tisztviselő egy-két órai délutáni foglalkozásra irodai alkalmazást keres.

Raktárnoknak vagy egyéb irodai alkalmazásra nő jóírásu alkalmazott.

Irodai teendőben jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.

Több vidéki fűszer- és rőfösáru üzlet részére románul tudó, kezdő segédet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

titkár.

492

elnök.

Városi hirdetések.

22287—1907. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi kereskedelemügyi miniszeriumnak 56551—1907. szám alatt kelt rendelete alapján közhírré tesszük, hogy a benzinmotorral dolgozó kisiparosok és kisgazdák részére szükséges adómentes benzin piaci és mérsékelt eladási ára folyó év augusztus hó 1-től a folyó évi november hó 30-ig terjedő időszakra, illetőleg további intézkedésig métermázsánként 24 (Huszonnégy) koronában állapított meg, amit a benzin piaci árának tekintélyes emelkedése tett szükségessé.

Mindazonáltal a most megállapított mérsékelt eladási ár a benzin jelenlegi piaci árával szemben lényeges és pedig mintegy 5—6 korona engedményt képez.

Egyben közhírré tesszük, hogy a szóban forgó egyezményt újabban két petroleum finomító gyárra kiterjesztettem, úgy, hogy a fentjelzett rendeletben megállapított árak mellett a kisiparosok és kisgazdák részére adómentes motorbenzint mérsékelt áron a következő gyárak fogják szállítani:

1. Kőolaj finomító gyár részvénytársaság Fiume és Brassó.
2. Budapesti ásványolajgyár részvénytársaság Budapest.
3. Magyar petroleum ipar részvénytársaság Budapest.
4. Bihar-Szilágyi olajipar részvénytársaság Mezőtelegd.

5. Szab. oszt-magyar államasuttársaság magyar bányái, hullái és uradalmainak oravicai kőolajfinomító gyára Oravica.

6. Apolló kőolaj finomító részvénytársaság Pozsony.

7. Orsovai petroleum finomító gyár részvénytársaság Orsova.

8. Baruch Jeremiás petroleum gyáros Marosvásárhely.

9. Felső-magyarországi kőolajfinomító részvénytársaság Turóc-szentmárton.

10. Első Sátoralja-ujhelyi petroleum finomító részvénytársaság Sátoralja-ujhely.

11. Hazai kőolajipar részvénytársaság Budapest.

Arad sz. kir. város tanácsától, 1907. évi július hó 26-án.

A városi tanács.

162—1907.

Hirdetmény.

A kedvezményes boritaladó fizetésére igényt tartó szőlősgazdák ezennel figyelmeztetnek, miszerint a házi fogyasztásra szánt évi bor szükségletüket az 1892. XV. t.-c.-re való hivatkozással f. évi szeptember hó 15-éig a fogyasztási adófelügyelősnél bejelenteni el nem mulasszák.

Arad, 1907. évi július hó.

Löcs,
tanácsnok.

18464—1907. kh.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földművelésügyi miniszternek f. évi július hó 11-én kelt 45,600 sz. körrendelete értelmében figyelmeztetem az állattartó közönséget, hogy a ragadós száj és körömfájás a hasított körmü állatok között az ország egyes vármegyéiben ismét terjedőben van. Szükséges tehát, hogy ezen kiválóan fertőző betegség korlátozására minden lehető intézkedés megtétessék, nehogy állatkereskedelmi érdekeinket súlyos veszteség érje. Felhívom tehát az állattartó közönséget arra, hogy a betegség fellépése, illetve behurcolása ellen a saját érdekében is minden lehető módon védekezzenek és ha valahol a betegség a legnagyobb elővigyázat dacára fellépett, azt az első tünet észlelése után azonnal jelentésük be a kapitányi hivatalnál és a betegség elfojtására elrendelt intézkedéseket a leggyorsabban végrehajtsák és azoknak pontos betartásával magukat is ellenőrizzék.

Arad, 1907. évi július hó 27-én.

Green, s. k.
h. főkapitány.

22981—1907. szám.

Hirdetmény.

Az 1907. évre érvényes kivevett III. osztályú kereseti adó és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról készített kivételes lajstromokat az általános jövedelmi pótdóra való tekintettel az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a alapján 1907. augusztus 10. napjától 8 napi közszemlére kiteszük a városi adóügyi osztály 1. számú helyiségében.

Netaláni felszólamlások a kitétel napját követő 15 nap alatt, azok részéről pedig, kik első ízben rovatnak meg ezen adónemmel, az adókönyvecskéjükbe történt bejegyzést követő 15 nap alatt adhatók be a városi tanácsnál.

Arad, 1907. évi augusztus hó 2.

A városi tanács.

RUBICS GYULA

fényező és mázó mester

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,

Bocskai-tér varok.

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkát, u. m.: **butorfényezést, vas- és fabutorokban, régi butorok újra festését** bármilyen stílusban, **kávéházi berendezéseket** u. m.: **asztalok, székek, rácozatok, lámpériák, fogások, csillárok és fürdő-kadakat.** 1488

18415—1907. kh.

Hirdetmény.

A kocsik és egyéb járművek által történő gyakori elüthetések és elgázolások, egymás közötti összeütközések azt igazolják, hogy igen sokan a hajtásra vonatkozó szabályokat nem tudják, vagy tudják, de be nem tartják és hogy egyes járművek túl sebesebben hajtódnak. Utalással ennél fogva az 1890. évi I. t.-c. életbeléptetésére vonatkozó 17033—1873. sz. rendeletre a közönség testi épségének megóvása, valamint a forgalom biztonsága szempontjából tett intézkedéseimet azon figyelmeztetéssel adom ki az érdekelteknek tudomására, hogy az alább felsorolt tilalmak áthágása, illetve be nem tartása kihágást képez és az azok elkövetői az 1879. évi XL. t.-c. 120. §-a értelmében három napig terjedhető elzárással és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntetett, visszaesés esetében a büntetés egy hónapig terjedhető elzárásig és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetésig emelhető.

1. Minden járművel balra kell hajtani szemben jövő járműnek balra kell kitérni, az előtte haladónak pedig jobbról lehet eléje kerülni.

Hidakon más járműnek eléje hajtani tilos. Udvari, katonai, posta- és tűzoltó-, valamint mentő-járműveknek minden más, akár szembejövő, akár azokkal egy irányban haladó jármű feltétlenül kitérni tartozik.

2. Üres vagy terhelt járműveket az utpályán hagyni, vagy vonó állatokkal az uton huzamosan álldogálni nem szabad.

3. A járművet vezető kocsisnak aludni, a járművet vezetés nélkül hagyni vagy egyszerre

több járművet vezetni tilos. Hajtáshoz nem értő vagy 16 éven alóli egyént kocsisnak alkalmazni nem szabad.

Tilos továbbá több terhes járműnek egymás után való akasztása, mely szabály alól csak új vagy javított, vagy baleset által megsérült teljesen üres járművek és esetleg kézi kocsik képeznek kivételt.

4. Minden járműnek éjjel és sötét időben lámpával világítva kell lenni.

5. A járművekhez hátul kettőnél több állatot vagy a vonó állatok mellé szintén két állatnál többet kötni tilos, sőt egy sorba fogott hármast fogatnál csak egy köthető.

A járművekre a rakomány 3 métert meghaladó szélességben nem rakható.

6. Ha több szekér halad egymás után, közöttük legalább 5 mtr. távolság hagyandó, hogy a gyalog járók átkelése gátolva ne legyen.

Közlekedés vagy teher szállításra csak rudas ellátott szánok használhatók, a melyek elé fogott lovak csengőkkel látandók el.

Két vagy több szekérnek egymás mellett haladni nem szabad.

A járdára felhajtani körmenetek vagy temetési és más menetek sorrendjébe behajtani tilos.

7. Az egyes utcákra tett és jelzőtáblák útján is köztudomásra hozott azon hatósági intézkedés, hogy azokban csak lépésben szabad hajtani, szigorúan betartandó. Ilyenek ez idő szerint a „Weitzer János-“ és „Förroy“-utcák.

8. A Boros Béni-téren, József főherceg-uton és az Andrassy-téren áthaladó terhes járműnek, továbbá a szűk takarmányt, árukat szállító úgynevezett stráf kocsik, valamint a butor szállító kocsik a közép, úgynevezett keramit téglával burkolt utat tartoznak használni.

9. Állatoknak csoportos felhajtása, amennyiben azok a városon át hajtódnak, vagy az Óvár-téren hetenként tartani szokott állatvásárra hajtódnak, csak az erre kijelölt útvonalon, nevezetesen a Nagyköruton, Maros-utcán és a Boros Béni-téren átvezető közúton történhet.

10. A József főherceg-utról, valamint az Andrassy-téren benyúló forgalmasabb utcák, mint a Karolina-, Széchenyi-, Salacz Gyula-, Weitzer János-, Deak Ferenc- és Förroy-utcák nyílásai előtt, ugyszintén az ezen utcákba a József főherceg-utról és Andrassy-térről, valamint az Atzél Péter-utcaiból és Szabadság-térről történendő behajtás, nemkülönben a színi előadások tartása idejében a téli színház bejárata elé történendő felhajtás alkalmával, ugyszintén az összes utcák torkolatainál, hajlatainál, fordulóinál és keresztezésénél csak lassan szabad hajtani.

11. A kézi kocsival, kerékpárral vagy bármely erő által hajtott járművekkel szintén csak mérsékelt üggetésnek vagy elővigyázattal hajtásnak megfelelő gyorsassággal szabad haladni. Házakba vagy házakból történő ki- és behajtásoknál csak lépésben szabad hajtani.

A kocsis, járművezető az utcában jövőket köteles hangos kiáltással vagy egyéb jelző készülékkel kitérésre figyelmeztetni.

12. A kocsis, az uri kocsisokat sem véve ki, a rendőri közeg figyelmeztetésének engedelmeskedni, illetőleg a rendőri közeg kezintésére legott feltétlenül megállni, esetleg lépésben hajtani tartozik.

Arad, 1907. évi július hó 22-én.

Green,
h. főkapitány.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!

Öltöny szöveteket

leszállított árban

772

árusítunk.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Kérném a cegre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt férfiruhákat, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsek-rényt, lószerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, fémárukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 drb. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Üzlethelyiségem május hó 1-től ruhás üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házban. Butor-üzlet Árpád-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Ugyanott 2 szép jégsek-rény kapható. Kivánatra házhoz vagy vidékre is egy levelező-lap meghívásra rögtön megyek.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű fogyasztó közönségnek szíves tudomására hozni, miszerint ezelőtt Flórián-utcában létezett

hentes üzletemet

jelenleg saját házamban

Áulich Lajos-utca 16. sz. alá

helyeztem át, egyben ajánlom minden ezen hentes iparba vágó friss készítményeimet a nagyközönség szíves pártfogásába venni kegyeskedjen.

Mély tisztelettel 1471

Simandán György,

hentes-mester.

Női és férfi

Nap- és esőernyőket

az idény előrehaladottsága és a túlhalmozott raktár miatt rendkívül mélyen leszállított árban árusítatnak

Nassan R.

cégnél 822

Szabadság-tér, Rosenblüh mellett.

Ugyanott áthuzások és javítások

két óra alatt készülnek.

Hattyu-mosóda!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

mosódámban

az általam legújabb feltalált fénynyel gyönyörűen fényezett **szőnyöket, kézi- és gallérokat tudok tisztítani,** amelyek ennek használata által olyanokká lesznek, mintha újak volnának.

Ajánlom tisztító intézetemet, amelyben minden fehérnemű tisztítását, mosását és vasalását mérsékelt árak mellett elvállalom.

Vidéki megrendelések 48 óra alatt elkészülnek és pontosan elküldetnek.

Tisztelettel

Stefán Józsefné

ARAD, 1480

Tökölly-tér, román templom-épület, a kis posta mellett.

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. áll. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

471

Hirdetmény.

A makói püspöki uradalom tulajdonához tartozó alább felsorolt üzlet-helyiségek fognak az 1907. évi október hó 1-től három évre haszonbérbe adni.

1. Korona szálló épületében Topcsi László helyisége.

2. A volt számtartói lakban Neuman József és Rotter Gyula által birt. üzlethelyiségek.

Kiadatik ezen felül ugyancsak a fenti időtől kezdődőleg három évi időtartamra a vágó hid mellett fekvő 7⁷⁰⁰/₁₁₀₀ □ öl ugynevezett rakodó föld terület.

Felhivatnak bérelni szándékozók, hogy f. évi augusztus hó 11-ig bezárólag 10% bánatpénzzel ellátott bér ajánlataikat az uradalmi tisztartóssághoz nyujtsák be.

Az uradalom fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhat.

1497

Tisztartóság.

Utazó bundák és béli belépők

— kölcsön adatnak —

1280

Sztruhár Testvérek

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Szűcsárúk, madár- és állattömések.

Krimmer- és szövetsapkák nagybani

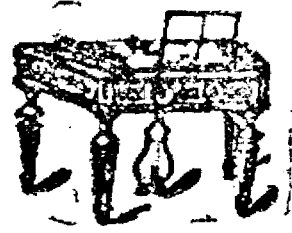
— készítése és eladása. —

Javításokat, átalakításokat gyorsan és jutányosan vállalunk. Azonkívül mindennemű tárgyakat a molyok megóvásától, szörme, szövet, posztó, szőnyeget, ablakfüggönyök s ezekhez hasonlót elvállalunk. Gondozás biztos és molymentési szert használunk a mi saját találmányunk és csakis egyedi intézetünkben található.

SIMON JÁNOS

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 802.

Ajánlja saját készítményű

cimbalmait,

valamint

1841

hegedűk, harmonikák,

legfinomabb olasz és másféle cimbalom és hegedű-hurokat.

Minden e szakba vágó munkák pontosan eszközöltetnek.

Árjegyzékek hangszerekről ingyen és bérmentve.

Telefon szám 96.

Hammer Vilmos

műszerész

Arad, Szabadság-tér 7. sz.

Pfaff és Singer
karikahajós

varrógépek,

„Melikal Premier“, „Puch“

kerékpárok,

Grammofonok és lemezek nagy raktára.

Acetylen lámpák, gummik, nyergek, grammofon kerek, rugók, hangdobozok, varró és grammofon tűk 1-a minőségben.

Javítások jutányosan és jótállás mellett, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kertmegnyitás!

Van szerencsém tudatni a mélyen tisztelt közönséggel, hogy saját házamban

Bercsényi-utca 32-ik szám alatt lévő

korcsma-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg tekepályával ellátva szép nyári helyiséggé alakítottam át, azt folyó hó 2-án délután ünnepélyesen Erdélyi Tóni zenekarának közreműködése mellett megnyitom s egyben jó magyar konyha és kitűnő Aradhegyaljai boraim és jó kiszolgálás mellett a nagyérdemű közönség becses látogatását tisztelettel kérelmezem.

Oprea Péter,

vendéglős.

1511

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a n. é.közönség tudomására hozni, hogy

Deák Ferencz-utca 1. szám
Vasszálló épületben, a volt U-sz-féle
fodrász-üzletet

megvettem 178

és újonnan berendeztem és kérem a nagy-
érdemű közönség becses támogatását.

Tisztelettel

Busch György,
fodrász.

Telephon sz. 242.

Kalmár József

hatóságilag engedélyezett villamos
világítási felszerelő Arad, Salacz-u. 2.

Költözködéseknél
vagy lakásváltoztatá-
soknál

villanyvilágítási
vagy 486

villanyos csengő
bevezetéseket vagy átalakításokat ju-
tányosan és gyorsan eszközöl

Kalmár József
villany szerelő Arad, Salacz-utca 2

Telefon szám 184. Mosóintézet átvétel! Telephon szám 184

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fen-
álló és teljes meglegedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személye-
sen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást
hásiag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimor-
zással, melynek következtében a ruha nincs kiteve időelőtti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim részben engedik, hogy kifogástalan munka
szállítással ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel 753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Felhívás

tisztviselők, vasuti és grári alkalmazottak részére!

Tudomást szerezvén arról, hogy az aradi állam-
vasut alkalmazottai, waggongyári iparosok és munkás
szövetségi tagjai óhajtanának maguknak Aradon egy
otthont létesíteni, a hol is mindenki házbér helyett
a saját háza árát törlesztheti. — Erre vonatkozólag
van szerencsém a nagyérdemű közönség becses fi-
gyelmét tisztelettel felhívni **idő előtt még,**
amennyiben én, alólírott elhatároztam magamat 150
hold I-a minőségű földemből 1871

tetszés szerint parcellázni

olcsó ár mellett 2-3 kor. □-ölt, közvetlen a vá-
ros mellett, szemben a Gutzjühr-féle volt szeszgyár-
ral fekszik a földem, mely a fő utvonal folytatását
képezi, közelfekvésége által közlekedésre egyike a
legjobb, érdekelt feleknek a fenti célra és ár meg-
jelölés mellett átalengedni hajlandó vagyok.

Mossotzy István,
földbirtokos Arad, Zimánd dülő 2.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő
mérték után!

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészében

ARAD, Szabadság-ter 4 szám.

Szűlők különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-
gyógycipőmet**, melyek megátolják a láb-
fejledést, Gyermekeknek, ugyazintén felnőtteknek
nagyisikert éreményeket értem el, amit számos
elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai for-
májú cipőket meg nem különböztethető tartos szép
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállítója 641

Építető gazdák figyelmébe! Csobán Tivadar

képesített kőművesmester

Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.

(Bonta-féle ház.)

Elfogad az építészet terén elő-
forduló mindennemű

ipodai és kivitelei munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb
stilben, valamint költségsszámítá-
sokat kívánatra készítek.

Az építészet terén mindennemű
felvilágosításokkal szolgállok.

Vázlat terveket ingyen készítek.

Tisztelettel 189

Csobán Tivadar,
építészeti vállalkozó.

Telefon szám 151.

Nagy
könyvtárazat.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVNYOMDÁJA

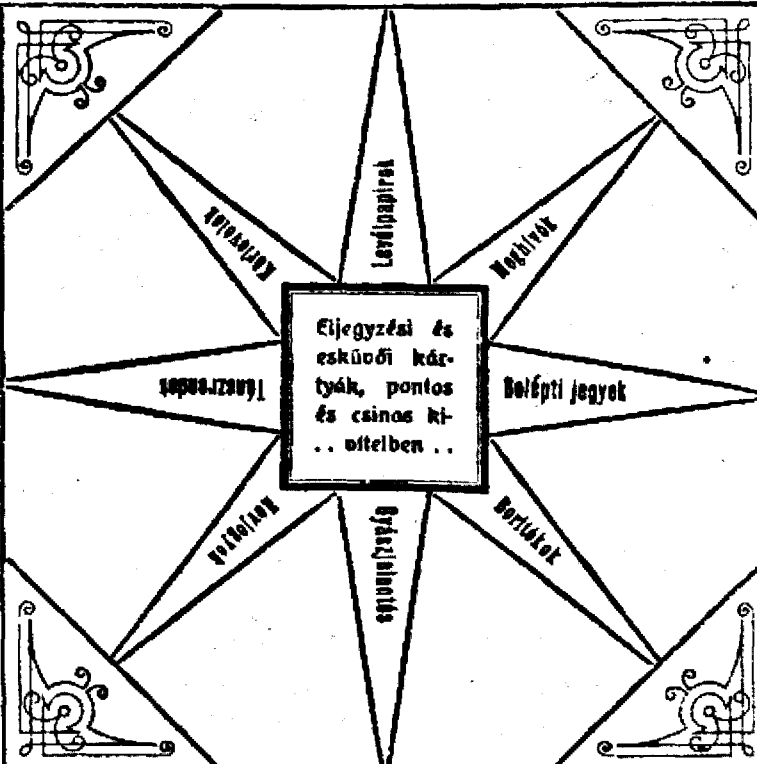
ARADON, JÓZSEF FŐHERCZEG-UT 22. SZ.

Betű-
támlontóde.

Röviden
kifűnden berendezett és
a mai kor igényeinek
teljesen megfelelően fel-
szerelt

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyom-
tatói munkák gyorsan,
pontosan és a legme-
dernebb kivitelben ju-
tányos árban készítek
el.

Aradi Közlöny

a legnagyobb és legter-
jedtebb vidéki politikai
napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:

1 ére . . . 24 korona.
1 óra . . . 2 korona.

Vidéken:

1 ére . . . 28 korona.
1 óra . . . 2 kor. 40 f.

Eszköztségi társaság 807.

Kiadóhivatal . . . 161.

+ Soványság +

szép, teljes testformát kap világhírű erőporunk által. Arany éremmel kitüntetve Páris 1900, Hamburg 1901, Berlin 1903, 6-8 hét alatt 30 font hízas. Az általmatlanságot kezesseg. Orvosilag ajánlva. Szigoruan reális — nem széthamosság. Számos készítményt. Egy doboz használati utasítással 2 kor. 75 fillér. Posta-utalvány vagy utánvéttel a portón kívül. Higiénikus intézet. 1951

D. Franz Steiner & Co.,
Berlin 58., Königgrätzerstrasse 78.
Budapesten kapható Török J. gyógyszerárban Király-u. 2.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és árnyas, szép és tágas kerthelyisége-met, ugyszintén a város legkényelmesebb fedett és villanyvilágítással ellátott teke-pályámat is diszezen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tízta saját termesű borok. Első magyar részvény serfözde udvari sör. Pohár 10 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál

1460

„Evoé“ hajvédő-szérum

a világ legjobb haj-növesztő szerel

1000 orvos által jónak talált legújabb tudományos felfedezés. 18 felé patentirozva. Hivatalosan felülvizsgálva és minden kultur államban bevezetve. Mel minden szer felmondja a szolgálatot ott biztos eredménye van az „Evoé“ módszernek. Egy kísérlet megmutatja az eredményt. Teljes jótállás, tehát semmi riskóval nem jár. Így nincs többé kopasz fej, nincs hajkihullás, fejbőrhámítás és a tudomány mai állapota mellett a legszebb hajnövekedés van biztosítva. Ár 2 fnt 50 kr.

Ajánlható még:

„Evoé“ Csoda-Crém

a legnagyobb győzelem a kozmetikának. Legbiztosabb szer ráncosodás, pattanások, arcedő, mitesszerek és egyéb bőrtisztítatlanságok ellen. Ár 2 és 1 fnt.

Orientalikus Szépség Szappan „Evoé“

a bőrt hársziszterüvé és miabastrom fehérré teszi. Állandó szépséget biztosít. Ár 50 kr. A küldés utánvét mellett, vagy a pénz előleges beküldése ellenében történik a törökár által: „Evoé-Gesellschaft“, Wien 1/40. Franz-Josef-Quai 19.

+ „OLLA“ +

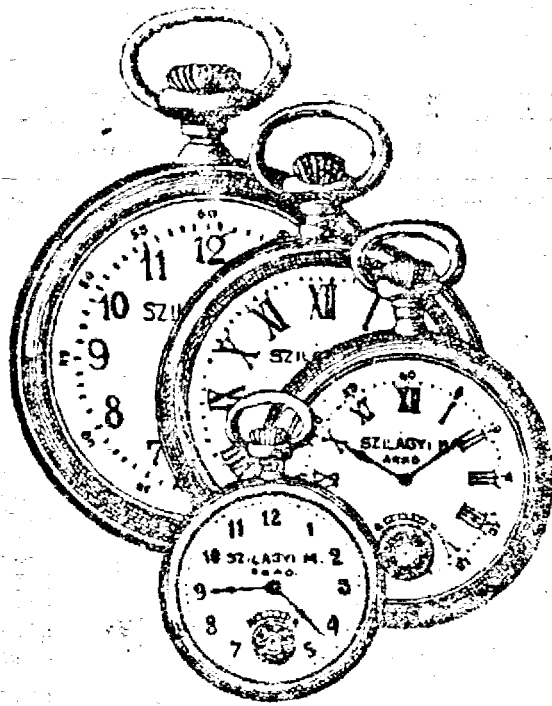
Könyvkötészetünkben egy ügyes fiatalulónak felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb és legolcsóbb

óra-javító műhelye

a színház oldala mellett, Vörösmarty-utca 3. szám.

Raktáron

mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
Arad-Temesvári
elsőrendű cipőraktár

Fogorvosi

és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtéseket pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1572 - fogorvos.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind e szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vasokosarak kaphatók. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 1151 Nagy választék sűrkerítés mintákból természetes nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Styria-kerékpár és Waffenrad-kerékpár

az elismert legjobb gyártmányok.

Kizárólagos elárusítók.

Kovács Soma és Társa

Arad, Neuman-palota. 1164

Kerékpár alkatrészek nagy választékban és előnyös árakon.

Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899

Arany érem Budapest 1899

Arany érem Pozsony 1902

hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézhajtásra Herculesnyomerő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-örlöket, bogozógépeket, gyümölcs-eszalókészülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Aradon Deák Ferencz-utca 2. szám alatt (Sebesyház) egy, a mai kor és modern izlés minden köve eményének megfelelő.

női kalap divat-termet nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégekől kikerült és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Állandó és a legnagyobb választék gyászkalapokban.

Átal-kítások és minden e szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

V léki megrendeléseket a legmesszebb menő körültekintéssel eszközölök. 719 Szives pártfogást kér

AMTMANN ANNA

Arad, Deák Ferencz-utca 2.

15293—1907. szám.

Versenyárgyalási hirdetemény.

Az aradi kir. jószágigazgatóság a Krassó Szörény megyében fekvő Nevrinca községben építendő telepes házak előállításához szükséges téglá, vályog anyag elkészítésére nyilvános versenyárgyalást hirdet és pedig készítendő lesz:

630.000 darab téglá és

1,680.000 darab vályog.

Kikiáltási ár ezrenként számítva a téglára 25 korona, a vályogra pedig 14 korona.

A zárt írásbeli versenyárgyalás Bálicz községben, a kincstári telepkezelő irodában 1907. évi augusztus hó 16. napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Ajánlattevő tartozik az ajánlott összeg 5%-ával, vagy a megfelelő letéti nyugtával ellátott, lepecsételt és 1 korona bélyegjegyes s a kellő felírásu írásbeli zárt ajánlatot benyújtani, — az ajánlatnak tartalmaznia kell ajánlattevőnek azon nyilatkozatát is, hogy ő a versenyárgyalási és szerződési feltételeket ösmeri, magát azoknak aláveti. Az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatok a báliczi telepkezelőséghez küldendők 1907. év augusztus hó 16. án délelőtt 10 óráig.

A költségvetés és feltételek a báliczi telepkezelőségnél megtekinthetők.

Elkészett, valamint utóajánlatok és táviratok figyelembe nem vétettek.

Aradon, 1907. évi augusztus hó 2-án. 1878

Magyar kir. Államjószágigazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Árverési hirdetemény.

Az ujaradi uradalom jószágigazgatósága az uradalmi

vásártéri jogot

illetőleg a tarifa szerint megállapított helypénzek beszedését Ujaradon 3 egymást követő évre vagyis 1907. évi szeptember 1-től 1910. évi augusztus 31-ig a legtöbbet ígérőnek kiadja haszonbérbe.

Az árverés folyó évi augusztus hó 11-én délelőtt 11 órakor fog az uradalmi sörfőzőházi irodában Ujaradon megtartatni, hol az árverési feltételek a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Ujarad, 1907. évi augusztus hó 1.

1868

Az uradalmi igazgatóság.

Telefon 544.

RAUCH RAIMUND

Üveg, porcellán, konyhaberendezés
— és lámpa raktár —

legolcsóbb beszerzési forrása.

Modern

keretekben nagy választék.

Kiváló tisztelettel

Rauch Raimund.

1224

Buzsáki gazdaságomból
augusztus 15-től kezdve

elsőrendű minőségű, tisztán kezelt

tej

kapható 24 fillér áron literenként házhoz szállítva.

Bejelentések a pontos cím megjelölése mellett intézendők:

Leopold Zsigmondhoz

ARADON. 1829

Mikor csalogódik a hölgyközönség legjobban?

Akkor, ha házaio nők által rendell fűzött. Mert legtöbb esetben nem jó. Tessék hozzám íradni, nálam a legdivatosabb és legkényelmesebb fűzők készülnek.

Kész fűzőket, egyenes tartókat, mell-tartókat rendkívül olcsó árrban árusítok. Kérem a hölgyközönség teljes bizalmát. 185

Tisztelettel

PILCZ IRMA

fűző készítő

Arad, Deák Ferencz-utca 2. sz.

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges viz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szivesen szolgálók.

Felvételek a helyszínen.

967

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

1552—1907.

Árlejtési hirdetemény.

Az ujszentannai községi jegyzői lak átalakítása 7812 kor. 51 fillér építési költség keretén belül hatóságilag engedélyeztetvén, arra árlejtést hirdetünk.

Az árlejtés folyó évi augusztus hó 16-án d. e. 10 órakor Ujszentanna község székházánál fog megtartatni.

Az árlejtési feltételek, terv és költségvetés a jegyzői irodában betekinthetők. Az árlejtés megkezdése előtt óvadék címén 781-25 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a községi előljáróságnál leteendő.

Ujszentanna, 1907. évi augusztus hó 3-án.

1886

Községi előljáróság.

Uri szabó!

Fábián Sándor Arad,

az arad-hegyaljai motoros és az aradi és csanádi egyesült vasutak egyenruha szállítója.

Variassy-utca 2. szám.

(Orczy-utca sarok.)

A legnagyobb szakértelemmel készít a legrégebb kortól a jelenig: magyar dísz (gála) ruhákat, kép szerint is, mágnások, főispánok, országgy. képviselők és kir. anyakönyvvezetők részére, ugyszintén sportruhákat is.

Mindenemü katonai, pénzügyőri, vas- uti és intézeti egyenruhákat, polgári ruhákat a legfinomabb angol és francia szövetekből, a legutolsó divat szerint, mélyekelt árak mellett. 400

Kiváló tisztelettel

Fábián Sándor.

Kérem szives értesítését, hogy gazdag mintagyűjteménnyel mikor tegyem tiszteletemet.

Saját termésű kitűnő

tisztán kezelt magyarádi

ó és pecsenyeborok

ugy nagyobb mennyiségben, valamint palaczkokban kapható

Winter Adolf

ügyvédnél 525

ARADON,

Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

APRÓ HIRDETESEK.

Akinek

ismeretség híján

háztartásra,
nevelésre,
üzletvezetésre,
könyvelésre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárnóra,
gazdasszonyra,
szakácsnóra,
szobaleányra,
hazi- vagy
irodaszolgára,
pénzeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort,
songorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbesadni kíván

birtokeket,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mindenekelőtt vétel vagy bérbérvétel cél-
jából keresi

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban ér csélt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetés

rovatát használja.

Eladó szőlő!

Világosan, öt percnire a 12. sz. mótoros megállótól, a nyerges hegyen, a görög kath. templom háta megett, 5 kataszt. hold. Van benne szép új nyaraló pincével. Borház és minden felszerelés. Jutányos ár. Tulajdonos Györke Lajos tanár, Világos, Nyergeshegy. 1269

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. — **Kerpel Izó** könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

filc (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Ó-Paulison

egy ház, a mótoros megállóhely-nél, egy millió oltvány készítésre berendezve, a fülemüle völgyben 4 hold szőlő, abból 2 hold csemege 5 éves, 2 hold 2 éves, más vállalat miatt azonnal eladó vagy tanyai földéért Aradmegyében be-cserélhető. Bővebbet a tulajdonos-nál, Paulison, Kosztolányi Andrásnál. 1823

5 szobás lakás,

parkos nagy udvar azonnal kiadó. Évi bér 320 frt. Tökölly Imre-utca 54. (volt Halász-utca.) Egy 3 szobás lakás november hó 1-ére kiadó. 1808

Német uri ember

cserébe magyar leckéért franciá-vagy angol órát ad. Cim a kiadó-ban. 1851

Zökepenzesek figyeimébe!

Az összes befektetési értékek oly alacsony árfolyam mellett szerezhetők be, hogy a befektetett tőke legmagasabb kamatozása előre biztosítva van. Mindennemű vételi vagy eladási megbízásokat fix kamatozású értékpapírok, záloglevelek, részvények vagy más értékpapírokra, szigorú napi árfolyam mellett eszközöl, és mindennemű felvilágosítást szívesen nyújt Goldschmidt Sándor banküzlete Aradon, Minorita-palota I. em. 1846

Egy 6 szobás lakás

november 1-re kiadó. Cim: Perényi-utca 8. sz. 1865

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Egy magányos házban

Lipót-utca 10/a. alatt két szoba, konyha, előszoba, veranda, vízvezeték, nagy kert november 1-jére kiadó. Bővebbet özv. Gömör Józsefné szőlőjében Kovaszinc. 1862

5 szobás utcai lakás kiadó

november 1-ére Batthyány-utca 23. sz. 1799

Kiadó lakás!

Aradon, József főherceg-ut 17. sz. a., a néhai dr. Matavovszky Nándor hagyatékához tartozó házban egy 6 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás f. é. november hó 1-étől kezdve bérbé adandó. Értekezhetni: Szathmáry Gyula, ügyvéd, hagyatéki gondnoknál Aradon, Boros Béni tér 10. sz. a. 1861

Igen jó forgalmu

szatócs és korcsma-helyiség jogokkal és berendezéssel szeptember elsőtől átadó. Bővebbet Forray-utca, Szegfü ró-fős-üzlet. 1873

Vesünk könyvtárakat

egyes könyveket, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb áron Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad. 361

Biztos existenzia!

Ügyes, jó beszélő tehetséges urak állítólag alkalmazást kaphatnak egy könnyen eladható házi cizma eladására. Pénzeszedők óvadékkal kerestetnek. Ajánlatok „K. G. 100.” jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 465

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15. szám alatt.

Két jó házból való fiu

tanulóul felvétetik Pick Ernő női divatáru üzletében. 1882

2 jó karban levő kerti pad megvételre keresz- tetik.

Boros Béni-téren

egy 4 szobás erkélyes lakás november 1-re kiadó. Nemes Géza. 1854

Teleki-utca 22. számú házban

egy négy szobás uri lakás minden hozzátartozóval, vízvezeték-bevezetve, folyó évi november hó 1-ére kiadó. Értekezhetni lehet Ravasz Imre fényképész, háztulajdonosnál, Andrassy-tér 14-15. sz. (Herman-palota.) 1889

Hintó eladás!

Egy jó karban lévő könnyű, használt fedeles hintó és egy használt ruganyos homokfutó kocsit és különféle új kocsit igen jutányosan eladók Erzsébet királyné-körút, az ipartestülettel szemben, Olasz Lajos kocsigyártó Aradon. 1888

Eladó ház!

A Borona-utcában 8. szám alatt egy ház 30 év óta fennálló jó forgalmu szatócsüzlettel eladó. Bővebbet ugyanott. 1860

Házmesternek

kerestetik szolid házaspár, az aszszonynak fizetésért délelőtti takarítást kell elvállalni. Jelenekezhetni Szent-László-utca 7. szám I. emelet. 1877

Uri családnál,

az állami felső leányiskola köz-elében két leánygyermek vagy egy magányos urinő teljes ellátásra elfogadtatik. — Cim a kiadóhivatalban. 1879

Azonnal kiadó lakások!

1. Szabadság-tér 2. szám alatt, II. emeleten 4 szoba, konyha, kamra és mellékhelyiségek. 2. Földszinten nagy szoba alkovval, konyha és kamra. 3. Egy nagy pince. 4. Egy szép földszintes kamra. 1892

Szép szőlőkert

Gyórokon a községben, legszebb kilátásos helyen, eladó. Mótortvasút megállóhely. Értekezhetni Vojtek Alajosnál Aradon. 1615

Purgly féle valódi Turkesztán-

dinnye állandóan kapható legolcsóbb napi áron. Postakosár 2-20 kor. Sziszkanál, főpostával szemben. 11 35

Eladó

$\frac{3}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{3}{1}$ hektoliteres használt, tiszta jó boros hordók, hektója 3 frt. $\frac{1}{30}$ hektós kád á 1 frt. 8 új 75 frtos Singer varrógép á 30 frt. Bildhauer Lajos, Orczy-utca. 1880

Óvadékkal,

rőfős szakmában jártas 2 pénzbeszedőt keresek. Csernovics Péter-utca 21. 1887

Hölgyek

figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvétnenek szabászati és rajzoló tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 387

Boros Béni-tér 5. szám alatt

egy utcai és 2 udvari irodának alkalmas 1883

helyiség

azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott.

Köszén

elsőrendű vulkán-farkasvölgyi rostált pormentes 500 kg. vételnél pontosan kimérve a vevő zsákjaiba

100 kgként 3-20 koronáért

kapható: 15

Pollak Sándor

mikalakai téglá- és cserépgyárában, telefon 515.

Nagy téglá és cserép-paktár.

STOLCZ J.

aranyműves műhelye

Készít mindennemű arany, ezüst, drágakő és műtővös munkákat.

Régi ékszerek átalakítását,

valamint

minden javításokat.

Ugy házi eszközök, valamint díszmagyar és antik ékszerek kiegészítését és javítását, tűzi aranyozás és ezüstözést jóállás mellett elvállalok.

Stoloz J.

aranyműves 665

Arad, Weitzer János-utca 2., Minorita-palota.

Nyári menetrend.

Érvényes 1907. évi május hó 1-től.

Arad-Budapest.							
Állomások	Szv. I-II.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-III.	Tvssz. I-III.	Szv. I-III.	
	Arad	5-09	8-18	11-25	4-16	4-51	9-38
Sótronya	5-28		11-41		5-08	9-56	
Kurtics	5-57	8-36	11-55	4-36	5-25	10-13	
Lőkősháza	5-58		12-10		5-44	10-31	
Bánhidai major	5-58		12-16		5-51	10-38	
Országút	6-02				5-56		
Kétegyháza	6-10	9-00	12-26	4-59	6-06	10-49	ért.
Kigyós	6-11	9-01	12-34	5-00	6-23	10-54	ért.
Békés-Csaba	6-24		12-47		6-41	11-16	
Békés-Gyula	6-35	9-19	12-59	5-17	6-54	11-31	ért.
Békés-Földvár	6-43	9-23	1-29	5-20	7-03	11-33	ért.
Mezőberény	6-56		1-42	5-31	8-08	11-53	
Gyoma	6-57		1-44	5-32	8-09	11-54	ért.
Ménfőcsanak	7-07	9-42	1-54		8-26	12-11	ért.
Szalnok	7-31	10-02	2-18	5-49	8-42	12-49	ért.
Pusztá-Tenyő	7-36	10-07	2-25	6-04	8-47	12-54	ért.
Pusztá-Pó	8-02	10-29	2-53	6-23	9-16	1-17	ért.
Szalják	8-03	10-30	3-03	6-25	9-18	1-18	ért.
Szalmonostor	8-27		3-28		9-42	1-42	ért.
Szalmonostor	8-39	10-52	3-42		10-15	2-06	ért.
Szalmonostor	8-52	11-06	3-56	6-55	10-27	2-18	ért.
Szalmonostor	9-10	11-12	4-13	7-07	10-45	2-36	ért.
Szalmonostor	9-17	11-19	4-24	7-12	12-02	3-03	ért.
Szalmonostor	9-44	11-35	4-46	7-43	3-27	3-27	ért.
Szalmonostor	9-49	11-36	4-49	7-50	3-32	3-32	ért.
Szalmonostor	10-08		5-05		3-41	3-41	ért.
Szalmonostor	10-19		5-17	8-12	3-51	3-51	ért.
Szalmonostor	10-47		5-43	8-21	4-21	4-21	ért.
Szalmonostor	11-04		5-59	8-31	4-31	4-31	ért.
Szalmonostor	11-17		6-11	8-42	4-42	4-42	ért.
Szalmonostor	11-31		6-24		4-55	4-55	ért.
Szalmonostor	11-39		6-32		5-03	5-03	ért.
Szalmonostor	11-46		6-41		5-12	5-12	ért.
Szalmonostor	12-11		7-08		5-37	5-37	ért.
Szalmonostor	12-17		7-11		5-42	5-42	ért.
Szalmonostor	12-25	1-10	7-31		5-50	6-10	ért.

Budapest-Arad.							
Állomások	Tv. Sz.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-III.	Szv. I-III.		
	Budapest k. p. u.		7-25	9-00	9	12-20	10
Kőbánya felsőp.			8-10		12-30	10	12-30
Rákóczi		7-31	8-17	9-13	12-37	10	12-37
Maglód			8-44		1-11	10	12-44
Gyómra			8-52		1-19	11	12-52
Mende			9-00		1-26	11	12-59
Süly-Sáp			9-11		1-38	11	13-10
Tápió-Szele			9-21		2-05	11	13-20
Nagy-Káta		8-30	9-41	8-04	2-32	11	13-31
Tápió-Szele			9-58		2-52	12	13-41
Tápió-Györgye			10-09		3-04	12	13-52
Ujazász			8-59	10-24	3-21	12	14-03
Szalmonostor	ért.		8-59	10-27	3-38	12	14-06
Szalmonostor	ért.		9-18	10-57	3-53	12	14-21
Szalmonostor		2-55	9-23	11-09	4-00	12	14-26
Szalmonostor		3-16	9-36	11-25	4-13	12	14-39
Pusztá-Tenyő		3-57		11-37		12	14-50
Pusztá-Pó		3-58		11-48		12	15-01
Ménfőcsanak		4-22	10-04	12-05	4-42	12	15-23
Gyoma	ért.	4-51	10-05	12-10	4-43	12	15-24
Mezőberény	ért.	5-13	10-28	12-33	5-02	12	15-55
Békés-Földvár	ért.	5-28	10-34	12-40	5-03	12	16-00
Békés-Csaba	ért.	6-07	10-53	1-04	5-21	12	16-18
Kigyós	ért.	6-20		1-13	5-30	12	16-27
Kétegyháza	ért.	6-23		1-15	5-32	12	16-30
Országút	ért.	6-42	11-11	1-28	5-43	12	16-41
Bánhidai major	ért.	7-09	11-13	2-05	5-53	12	16-52
Lőkősháza	ért.	7-24		2-17		12	17-07
Kurtics	ért.	7-43	11-30	2-20	6-10	12	17-26
Sótronya	ért.	7-47	11-30	2-34	6-11	12	17-30
Arad	ért.	7-58			6-30	12	17-41

Arad-Tévis.							
Állomások	Tvssz.	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Tvssz.	Tvssz.
Arad ind.	10-15	12-22	2-30	4-02	7-21	5-51	8-35
Glogovác	10-33		2-44	4-13	7-39	6-09	8-46
Mondoriak	10-43		2-53		7-48	6-18	9-01
Gyerekek-Ménfőcsanak	11-10		3-13	4-35		6-28	7-06
O-Paulis	11-19		3-20		7-57	6-37	7-15
Paulis	11-31		3-33	4-46		6-49	7-18
Baraczkai	11-38		3-39	4-51		6-57	7-21
M-Radna	(6. 11-50)	12-56	3-49	4-59	7-46	7-05	7-29
Milova-Odvos		12-57		5-09	7-54	7-13	7-34
Konop				5-24		7-21	7-42
Berzova				5-40		7-34	7-55
Soborsin				6-03	8	7-47	8-08
Zam	1-50			6-55	8-42	8-01	8-22
Mar-Illye				7-09	9-01	8-14	8-35
Déva				8-27	9-19	9-32	9-53
Piski	(6. 8-07)			8-41	10-01	9-46	10-07
Szászváros				8-32	9-15	9-30	9-51
Alvincz	(6. 4-01)			9-51	10-34	10-19	10-40
Gy-felső	(6. 4-16)			10-35	11-18	10-30	10-51
Tévis	(6. 4-27)			10-31	11-14	10-25	10-46

Tévis-Arad.							
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Vv.	Vv.
Tévis ind.	8-35	8-35	8-55	2-00	8-16		
Gy-felső (6.)	8-57	8-57	9-30	2-25	8-16		
Alvincz (6.)	9-03	9-03	9-36	2-30	8-16		
Szászváros (6.)	9-11	9-11	9-47	2-44	8-16		
Piski (6.)	9-19	9-19	9-51	2-48	8-16		
Déva (6.)	9-27	9-27	10-03	3-57	10-11		
M-Radna (6.)	9-35	9-35	1-05	4-12	10-17		
Milova-Odvos (6.)	9-43	9-43	1-16	4-27	10-23		
Baraczkai (6.)	9-51	9-51	1-28	5-10	11-23		
Paulis (6.)	10-01	10-01	1-41	5-25			
Soborsin	10-11	10-11	1-53	5-45			
Berzova	10-21	10-21	2-06	6-11	1-15		
Konop	10-31	10-31	2-18	6-27	2-11		
Milova-Odvos	10-41	10-41	2-31	7-12	2-24		
M-Radna	(6. 10-51)	10-51	2-44	8-01	2-37		
Baraczkai	(6. 11-01)	11-01	2-57	8-16	2-50		
Paulis	(6. 11-11)	11-11	3-10	8-31	3-03		
O-Paulis	(6. 11-21)	11-21	3-23	8-46	3-16		
Gyerekek-Ménfőcsanak	11-31	11-31	3-36	9-01	3-29		
Mondoriak	11-41	11-41	3-49	9-16	3-42		
Glogovác	11-51	11-51	4-02	9-31	3-55		
Arad	12-01	12-01	4-15	9-46	4-08		

Arad-Temesvár-Józsefváros.			
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.
Urad	6-15	12-17	5-00
Nj-Arad	6-25	12-28	5-21
Vémet-Ságh	6-42	12-44	5-47
Vinga	6-55	12-56	6-14
Orczyfalva	7-06	1-07	6-26
Merczfalva	7-16	1-17	6-38
Szt.-András	7-27	1-28	6-49
Temesvár-Jv.	7-43	1-45	7-05

Temesvár-Józsefváros-Arad.			
Állomások	Vv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv.	8-25	2-10	9-33
Szt.-András	8-49	2-28	9-57
Merczfalva	9-07	2-42	10-21
Orczyfalva	9-22	2-52	10-36
Vinga	9-45	3-08	10-50
Német-Ságh	10-03	3-18	10-58
Uj-Arad	10-27	3-33	11-12
Arad	10-40	3-42	11-25

(Utánnyomás nem díjazatik.)

A nemes, vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által jóváhagyott

Aradvármegye

nagyfalt

4 KORONÁÉRT

VÁSZNONRA HUZVA 7 KORONA,
VÁSZNONRA HUZVA LÉCZÉKEL ELÁTVÁ 8 KORONÁÉRT

Kapható

108-144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára 10 korona volt, leszállított áron

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha a készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily polcom áron beszerezhető.

Kiadóhivatalunkban.

Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede

virágkereskedése

Aradon,

(Minorita-palota.)

Izléses 497

csokrok

és

koszoruk

kivitelét jutányos árban elvállal.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölköztetnek.

Pontos kiszolgálás.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,**gomb,****bojtok****és rojtok**

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermekek ágyneműk

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 682

A Tulipán szappan

Legjobb a világon!

1240 Hatása csodás!

Tulipán szappan
darabja 1 korona.

Rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot, hófehérre varázsolja a bőrt. Gyorsan és biztosan eltávolítja a redőket, szépíti, májfoltot és bőrtörést (Mitesser).

Meggyesy Veronka

ARAD, Tökölly-tér I. szám. Katalin-fürdő-épület. Kristyóry-féle üzlet.

Kellemesen hűsítő hajviz**Eau de Glace.**

A fejbőrt erősíti, a hajhullást megakadályozza, a korpa képződést megszünteti és a fejet huzamos időn át hűvösen tartja.

Egy üveg ára 2 korona.

A haj mosására és tisztán tartására a legalkalmasabb szer a

„CHAMPOING POR.“

A vele készült vízzel mosott haj fényes, ruganyos és selymes látású lesz. A haj színére nincs befolyással.

Az ideges fejfájást azonnal megszünteti a

Rozsnyay-féle fejfájás elleni tabletták.

6 darab ára 1 korona.

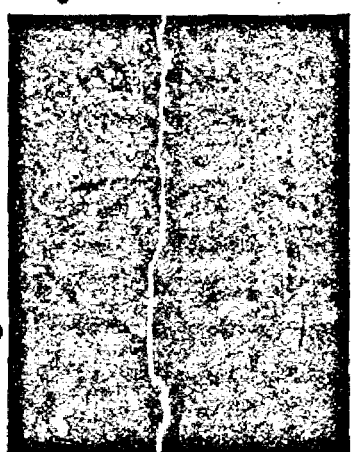
Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

458

Arad, Szabadság-tér.

**Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű****Földes-féle
Margit-Cremet,**

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtörések, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legjobb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok, abnormális lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs** vagy **csizma** elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelőek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

Alapított 1850.

ZONGORA

A családi élet kellemességéhez mindenestire a zongora is tartozik, mely dúsraktáramban teljesen új állapotban 700 koronától felfelé és használt zongorák 200 koronától felfelé állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

**Zongora-bérlés
havonként 8 ko-
ronától felfelé.**

— Zongora hangolásokat helyben és vidéken szak-képzett segédem által végeztetem. 223

Nyilvános kölcsönkönyvtárban, melyben magyar, német és francia nyelvű szépirodalmi művek igen nagy választékban vannak raktáron. Olvasási díj havonként 1 korona kötetenként 8 fillér.

Krispin József

ARAD,

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 35.

Szabó József

építész és építőmester

műszaki irodája
Arad, Vécsey-utca 6/a.

Elvállal az épít-szet terén előforduló mindennemű építést.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költség-számításokat kívánatra készítik.

Az épít-szet terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.

Vázlat terveket ingyen készítek.

152 Tisztelettel

Szabó József,

építész.

1902. orsz. gazd kiállítás, Pozsony: I-ső díj aranyérem. — 1901. temesvári kiállítás: I. díj. diszoklevél.

BORSAJTÓK

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“ és „Aezélorsós“ a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb Rákóczi rendszerű

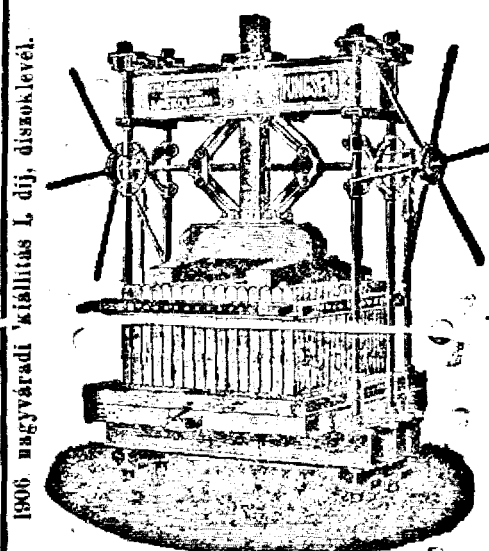
kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez.

Fő előnye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Oriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyzók! — „Villám“ legújabb centrifugális bogyzó és zuzogépek!

1684 **SZILÁGYI és DISKANT gépgyára Miskolcra.**

1902. borászati kiállítás Eger: I. díj, diszoklevél és aranyérem — Arjeggyék ingyen.

1906. magyarországi kiállítás I. díj, diszoklevél.

Borsajtók a pécsi kiállítás borsászati csarnokában megtekinthetőek.